

GLOBALT LEDANDE
INNOVATIONSKRAFT
HÅLLBAR TILLVÄXT
FORSKNING ARBETSLIV
TRANSPORT
HÄLSA INDIVIDER OCH INNOVATIONSMILJÖER
KUNSKAPSTRIANGELN
ÅRSREDOVISNING
HÖGTEKNOLOGISK 2013
ÅTERVINNING SMÅFÖRETAG
VINNOVA
SAMVERKANSPROGRAM
INNOVATION
UTMANINGSDRIVEN
HORIZONT 2020
TJÄNSTER

Titel: VINNOVA Årsredovisning 2013

Serie: VINNOVA INFORMATION VI 2014:03

ISSN: 1650-1320

Utgiven: Mars 2014

Utgivare: VINNOVA - Verket för Innovationssystem

Diarienummer: 2013-03138

Bilder: Sidan 3 – VINNOVA, Sidan 5 – Anette Andersson, Sidan 6 – VINNOVA, Colourbox, Sidan 7 – Helen Simonsson, Anette Andersson, VINNOVA, Sidan 19 – Colourbox, Future Position X, Xenofilia, Sidan 25 – Ericsson, Teknikmarknad, SwedenBIO, SSAB, Sidan 29 – Giraff Technologies, Sidan – 31 Exeger, Sidan 33 – Peepoople, Sidan 35 – Irnova, Sidan 37 – Colourbox, Volumental, Orbital Systems, Bombardier, Sidan 41 – SensAbues, Yubico, Sidan 46 – Colourbox, Sidan 47 – Innovationslussar, Sidan 49 – UPSC, Sidan 50 – Robotdalen, Sidan 53 – Autoliv, Fredrik Saarkoppel, Colourbox, Sidan 55 – Thomas Löfqvist, Digitala och fysiska lek miljöer, Colourbox, Sidan 58 – Semcon, Sidan 59 – Airbus, Sidan 67 – VINNOVA, Sidan 69 – Anette Andersson, VINNOVA, Sidan 71 – Anette Andersson, Sidan 78 – Toppforskningsinitiativet, Sidan 80 – Experio Lab, Sidan 81 – StarDust, Sidan 82 – Colourbox, Sidan 83 – Scania, Sidan 87 – VINNOVA, Sidan 89 – VINNOVA, Sidan 90 – Strategiska innovationsprogrammen: Metalliska material, Produktion, Gruv och metallutvinning, LIGHTer, PiiA, Sidan 95 – Anette Andersson

Produktion & Form: Snick-Snack AB

VINNOVA stärker Sveriges innovationskraft för hållbar tillväxt och samhällsnytta

VINNOVA är Sveriges innovationsmyndighet. Vår uppgift är att främja hållbar tillväxt genom att förbättra förutsättningarna för innovation och att finansiera behovsmotiverad forskning.

VINNOVAs vision är att Sverige ska vara ett globalt ledande forsknings- och innovationsland som är attraktivt att investera och bedriva verksamhet i. Vi främjar samverkan mellan företag, universitet och högskolor, forskningsinstitut och offentlig verksamhet. Det gör vi genom att stimulera ökat nyttiggörande av forskning, investera långsiktigt i starka forsknings- och innovationsmiljöer och genom att utveckla katalyserande mötesplatser. VINNOVAs verksamhet är även inriktad på att stärka internationell samverkan. Vi fäster stor vikt vid att samspeja med andra forskningsfinansiärer och innovationsfrämjande organisationer för större effekt. Varje år investerar VINNOVA drygt 2 miljarder kronor i olika insatser.

VINNOVA är en statlig myndighet under Näringsdepartementet och nationell kontaktmyndighet för EU:s ramprogram för forskning och utveckling. Vi är också regeringens expertmyndighet inom det innovationspolitiska området. VINNOVA bildades 1 januari 2001. Vi är drygt 200 personer och har kontor i Stockholm och Bryssel.

I publikationsserien *VINNOVA Information* publiceras informations- och presentationsmaterial som beskriver VINNOVAs verksamhet. Det kan röra sig om programskrivningar, projektkataloger, seminariedokumentation eller verksamhetsberättelser. I denna serie kan även strategiskt viktiga remissvar, regeringsuppdrag, verksamhetsplanering eller andra dokument som återger VINNOVAs synpunkter och policymässiga ställningstaganden förekomma.

Innehållsförteckning

GD har ordet	5
Året i korthet	6
DEL 1	
RESULTATREDOVISNING	8
1. Verksamhetsövergripande	10
1.1. VINNOVAs uppdrag och mål	10
1.2. Måluppfyllelse	11
1.3. VINNOVAs verksamhet i siffror	12
1.4. VINNOVA främjar tillväxt och samhällsnytta	17
2. Strategi och analys	20
3. Forskning, utveckling och innovation	22
3.1. Utveckling av strategisk kunskap	24
Hälsa	28
Produktion och arbetsliv	30
Transport och miljö	32
Tjänster och IKT	34
3.2. Stärkt innovationsförmåga	36
Innovativa SMF	38
Kunskapstriangeln	42
Innovationskraft i offentlig verksamhet	44
Individer och innovationsmiljöer	48
3.3. Nationell kraftsamling	52
Utmaningsdriven innovation	54
Samverkansprogram	56
Internationella samarbeten	60
4. Kommunikation och samverkan	68
5. Organisationsstyrning	72
6. Uppdrag	78
7. Strategisk kompetensförsörjning	92
7.1. Lärande organisation och verksamhetsmodell	92
7.2. Personal	93
7.3. Kompetensförsörjning	94
DEL 2	
8. FINANSIELL REDOVISNING	96
8.1. Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr)	98
8.2. Resultaträkning (tkr)	99
8.3. Balansräkning	100
8.4. Anslagsredovisning	102
8.5. Tilläggsupplysningar och noter	104
9. Styrelsens underskrifter	111
Bilaga 1. Läsanvisningar	112
Bilaga 2. Regeringsuppdrag utöver de i regleringsbrevet	117
Bilaga 3. Förkortningar	120
Bilaga 4. VINNOVAs publikationer 2013	121

GD har ordet

UNDER 2013 har fokus för VINNOVA legat på att ta ansvar för de stora och viktiga uppdrag som myndigheten fått genom forsknings- och innovationspropositionen som regeringen lämnade 2012.

Det handlar inte minst om satsningen på Strategiska innovationsområden – en kraftsamling där näringsliv, akademisk forskning och offentlig sektor samverkar för gemensamma prioriteringar och samordning av investeringar i forskning, utveckling och innovation. Det är en stor och långsiktig satsning som ska stärka Sveriges konkurrenskraft och ge förutsättningar för att utveckla hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar.

Ansvariga myndigheter är Energimyndigheten och forskningsrådet Formas tillsammans med VINNOVA. Under 2013 beviljades i en första omgång fem program inom Produktion, Processindustriell IT och automation, Metalliska material, Gruv- och metallutvinande industri och Lättviktsmaterial.

En närmare samverkan mellan akademien, näringslivet och offentlig sektor är avgörande för att stärka innovationskraften i Sverige. VINNOVA har fått i uppdrag av regeringen att i samråd med Vetenskapsrådet stödja lärosätena i deras strategiska arbete med att samverka med det omgivande samhället och under hösten beviljade vi stöd till ett antal samverkansprojekt vid universitet och högskolor.

Globaliseringen gör att även internationell samverkan blir allt viktigare för att stärka innovationskraften. VINNOVA har under året utvecklat samarbeten med Kina, Japan och Brasilien. Under våren besökte jag och näringsministern tillsammans med en svensk delegation Rio de Janeiro i Brasilien, för att underteckna ett avtal med FINEP – en av Brasiliens största finansärer av forskning och innovation.

Under året ha vi också gjort omfattande informationsinsatser inför EU:s nya ramprogram för forskning och innovation, Horisont

2020, som med en budget på omkring 80 miljarder euro under sju år är ett av världens största forskningsprogram.

För att vi ska kunna möta de stora samhällsutmaningar som Sverige och andra länder står inför, behöver innovationskraften stärkas inte bara i näringslivet utan även i offentlig sektor. Vi har under året bland annat gjort särskilda insatser för att sprida kunskap om möjligheterna med innovationsupphandling. Det har börjat bära frukt och ett flertal offentliga aktörer runt om i landet har påbörjat arbetet med att använda detta verktyg för att utveckla sin verksamhet. Jag ser fram emot ett nära samarbete med Konkurrensverket som under 2014 får ansvar för det juridiska stödet i upphandlingsfasen.

En viktig fråga för mig har också varit att fortsätta att driva på arbetet för att VINNOVA ska bli ännu effektivare. För andra gången har vi låtit genomföra en NKI-undersökning (Nöjd Kund Index). Den största förändringen jämfört med 2011 är att våra målgrupper anser att vi blivit mer effektiva, vilket är ett kvitto på att vi är på rätt väg. Vi har också ökat vår attraktivitet som arbetsgivare, när unga yrkesverksamma akademiker rankar sina ideala arbetsgivare.

Vi har dessutom satsat på att bredda våra kontaktytor och nå ut till fler med information om vår verksamhet. Det märks i form av att antalet ansökningar till våra utlysningar har ökat med 40 procent och att antalet deltagare i våra konferenser och seminarier har ökat med 30 procent.

Som ett led i att ytterligare förenkla och förtydliga vårt erbjudande har vi inför 2014 lagt fast en utlysningsplan där det går att se vilka större utlysningar som planeras och när dessa är öppna för ansökningar. Vi vill därigenom skapa en ökad förutsägbarhet och underlätta för de aktörer som vill bedriva forsknings- och innovationsaktiviteter med stöd från VINNOVA.

Charlotte Brogren
Generaldirektör, VINNOVA

En närmare samverkan mellan akademien, näringslivet och offentlig sektor är avgörande för att stärka innovationskraften i Sverige.

Året i korthet

Det har varit ett händelserikt år på VINNOVA. Vi lyfter här fram några av de viktigare sakerna som hänt under året.

April: Ny Teknik och Affärsvärlden presenterar den årliga listan av Sveriges 33 hetaste unga innovationsbolag. Hälften utav dessa har fått finansiering för utvecklingsprojekt från VINNOVA.

Maj: VINNOVA och FINEP, en av Brasiliens största finansiärer av forskning och innovation, arrangerar ett innovationsforum i Rio de Janeiro. I samband med forumet undertecknas ett nytt samarbetsavtal mellan länderna.

Februari: VINNOVA inleder tillsammans med Energimyndigheten ett svenskt-kinesiskt samarbete om miljöinnovationer. En utlysning lanseras som innan årets slut finansierar nio projekt som ska bedriva forskning och utveckling i samarbete med aktörer i Kina.

Juni: Smart Housing Småland, Paper Province 2.0 i Värmland och Geo Life Region i Gävleborg får finansiering i upp till tio år för att etablera starka och attraktiva innovationsmiljöer genom VINNOVAs program VINNVÄXT.

Juni: Inom ramen för strategiska innovationsområden satsar VINNOVA, Energimyndigheten och Formas på att stärka Sveriges konkurrenskraft. Gruv- och metallutvinning, lättviktsmaterial, produktion, metalliska material samt processindustriell IT och automation är de första områden som blir Strategiska innovationsprogram.

Juli: Under Almedalsveckan arrangerar VINNOVA två fullsatta seminarier: ett med fokus på social innovation och ett om universitet och högskolors samverkansarbete.

Oktober: Höstens informationsturné om EU:s nya ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020, genomförs på sju platser runt om i Sverige och besöks av cirka 1600 personer. Den första utlysningen inom Horisont 2020 öppnar i december.

OKTOBER NOVEMBER DECEMBER

September: VINNOVAs utlysning Innovationstävlingar ger stöd till 13 organisationer för att ta fram nya produkter eller tjänster via tävlingsform. Målsättningen är att stimulera till innovation. Satsningen görs inom programmet Öppen innovation.

November: VINNOVAs årskonferens har temat *Konkurrenskraftig produktion och ledarskap – är det viktigt för Sverige?* och samlar runt 420 deltagare från politik, akademi och näringsliv. Temat är en av fyra samhällsutmaningar som VINNOVA identifierat och aktivt arbetar med.

December: 18 universitet och högskolor får stöd från VINNOVA, med sammanlagt 82 miljoner kronor, för att stärka olika typer av samarbeten med näringsliv, offentlig sektor och andra aktörer.

AKTÖRER SAM
ARBETSLIV VERKAN STIMULERA
KUNSKAP NYTTIGGÖRANDE HÅLLBAR
INNOVATIONSKRAFT
PRIVATA FORSKNING TRANSPORT KOPPL
INNOVATION SVERIGE STIMULERA STA
HÅLLBAR KOPPLA
NÄTVERK KOPPLA AKTÖRER UTVECKLING DEL 1 PRIVATA
TEKNIK KONKURRENSKRAFT KOP
KOMMUNIKATION EFFE
STIMULERA TILLVAXT INNOVATION
INNOVATIONSSYSTEM RESULTAT REDOVIS
EFFEKTER TRANS
BEHOVSMOTIVERAD.. FINANSI
ARBETS LIV STARKA
INNOVATIONSSYSTEM HÅLLBAR
SAMHÄLLSNYTTIA
STIMULERA NÄTVERK
KOPPLA AKTÖRER

T
A
RKA
ATA
LIGA
PPLA
EKTIVA
KATALYSERA
SNING
SPORT
ERING

ARBETSLIV
PRIVATA
INNOVATIONS
SYSTEM
OFFENTLIGA

1 § Verket för innovationssystem har till uppgift att främja hållbar tillväxt genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling av effektiva innovationssystem. Myndigheten har ett särskilt ansvar inom teknikområdet samt områdena transport, kommunikation och arbetsliv. Med innovationssystem avses nätverk av offentliga och privata aktörer där ny teknik och kunskap produceras, sprids och används. Myndigheten ska verka för nyttiggörande av forskning för att uppnå hållbar tillväxt och stärka Sveriges konkurrenskraft.

1. Verksamhetsövergripande

1.1 VINNOVAs uppdrag och mål

VINNOVAs verksamhet syftar till att koppla, katalysera och stimulera olika aktörer att enskilt och i samverkan öka innovationskraften för hållbar tillväxt i Sverige.

VINNOVA är Sveriges innovationsmyndighet. Vår uppgift och vårt mål är att främja hållbar tillväxt genom att förbättra förutsättningarna för innovation, finansiera behovsmotiverad forskning och verka för nyttiggörande av forskning. Till stor del görs detta genom att VINNOVA samfinansierar olika typer av innovationsverksamhet tillsammans med näringsliv, universitet och högskolor, forskningsinstitut och offentlig verksamhet – aktörer som därmed deltar i VINNOVAs programverksamhet. Programmen görs tillgängliga genom utlysningar som är öppna för de olika aktörerna i innovationssystemet, oftast i samverkan genom större konstellationer av aktörer. I vissa fall är programmen även riktade direkt till en viss aktör, såsom ett enskilt företag, men då med avsevärt mindre finansiering från VINNOVAs sida.

År 2013 investerade VINNOVA cirka 2,3 miljarder kronor i programverksamheten. VINNOVAs programportfölj är sedan 2012 uppdelad i elva strategiska områden, som i sin tur är inordnade i tre övergripande huvudinriktningar: *Utveckling av strategisk*

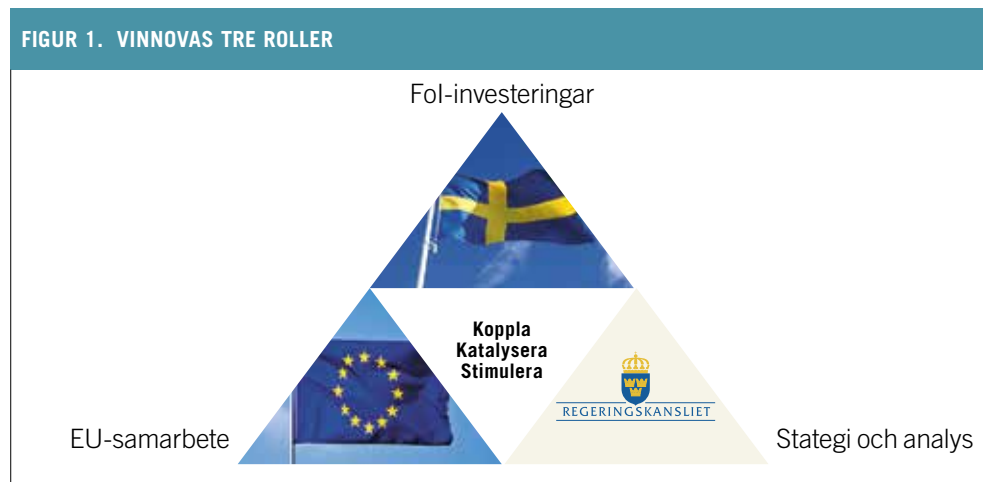
kunskap, Stärkt innovationsförmåga och Nationell kraftsamling.

Utveckling av strategisk kunskap syftar till att möta framtida behov i samhället genom att finansiera ny forskning och kunskap men även att möjliggöra test, verifiering och demonstration. Insatser inom *Stärkt innovationsförmåga* har som målsättning att stärka exempelvis offentlig verksamhet och små och medelstora företags möjligheter att genom innovation uppnå sina egna mål och därmed öka sin konkurrenskraft, förbättra kvalitet eller öka effektiviteten i verksamheten. *Nationell kraftsamling* har som målsättning att stärka konkurrenskraft och samhällsnytta genom att näringsliv, offentlig sektor, akademi och forskningsinstitut gör gemensamma prioriteringar av investering i forskning, utveckling och innovation.

VINNOVAs verksamhet syftar till att koppla, katalysera och stimulera olika aktörer att enskilt och i samverkan öka innovationskraften för hållbar tillväxt i Sverige.

I det sammanhanget har VINNOVA en investeringsroll, en expertroll och en

FIGUR 1. VINNOVAS TRE ROLLER

samordningsroll för EU:s programverksamhet inom forskning och innovation. Verksamhetsmässigt handlar det om investeringar i forskning och innovation (*FoI-investeringar*), *Strategi och analys* samt *EU-samarbete*.

Strategi och analys på det innovationspolitiska området lägger grunden till VINNOVAs roll som expertmyndighet, VINNOVAs policyförslag och innovationspolitiska prioriteringar. Syftet är att bidra med kunskap till strategiska prioriteringar och beslut i politiken och på andra håll i samhället.

FoI-investeringar innebär att finansiera forsknings- och innovationsprojekt, så att de på kort och lång sikt bidrar till att nå målet med vår verksamhet; att främja hållbar tillväxt

och samhällsnytta i Sverige. Aktiviteterna inom denna roll består huvudsakligen av programverksamhet med insatser i form av publika utlysningar. I FoI-investeringar är programrelaterade strategiunderlag och framsyn såväl som uppföljning och utvärdering integrerade delar.

EU-samarbete handlar om VINNOVAs särskilda nationella myndighetsansvar att verka för värdeskapande samarbeten inom ramen för EU:s gemensamma insatser för att främja forskning och innovation. Inom ramen för detta ansvar koordinerar VINNOVA myndighetsövergripande prioriteringsprocesser, bland annat via ansvaret för samordningsfunktionen för EU:s ramprogram för forskning och utveckling.

1.2 Måluppfyllelse

De senaste åren har en genomgripande verksamhetsutveckling ägt rum, med fokus på att få större genomslag för VINNOVAs satsningar. Två bärande element i denna utveckling har varit att utgå från samhällsutmaningar och att involvera fler och nya aktörer i innovationsarbetet. Vidare har nya instrument utvecklats som till exempel innovationstävlingar och forsknings- och innovationsagendor för att bättre anpassa verksamheten till nya innovationsprocesser.

VINNOVAs insatser är uppdelade inom elva strategiska områden, vars inriktning, logik och fokus är olika. Måluppfyllelsen för varje strategiskt område presenteras under kapitel 3. Från ett övergripande perspektiv, i relation till § 1 i VINNOVAs instruktion, är bedömningen att VINNOVAs måluppfyllelse är god. Verksamheten har fått ett tydligare fokus, vi har ökat intresset för att delta i innovationsarbete, vi har bidragit till att Sverige är framgångsrika inom EU:s ramprogram och flera nya internationella samarbeten har inletts, inte minst med Brasilien. VINNOVA ser en tydlig förändring hos universitet och högskolors ledningar att mer strategiskt arbeta med samverkan. Söktrycket till VINNOVAs utlysningar har ökat

(en ökning med 40 procent från föregående år) och deltagandet i VINNOVAs olika informationsaktiviteter har ökat (en ökning med 30 procent från föregående år). Under året har nya aktörer för VINNOVA, deltagit i innovationssamarbeten inte minst inom offentlig sektor och bland små och medelstora företag.

VINNOVAs verksamhet ger resultat på mycket lång sikt, normalt först cirka tio år efter insatser påbörjats. För att utvärdera de konkreta resultaten görs därför särskilda effektstudier och utvärderingar ett par år efter att insatserna avslutats. En utvärdering av de företag som finansierats 2002–2004 inom programmet VINN NU, som riktar sig mot nystartade företag, visar att dessa i snitt ökat sin omsättning 19 gånger om mellan året för finansiering och mätpunkten 2012. VINNOVAs effektstudie av kompetenscentrum, visar bland annat att denna satsning har lett till ökade möjligheter för företagen att utveckla innovationer som sedan genererat stora intäkter. Många projekt inom VINNOVAs portfölj röner dock stort nationellt och internationellt intresse redan innan projektet avslutas. Ett sådant exempel är projektet *Mina vårdflöden*.

VINNOVAs effektstudie av kompetenscentrum, visar bland annat att denna satsning har lett till ökade möjligheter för företagen att utveckla innovationer som sedan genererat stora intäkter.

1.3 VINNOVAs verksamhet i siffror

Under 2013 utbetalade VINNOVA cirka 2,38 miljarder kronor till 2 412 projekt.

Under 2013 utbetalade VINNOVA cirka 2,38 miljarder kronor till 2 412 projekt. Det innebar en ökning med cirka 7,8 procent i utbetalade medel och en ökning med 11,8 procent i antalet projekt jämfört med 2012. De totala verksamhetskostnaderna uppgick till drygt 292 miljoner kronor under 2013, vilket motsvarar kostnaderna för 2012, se tabell 1.

VINNOVAs prestationer

VINNOVAs prestationer och verksamhetskostnader fördelas på VINNOVAs tre verksamhetsområden:

Strategi och analys – Analyser och utveckling av strategier som grund för VINNOVAs egna prioriteringar och satsningar, respektive som grund för VINNOVAs underlag och förslag till regeringen.

FoI-investeringar – Investeringar i forskning, utveckling och innovation. Utveckling av programinsatser, genomförande av utlysningar, handläggning av program och projektrapporter samt bidragsutbetalning.

EU-samarbete – Utveckling och genomförande av insatser för att främja internationella samarbeten som främjar svensk innovationskraft och attraktionskraft inom EU.

Inom ramen för vart och ett av dessa tre områden genomför VINNOVA regeringsuppdrag

utöver den egeninitierade verksamheten. Dessa redovisas separat men fördelade på respektive verksamhetsområde. VINNOVA har valt att redovisa prestationer och kostnader på ett sätt som har bedömts som mest rimligt och rättvisande. VINNOVAs val av redovisade prestationer är nära sammankopplat med § 1 i VINNOVAs instruktion som anger att verksamheten huvudsakligen består i att finansiera behovsmotiverad forskning, utveckla effektiva innovationssystem, och öka nyttiggörandet av forskningsresultat. Utlysningar är det huvudsakliga medlet kopplat till detta och olika rapporter visar på aktivitet i samband med utlysningar. VINNOVA väljer att redovisa prestationer enligt de tre tydliga roller VINNOVA har, där den huvudsakliga uppgiften är kopplat till finansieringen av program. För att utveckla effektiva innovationssystem och öka nyttiggörandet av forskningsresultat krävs det att VINNOVA även bedriver strategiarbete och utåtriktad seminarieverksamhet. Därför ingår även seminarier och rapporter som prestationer. Därutöver ska VINNOVA enligt § 3 i instruktionen främja svenskt deltagande i EU:s ramprogram för forskning och innovation samt samordna det nationella informations- och rådgivningsarbetet om EU:s ramprogram för forskning och innovation, i syfte att öka det svenska deltagandet i EU-programverksamhet. Huvuddelen i det arbetet handlar om utåtriktad informationsverksamhet, översatt i prestationen

TABELL 1. UTBETALADE MEDEL 2011–2013

År	Antal projekt med utbetalade medel	Utbetalt belopp (tkr)	Verksamhetskostnader (tkr)
2011	1 872	2 067 629	283 298
2012	2 154	2 203 652	290 185
2013	2 412	2 376 237	292 757

Källa: VINNOVAs datalager och Agresso

information och rådgivning. Enligt samma paragraf ska VINNOVA bistå Regeringskansliet i programkommittéarbetet i EU:s ramprogram för forskning och innovation inom de områden där myndigheten har fått ett utpekad ansvar genom regeringsbeslut. Därför anges även deltagande i EU:s kommittéverksamhet som en prestation. Redovisningen av prestationer och kostnader bör ses i ljuset av vad som i övrigt anges som måluppfyllelse, kvalitet och effekter av verksamheten.

VINNOVA har valt att redovisa kostnader per prestationstyp då det anses som mest rättvisande. Verksamhetens sammanlagda kostnader fördelade sig på VINNOVAs verksamhetsområden enligt tabell 2. Som nyckel för fördelningen av kostnaderna används den inrapporterade tiden i tidredovisningssystemet. Denna ligger också till grund för fördelningen av kostnaderna för prestationerna, tabell 3. VINNOVA bedömer att 25 procent av verksamhetskostnaderna som är kopplade till

områdena *Strategi och analys*, *Fol-investeringar*, respektive *EU-samarbete* relaterar till omprövning och förnyelse av insatserna. Det innebär således att 75 procent av verksamhetskostnaderna inom dessa kategorier är relaterade till uppnådda prestationer under 2013.

Tabell 3 visar omfattningen av VINNOVAs prestationer och kostnader för åren 2012 och 2013. Eftersom VINNOVA inte hade de prestationstyper som finns i tabell 3 2011 kan jämförelsen bara göras mellan 2012 och 2013. Tabell 4 visar förändringen av fördelningen av prestationernas kostnader på VINNOVAs tre verksamhetsområden från 2011 till 2013. Prestationerna inom respektive prestationstyp bör vara av likartad karaktär

Strategi och analys

Under året togs 50 rapporter och andra publikationer fram. Rapporterna har lagt grunden till satsningar på forskning, utveckling och innovation för VINNOVA och bildat underlag

Under året togs 50 rapporter och andra publikationer fram.

TABELL 2. VERKSAMHETENS SAMMANLAGDA KOSTNADER 2013 FÖRDELADE PÅ VERKSAMHETSOMRÅDEN

Verksamhetsområde	Intäkter av anslag (tkr)	Övriga intäkter (tkr)	Kostnader drift (tkr)
Strategi och analys	-20 922	-1 335	22 257
Forskning, utveckling och innovation	-215 815	-13 766	229 581
EU-samarbete	-38 465	-2 454	40 919
TOTALSUMMA	-275 203	-17 554	292 757

Källa: Tidredovisningssystemet och Agresso

Kommentar: När det uppstår en kostnad i verksamheten (en faktura betalas, löner utbetalas), blir det bokföringsmässigt samtidigt en intäkt av anslag eller intäkt av andra finansieringskällor. Det innebär att intäkter och kostnader balanserar varandra. Motsvarande siffror på kostnadslagsnivå återfinns i resultaträkningen i de finansiella delarna i slutet av årsredovisningen.

TABELL 3. ANTAL PRESTATIONER OCH KOSTNADER FÖR VINNOVAs PRESTATIONSTYPER FÖR 2013

Verksamhet	Prestationstyp	Antal prestationer 2012	Kostnad 2012 (tkr)	Antal prestationer 2013	Kostnad 2013 (tkr)
Strategi & analys	Seminarier	62	3 690	108	1 994
	Rapporter	39	39 365	50	14 699
Summa Strategi och analys		101	43 055	158	16 693
FOI Investeringar	Utlysningar	162	82 301	134	112 372
	Rapporter	4 562	42 011	4 821	59 814
Summa Fol-investeringar		4 724	124 312	4 955	172 186
EU arbete	Information och rådgivning	34	30 407	84	19 090
	Kommittéverksamhet	31	19 865	35	11 599
Summa EU-arbete		65	50 272	119	30 689
TOTALSUMMA		4 890	217 639	5 232	219 568

Källa: VINNOVAs datalager

Under 2013 hanterade VINNOVA 84 program. Inom dessa genomfördes 134 utlysningar.

för Regeringskansliet, regioner och andra aktörer i forsknings- och innovationssystemet. För att sprida information och kunskap har även ett stort antal seminarier och konferenser genomförts. Under 2013 genomförde VINNOVA 108 seminarier och konferenser med koppling till *Strategi och analys* som nådde ut till drygt 3 900 deltagare. VINNOVA har också genomfört ett stort antal evenemang i samverkan med andra organisationer.

De sammanlagda kostnaderna för prestationer kopplade till *Strategi och analys* uppskattas till drygt 16 miljoner kronor för 2013 vilket är väsentligt lägre än för 2011 och 2012 (se tabell 4). De minskade kostnaderna för området förklaras huvudsakligen med att VINNOVA de två föregående åren genomförde ett omfattande analysarbete med anledning av *Forsknings- och innovationspropositionen* som beslutades av riksdagen i februari 2013. Detta analysunderlag har också lagt grunden till VINNOVAs strategi för de kommande åren.

Fol-investeringar

Under 2013 hanterade VINNOVA 84 program. Inom dessa genomfördes 134 utlysningar. Inom ramen för dessa program och utlysningar granskades 4 821 bas-, läges- och slutrapporter. Antalet utbetalningar till projekt uppgick till 3 730 stycken.

De sammanlagda kostnaderna för genomförande av utlysningar samt hantering och granskning av projektrapporter, som är en förutsättning för utbetalning av medel, uppskattas till cirka 172 miljoner kronor för 2013. För 2012 var motsvarande kostnad 124 miljoner kronor, vilket innebär en ökning med 39 procent mellan 2012 och 2013 (se tabell 4).

Den huvudsakliga förklaringen till de ökade kostnaderna för Fol-investeringar 2013, jämfört med 2011 och 2012, är det betydande programutvecklings- och

utlysningsarbete som genererats av de senaste årens och de kommande årens anslagsökningar, särskilt till följd av den senaste *Forsknings- och innovationspropositionen*. Till detta kommer ökad projekthandläggning till följd av ett kraftigt ökande antal ansökningar och ett ökat antal projekt på grund av växande anslag.

EU-samarbete

Under 2013 genomförde VINNOVA totalt 84 informations- och rådgivningsevenemang om EU:s ramprogram för forskning och innovation med totalt 4 442 deltagare. Den årliga informationsturnén lockade under året 1 589 deltagare. Antalet kommittéverksamheter uppgick till 35 stycken. De sammanlagda kostnaderna för dessa prestationer uppskattas till cirka 30 miljoner kronor för 2013. Det är en minskning med 39 procent i förhållande till 2012 (se tabell 4).

Denna skillnad förklaras huvudsakligen av att 2011 och 2012 präglades av ett intensivt arbete med Sveriges inspel till formandet av EU:s ramprogram för forskning och innovation, *Horisont 2020*. Detta arbete skedde på uppdrag av och i nära samarbete med Regeringskansliet. Under 2013 minskade volymen på detta arbete och resurserna fokuserades under 2013 främst på att bidra till att informera svenska aktörer om det nya ramprogrammets möjligheter och förutsättningar.

Regeringsuppdrag

VINNOVA hade under året totalt 51 pågående regeringsuppdrag, som antingen getts i Regeringsbrevet eller i särskild ordning. Av dessa avslutades 14 under 2013. Utöver dessa bedrevs även verksamhet på uppdrag av regeringen utan några direkta krav på avrapportering under 2013.

Regeringsuppdrag bedrivs inom VINNOVAs

TABELL 4. JÄMFÖRELSE AV KOSTNADERNA FÖR PRESTATIONER 2011, 2012 OCH 2013. PROCENTUELL FÖRÄNDRING MELLAN 2012 OCH 2013

År	Kostnader 2011 (tkr)	Kostnader 2012 (tkr)	Kostnader 2013 (tkr)	Förändring (procent) 2013
Strategi och analys	48 880	43 055	16 693	-61 %
Fol-investeringar	121 101	124 312	172 186	39 %
EU-samarbete	42 493	50 272	30 689	-39 %
TOTALT	212 474	217 639	219 568	1 %

Källa: Tidredovisningssystemet och Agresso

alla tre verksamhetsområden, men vi har för 2013 valt att inte särredovisa kostnader och antal prestationer för regeringsuppdrag separat då vårt system inte kan tillhandahålla tillförlitliga data.

Baserat på innehåll i regleringsbrev uppskattas dock att cirka 30 procent av *Strategi och analys*, cirka 50 procent av *Fol-investeringar* och 75 procent av *EU-samarbete* är kopplat till regeringsuppdrag. Det innebär att den sammanlagda kostnaden för prestationer kopplade till regeringsuppdrag uppskattas till cirka 115 miljoner kronor för 2013, vilket motsvarade cirka 50 procent av de totala kostnaderna för VINNOVAs prestationer under året.

VINNOVAs projektinvesteringar

Under 2013 fick totalt 2 412 projekt finansiering från VINNOVA till en total finansieringsvolym om 2,38 miljarder kronor. VINNOVA har ökat volymen av pågående projekt sedan 2012 med 5,8 procent, samtidigt som forskningsanslaget ökat med 11,8 procent under samma period (se tabell 1). I tabell 5 redovisas fördelningen av VINNOVAs beviljade medel på olika mottagare.

De stora förändringarna sedan tidigare år

är att privata företag, högskolor och universitet samt forskningsinstitut ökat. Däremot har andra offentliga organisationer liksom offentlig förvaltning minskat något sedan föregående år.

Ansökningar och beviljningsgrad

Under 2013 inkom 3 826 nya ansökningar varav 1 398 beviljades fram till och med årets slut. Jämfört med 2012 ökade antalet ansökningar med 41 procent, samtidigt som antalet beviljade ansökningar ökade med 14 procent. Andelen beviljade ansökningar av totalt antal ansökningar minskade med 19 procent eller 8 procentenheter (tabell 6).

En stor del av ökningen från 2012 kan bland annat tillskrivas helt nya satsningar som *Innovationsledning och organisering*, *Innovationer för ett hållbart samhälle*, *Innovativ produktframtagning*, *Innovativt IKT* och *Materialbaserad konkurrenskraft*. Nya utlysningar har ägt rum inom programmen *Utmaningsdriven innovation*, *VINN NU*, *Testbäddar inom miljöteknik*, *Innovativa SMF* och *Innovationskraft i offentlig verksamhet*. De hade också ett stort antal sökande under året jämfört med föregående år, vilket bidragit till den ökade volymen sedan föregående år.

Under 2013 inkom 3 826 nya ansökningar varav 1 398 beviljades fram till och med årets slut.

TABELL 5. BEVILJADE BELOPP PER MOTTAGARE

Organisation	Beviljat belopp 2011 (tkr)	Beviljat belopp 2012 (tkr)	Beviljat belopp 2013 (tkr)
Andra offentliga organisationer	32 104	30 591	23 912
Forskningsinstitut	292 870	337 588	353 865
Högskolor och universitet	937 265	946 899	1 050 001
Ideella föreningar, stiftelser, fysiska personer mm	98 588	119 205	89 585
Offentlig förvaltning	133 665	132 300	130 109
Offentligt ägda företag	78 997	54 682	87 679
Privata företag	497 645	584 335	666 078
Utländska juridiska personer	13 668	14 349	2 486
TOTALSUMMA*	2 084 803	2 219 948	2 403 715

Källa: VINNOVAs datalager. *Beloppen avser här beviljade belopp till de olika projektdeltagarna och inte utbetalade medel som i övriga tabeller.

TABELL 6. ANTAL PROJEKTANSÖKNINGAR OCH BEVILJNINGSGRAD 2011–2013

År	Antal ansökningar	Antal beviljade bidragsprojekt	Beviljningsgrad
2011	2 287	847	37 %
2012	2 720	1 224	45 %
2013	3 826	1 398	37 %

Källa: VINNOVAs datalager

VINNOVAs verksamhet omfattar många olika insatsformer och riktar sig till ett brett spektrum av olika målgrupper.

VINNOVAs verksamhet omfattar många olika insatsformer och riktar sig till ett brett spektrum av olika målgrupper. Beviljningsgraden skiljer sig därför kraftigt åt mellan olika program beroende på skillnader i de insatsformer som används och de aktörskonstellationer som adresseras. Den genomsnittliga beviljningsgraden ger därför ingen rättvisande bild av beviljningsgraden inom olika program. I de stora breda programmen och utlysningarna ligger beviljningsgraden vanligen mellan 10 och 30 procent, medan den i mer riktade program kan ligga på betydligt högre nivåer än 50 procent.

Skillnaderna i beviljningsgrad mellan olika program kan främst förklaras av att det i vissa program finns en ambition att ha ett stort inflöde av projektförslag vid en utlysning för att ha ett stort antal förslag som utgångspunkt för bedömningen. Det gäller framför allt för mindre anslag till planeringsprojekt eller skissprojekt i tidiga skeden i en utvecklingsprocess. Där kan ett betydligt större antal projektförslag avslås. En annan typ av program tar sig an sådana komplexa problem och ställer sådana krav på samverkan att själva projektförslaget föregåtts av ett stort samverkansarbete mellan olika aktörer. Den inkomna mängden möjliga

projektförslag blir därmed liten och beviljningsgraden oftast betydligt högre. De olika insatsformerna och utformningen av de olika utlysningarna syftar till att bidra till bästa möjliga kvalitet i projektförslagen och garantera kvalitet i de projekt som väljs ut, i förhållande till respektive programs och utlysningssyfte och krav.

4 § Verket för innovationssystem ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för företag och andra berörda.

Under 2013 har arbetet med att tydliggöra VINNOVAs huvudprocesser fortsatt liksom arbetet med att se över, dokumentera och förenkla arbetssätt och rutiner. Målet med detta utvecklingsarbete är ökad kvalitet och effektivitet i verksamheten. Under 2013 har VINNOVA har även vidareutvecklat sina IT-system i syfte att åstadkomma effektiviserade och förenklade rutiner och arbetssätt. Fokus är att förbättra myndighetens service och interna effektivitet.

1.4 VINNOVA främjar hållbar tillväxt och samhällsnytta

VINNOVA har som överordnat mål att skapa hållbar tillväxt och samhällsnytta genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling av effektiva innovationssystem. Hållbar tillväxt omfattar ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. De tre dimensionerna är beroende av varandra och för att uppnå hållbar tillväxt krävs balans och integrering mellan de ekonomiska, sociala och ekologiska dimensionerna.

Ekonomisk hållbarhet

VINNOVAs bidrag till ekonomiskt hållbar tillväxt innebär framför allt att främja stärkt konkurrenskraft i näringslivet genom stöd till forskning och utveckling av effektiva innovationssystem. Forskning har slagit fast att innovation och förnyelse är centralt för näringslivets produktivitet och långsiktiga konkurrenskraft. Studier visar att innovation svarar för upp till tre fjärdedelar av produktivitetens utvecklingen. För 2013-2014 har VINNOVA fastställt målet att *Samtliga satsningar på VINNOVA ska bidra till hållbar tillväxt, av dessa ska minst 80 procent bidra till ett grönt och/eller socialt hållbart samhälle.*

Ekologisk hållbarhet

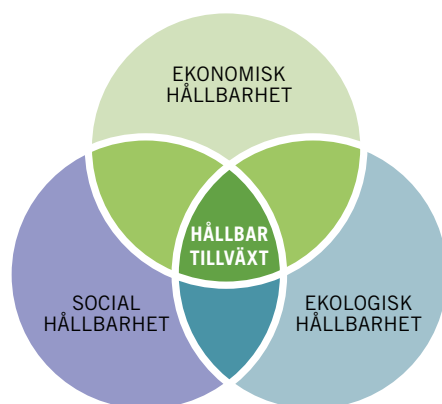
Ekologisk hållbarhet innebär ett samhälle där hälsa, klimat eller ekosystem inte tar skada av människans aktiviteter, och som präglas av utveckling baserad på förnybara resurser och hushållning med befintliga resurser så att de räcker i framtiden. För att kunna nå en ekologiskt hållbar utveckling krävs innovativa lösningar på ett flertal utmaningar kopplade till bland annat klimat, energi, övergödning, utsläpp, vatten, biologisk mångfald och odlingsbar mark. Innovation och användning av ny teknik är avgörande för att uppnå ekologisk hållbarhet utan att äventyra välfärden för en växande befolkning.

Sedan 2011 kategoriseras alla projekt i VINNOVAs investeringsportfölj utifrån om de direkt eller indirekt bidrar till positiva miljöeffekter. Kategoriseringen ger en bra och tydlig bild över projektportföljen utifrån ett miljöperspektiv. Vi kan på så sätt identifiera vilka miljöområden vi adresserar respektive inte når med våra satsningar. Tillgången till denna information förenklar utformandet av nya riktade insatser mot nya områden där det finns stora miljöutmaningar samt

Samtliga satsningar på VINNOVA ska bidra till hållbar tillväxt, av dessa ska minst 80 procent bidra till ett grönt och/eller socialt hållbart samhälle.

FIGUR 2. HÅLLBAR TILLVÄXT FÖR VINNOVA

Social hållbarhet utifrån VINNOVAs perspektiv

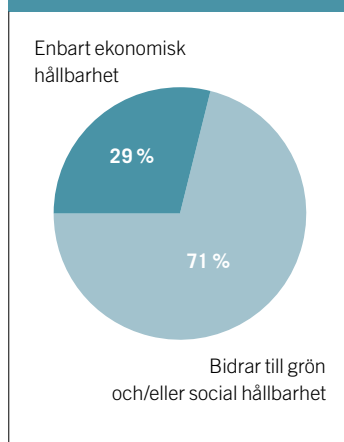
Alla människors idéer, kunskaper och förmågor (oavsett kön, ålder och etnicitet) tas till vara för innovation och hållbar tillväxt.

Innovativa lösningar skapas som svarar mot alla människors behov, preferenser och efterfrågan samt bidrar till en inkluderande, jämlik och demokratisk samhällsutveckling.

FIGUR 3. NYCKELORD SOM ADRESSERAR SOCIAL HÅLLBARHET I VINNOVAs VERKSAMHET

FIGUR 4. ANDEL AV INVESTERINGSPORTFÖLJEN SOM BIDRAR TILL ETT GRÖNT OCH/ELLER SOCIALT HÅLLBART SAMHÄLLE

möjligheter till grön tillväxt som idag inte tas tillvara av samhälle och näringsliv.

VINNOVA bedriver även ett internt systematiskt miljöarbete i enlighet med förordningen om miljöledning i statliga myndigheter. Utgångspunkten för arbetet är VINNOVAs miljöutredning som visar vilken miljöpåverkan verksamheten har. Miljöutredningen uppdateras årligen och ligger till grund för VINNOVAs miljöpolicy och miljömål.

Social hållbarhet

I den sociala dimensionen av hållbar tillväxt står människan i centrum. Nyckeln är att ta till vara de mänskliga resurserna på bästa möjliga sätt och därigenom skapa bättre förutsättningar för innovation. Social hållbarhet betyder för VINNOVA att människors välbefinnande, hälsa, utbildning, kunskap, delaktighet i samhället och respekt för människors lika värde bidrar till stärkt innovationskraft och ökad tillväxt.

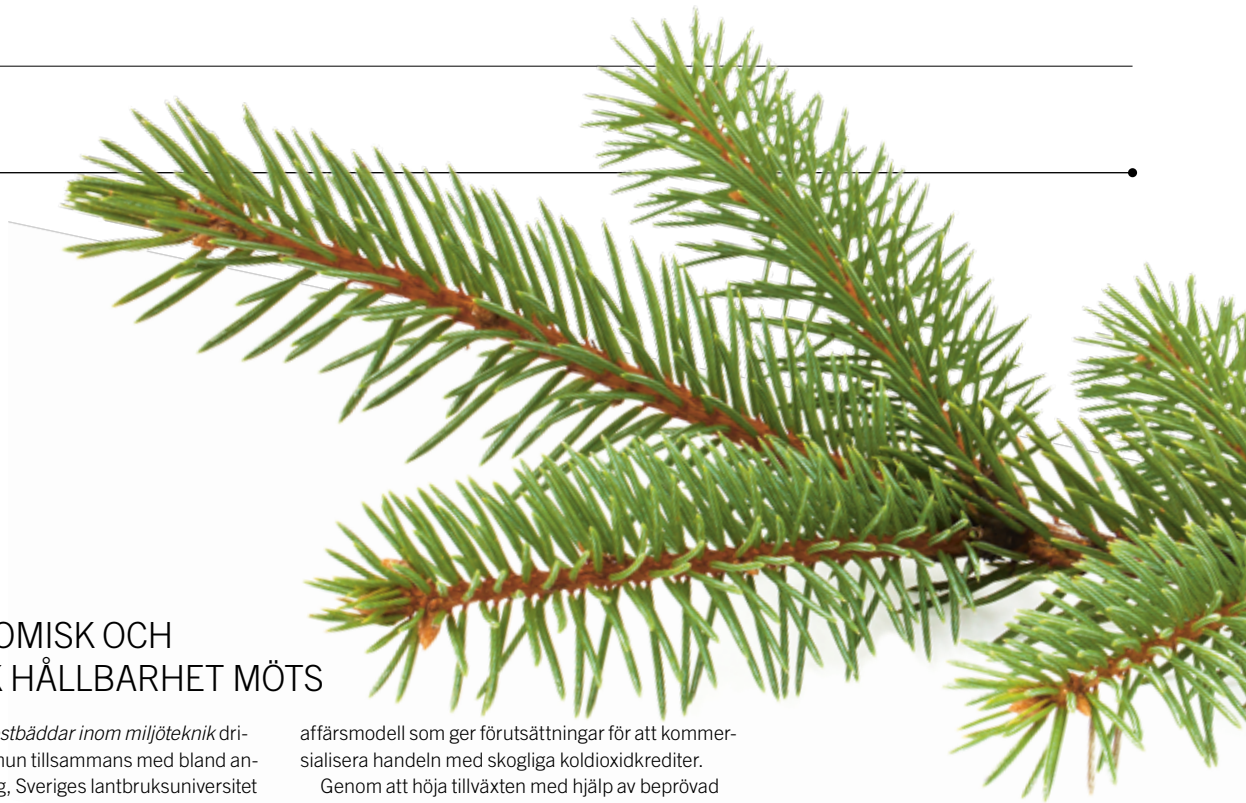
Med start under 2013 kategoriseras VINNOVAs satsningar utifrån dess bidrag till social hållbarhet. Dessa insatser utgörs av

riktade satsningar mot specifika målgrupper som är underrepresenterade i innovationssystemet, såsom kvinnor, unga, äldre och invandrargrupper. Utöver detta kategoriseras även projekt inom behovsområdena hälsa, omsorg (trygghet), utbildning (lärande) och arbetsmiljö som social hållbarhet.

Social innovation blir ett allt viktigare område nationellt och internationellt och är centralt för att uppnå social hållbarhet. Under 2013 har VINNOVA därför börjat utveckla en strategi för social innovation. Avsikten är att VINNOVA ska utveckla en tydlig och aktuell profil inom området samt skapa en plattform för relevanta insatser som främjar innovation för sociala framtidsutmaningar.

Uppföljning av målet för hållbar tillväxt

Under 2013 bidrog 71 procent av vår investeringsportfölj till ett grönt och/eller socialt hållbart samhälle. VINNOVA når således ännu inte det egna målet om 80 procent. Under 2014 kommer därför arbetet att fortsätta med att fokusera på grön tillväxt och social hållbarhet samt att integrera olika hållbarhetsdimensioner i våra satsningar.

NÄR EKONOMISK OCH EKOLOGISK HÅLLBARHET MÖTS

Inom programmet *Testbäddar inom miljöteknik* driver Övertorneå kommun tillsammans med bland annat SveMin, Sveaskog, Sveriges lantbruksuniversitet och Lantbrukarnas riksförbund Norrbotten projektet *Testbädd för koldioxidkrediter från skogen*. Projektet utvecklar en testbädd för skogliga koldioxidkrediter genom att skapa en effektiv teknisk och ekonomisk

affärsmodell som ger förutsättningar för att kommersialisera handeln med skogliga koldioxidkrediter.

Genom att höja tillväxten med hjälp av beprövad och traditionell skogsskötsel skapas en ökad koldioxidinbindning i brukad skog. Ökningen mäts och verifieras på ett robust och, inom Kyotoprotokollet, vedertaget sätt.

NÄR EKONOMISK, SOCIAL OCH EKOLOGISK HÅLLBARHET MÖTS

Företaget Xenofilia bedriver i samverkan med Malmö stad och Sveriges lantbruksuniversitet projektet *Stadsbruk Rosengård – odling för en hållbar stad*, vilket görs inom ramen för programmet *Utmaningsdriven innovation*. Målet är att ta fram en ny typ av odling i stadsmiljö, så kallat stadsbruk. Projektet skapar nya ekonomiska möjligheter för människor boende i utsatta områden, och även övriga medborgare, genom att dessa människor får egna ytor där de kan odla som rekreation eller i kommersiellt syfte. Stadsbruket genererar lokalproducerade och ekologiska varor till marknaden samt bidrar till en attraktiv stadsmiljö. Tanken är att metoden ska kunna användas både nationellt och internationellt.

NÄR EKONOMISK OCH SOCIAL HÅLLBARHET MÖTS

Inom *VINNVÄXT-programmet* driver företaget Future Position X uppbyggnaden av den regionala innovationsmiljön *Geo-Life Region*. Företaget har byggt upp teknik- och kunskapsplattformar kopplat till GIS (Geografiska informationssystem) och den smarta staden. Nästa fas i utvecklingen är inriktad på geohälsa. Detta innebär en satsning fokuserad på tjänster och teknik för att bättre förstå hur platsen påverkar människors liv och hälsa samt nya lösningar för den smarta staden som en plats för individens hälsa och välmående. Områden relevanta för denna utveckling är bland annat sensorer, *internet of things*, *big data* och realtidsanalyser av stora datamängder. Inom satsningen deltar företag, forskningsorganisationer, offentliga aktörer och klusterorganisationer med visionen att Gävleregionen ska bli ledande i Europa och en internationellt erkänd region inom området.

2. Strategi och analys

Grundbultarna i VINNOVAs strategi är att våra insatser:

- Stimulerar ett ökat nyttiggörande av forskning.
- Utgår ifrån att aktörerna själva har huvudansvaret att driva ett långsiktigt innovationsarbete.
- Svarar mot ständigt förändrade behov.
- Är öppna, lärande och risktagande där projekt med hög potential kan få stegvis ökat stöd.
- Stärker internationell samverkan.
- Samverkar med andra forskningsfinansiärer och innovationsfrämjande organisationer.

VINNOVAs insatser genomförs inom elva strategiska områden, fördelade på tre huvudgrupper:

- **Utveckling av strategisk kunskap** inom viktiga områden: Hälsa, Produktion och Arbetsliv, Tjänster och IKT samt Transport och Miljö.
- **Stärkt innovationsförmåga** hos specifika målgrupper: Innovativa SMF, Kunskapstriangeln, Innovationskraft i Offentlig verksamhet, Individier och innovationsmiljöer.
- **Nationell kraftsamling** med fokus på samhällsutmaningar och konkurrenskraft: Internationella samarbeten, Samverkansprogram och Utmaningsdriven innovation.

VINNOVA har under året fortsatt utvecklingen av sina strategi- och prioriteringsprocesser. En viktig ambition har liksom föregående år varit att ta in andra aktörers perspektiv och strategier och bilda underlag för en samsyn kring viktiga frågor. Därmed lägger VINNOVA en grund för ökad samverkan och större kraftsamlingar. Omvärldsanalys bedrivs utifrån utvecklingen av globala behov, efterfrågan och marknader som kan ge möjligheter till ökad innovationskraft för Sverige.

RB 1.2.1 VINNOVA ska redogöra för myndighetens interna strategiarbete och hur detta påverkar VINNOVAs prioriteringar.

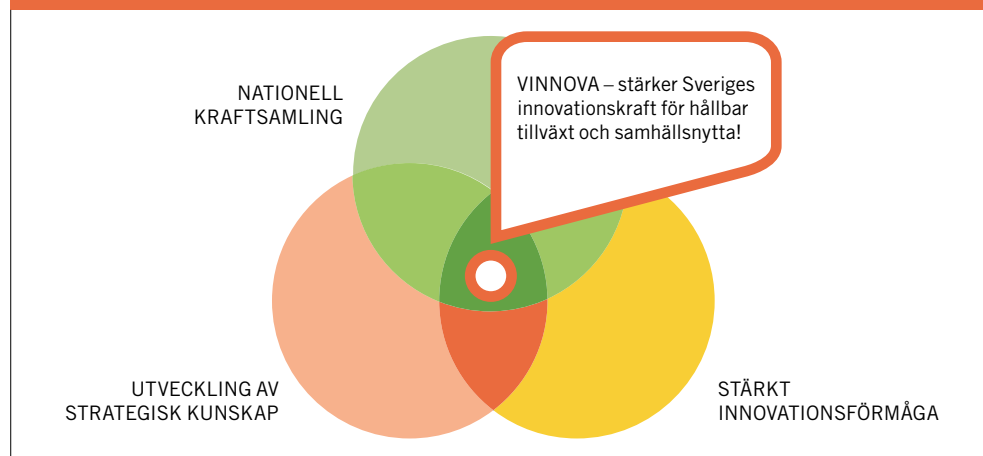
VINNOVAs strategiarbete har under året fokuserat på att fortsätta den långsiktiga förnyelsen av verksamheten. Enligt myndighetens regleringsbrev (RB 2.1) ska verksamheten regelbundet omprövas. Det är viktigt då

relevansen av våra insatser hela tiden påverkas av snabba omvärldsförändringar. Strukturförändringar i näringslivet, global konkurrens och gemensamma samhällsutmaningar är några exempel. Under året har VINNOVA initierat ett flertal nya satsningar till följd av ett ökat ansvar genom den nationella innovationsstrategin och den senaste forsknings- och innovationspropositionen.

Sedan 2010 har VINNOVA drivit ett aktivt strategiarbete för att ge underlag till våra egna prioriteringar samt för inspel till forsknings- och innovationspropositionen.

VINNOVAs inriktning de kommande åren är att öka andelen investeringar inom gruppen *Nationell kraftsamling*. Grunden för denna prioritering ligger i VINNOVAs strategi för fokus på samhällsutmaningar och samverkan, där det är projektens potential som ska bedömas och vara avgörande för finansiering, inte fokus på ett specifikt område. Satsningar inom *Nationell kraftsamling* ska också fungera som språngbrädor för ett framgångsrikt deltagande i *Horisont 2020*. Sammantaget planeras budgeten för dessa satsningar att öka med

FIGUR 5. HUVUDGRUPPER AV VINNOVAs VERKSAMHET

cirka 100 procent under kommande fyra-årsperiod, jämfört med 2012. Under 2013 har satsningarna ökat med 16 procent.

Inom ramen för insatserna för att stärka innovationsförmågan hos specifika målgrupper har vi ökat satsningarna mot små och medelstora företag och inlett nya satsningar för offentlig sektor. Området *Utveckling av strategisk kunskap* har getts ett skarpare fokus på att täcka specifika kunskapsluckor.

Inom VINNOVA bedrivs även verksamhet som skär på tvärs över myndighetens strategiska områden. Exempel är insatser riktade mot test och demonstration, hållbarhet, sociala innovationer, genus och mångfald.

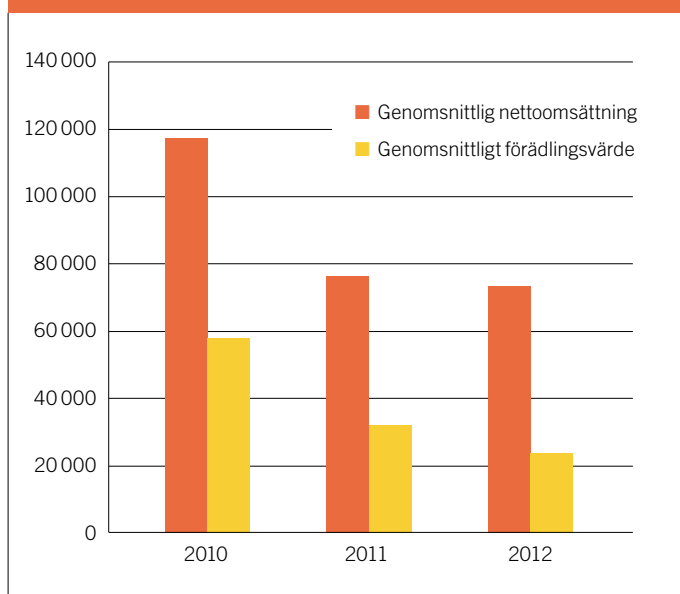
RB 1.2.2 VINNOVA ska redogöra för förändring i omsättning, antal anställda och förädlingsvärde i de små och medelstora företag VINNOVA har bidragit med finansiering till de senaste tre åren.

VINNOVA har utgått från att vad som efterfrågas är förändringen i genomsnittlig nettoomsättning, antal anställda och

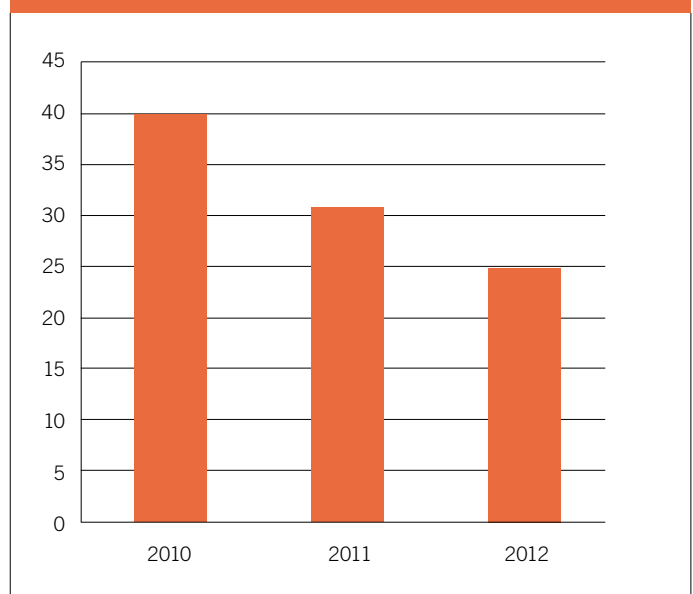
förädlingsvärde i den portfölj av små och medelstora företag som VINNOVA har finansierat 2010–2012. Redovisningen baseras därför på 1 525 små och medelstora företag som fått projektfinansiering någon gång mellan 2010–2012. Portföljens storlek varierar efter hur många företag som fått finansiering respektive år och utgörs av 569 företag år 2010, 791 företag 2011 och 1 264 företag 2012.

Graferna nedan visar på en lägre genomsnittlig omsättning, lägre genomsnittligt antal anställda och lägre genomsnittligt förädlingsvärde i VINNOVA-portföljen 2010–2012. Detta ligger i linje med VINNOVAs ökade fokus på småföretag och företag med begränsad tidigare erfarenhet av forskning och utveckling. VINNOVAs SMF-portfölj är mer än dubbelt så stor 2012 som 2010. Graferna säger emellertid ingenting om VINNOVAs effekter på utvecklingen i de enskilda företagen och en sådan analys vore heller inte relevant att genomföra så kort efter projektgenomförande. Däremot så lämnar VINNOVA parallellt till årsredovisningen in en effektanalys med fokus på FoU-stöd till små och medelstora företag, där fokus ligger på att studera resultat och effekter hos företag med tidigare projektavslut.

FIGUR 6. GENOMSnittligt förädlingsvärde och nettoomsättning (TUSEN KRONOR) 2010–2012 I SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG SOM FÅTT FINANSIERING 2010–2012

FIGUR 7. GENOMSnittligt antal anställda 2010–2012 I SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG SOM FÅTT FINANSIERING 2010–2012

3. Forskning, utveckling och innovation

Under året investerade VINNOVA cirka 2,3 miljarder kronor i olika insatser. Som beskrivits under avsnitt 1 är VINNOVAs programportfölj sedan 2012 uppdelad i elva strategiska områden, som i sin tur är inordnade i tre övergripande huvudgrupper: *Utveckling av strategisk kunskap*, *Stärkt innovationsförmåga* och *Nationell kraftsamling*. Av tabell 7 på följande sida framgår att insatserna inom *Nationell kraftsamling* har ökat mest i både absoluta och relativa termer under 2013, vilket är i linje med VINNOVAs strategi som den beskrivits under avsnitt 2.

Av de tabeller över utbetalt belopp som inleder varje strategiskt område framgår endast utbetalt belopp för 2013 och således inte för tre år som är brukligt. Under 2012 gjordes strukturen för strategiska områden om, samtidigt som äldre program fasades ut och avslutades. Flera program har dessutom flyttats till nya strategiska områden varför en jämförelse med tidigare år inte är relevant för programmen under respektive område.

R.B1.1.1 VINNOVA ska redovisa på vilka grunder prioriteringar mellan olika insatser genomförts och vilken roll framsyn, effektlogikprövning, uppföljning, utvärdering och effektanalyser spelat.

Verksamhetsplanerna 2013–2014 återspeglar fortsättningen på en långsiktig förnyelse av verksamheten. I korthet går den ut på att VINNOVA går från att i huvudsak vara en forskningsfinansierare till att bli en förändringsagent i innovationssystemet. Samtidigt flyttas gradvis fokus från traditionella

indelningar i sektorer till gemensamma samhällsutmaningar med tydligare involvering av användare och slutmarknad. Det är inte VINNOVA som ska peka ut riktningen i detalj, utan aktörerna ska själva definiera sina utvecklingsbehov. Dessa prioriteringar bygger till stor del på resultaten i analyser, effektanalyser och utvärderingar. Alla VINNOVAs insatser föregås av ett omfattande förarbete i nära dialog med näringslivet, offentliga aktörer, akademien, forskningsinstitut och andra intressenter. Dessutom utgår insatserna från analyser av forsknings- och innovationssystemet för att insatserna ska få bästa möjliga effekt. Utvärderingar och effektanalyser är centrala i den processen. Utifrån den förståelsen kan den så kallade effektlogiken, som är en beskrivning av hur insatser, effekter och mål hänger samman, formuleras och testas för de insatser som VINNOVA vill genomföra.

De insatser VINNOVA genomför kan ge många olika typer av resultat och effekter. Effekterna kan infinna sig mer eller mindre nära i tid till programmets genomförande. På kortare sikt förväntas verksamheten leda till resultat i form av exempelvis ny kunskap och nya koncept eller nya samverkansrelationer. Först på längre sikt uppstår effekterna där ökad insikt i forskning och utveckling, kompetensutveckling och nya processer ligger till grund för kunskapsspridning och stärkt konkurrenskraft i företag och offentlig verksamhet. Vissa VINNOVA-projekt som påbörjas idag kommer att betala tillbaka till samhället fullt ut först om 15–20 år. Denna årsredovisning har fokus på årets insatser och resultat, och dessa bör ses i ljuset av vad de förväntas leda till på sikt.

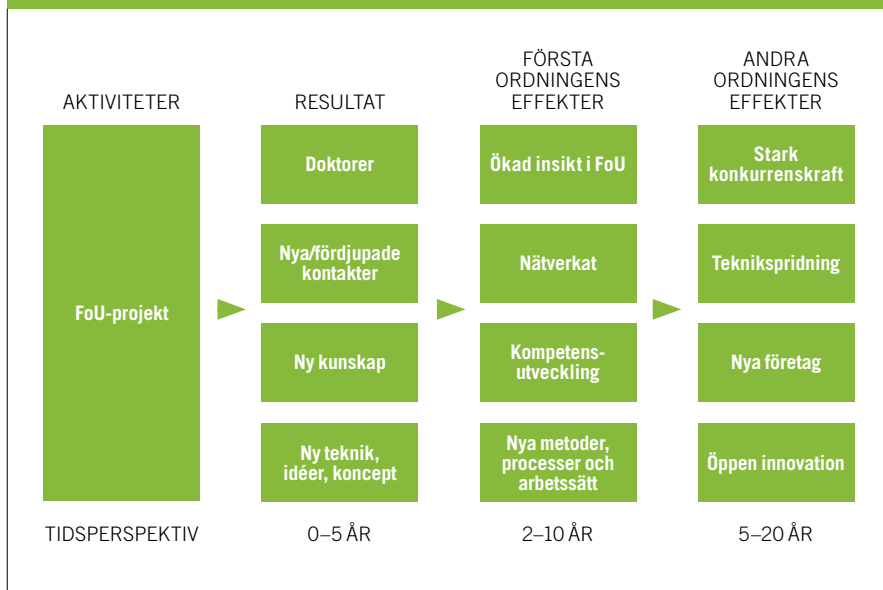
Pågående och äldre insatser följs regelbundet upp och utvärderas. För vissa utvalda områden genomförs även mer omfattande

Under året har två effektanalyser genomförts, samt ett antal större utvärderingar.

effektanalyser. Under året har två effektanalyser genomförts, samt ett antal större utvärderingar. Effektanalyserna har varit inriktade mot effekter inom program för små och medelstora företag, samt inom området hälsa. Båda dessa analyser ingår i ett större analysarbete med betydelse för framtida strategier och utformning av program. Effektanalyserna rapporteras samtidigt med årsredovisningen.

FIGUR 8. PRINCIPIELL BESKRIVNING AV KOPPLINGEN MELLAN AKTIVITETER, RESULTAT OCH EFFEKTER

TABELL 7. UTBETALT BELOPP FÖRDELAT PÅ VINNOVAs INSATSER

Insats	Strategiskt område	Utbetalt belopp 2011 (tkr)	Antal projekt med utbetalade medel 2011	Utbetalt belopp 2012 (tkr)	Antal projekt med utbetalade medel 2012	Utbetalt belopp 2013 (tkr)	Antal projekt med utbetalade medel 2013
Utveckling av strategisk kunskap	Hälsa	147 667	83	184 690	137	122 198	127
	Produktion och arbetsliv	207 703	156	186 043	129	201 095	133
	Tjänster och IKT	140 942	189	151 325	229	105 980	248
	Transport och miljö	155 150	133	141 760	116	170 557	143
	Totalt		651 462	561	663 819	611	599 829
Stärkt innovationsförmåga	Individer och innovationsmiljöer	319 813	88	298 873	135	277 953	133
	Innovationskraft i offentlig verksamhet	38 195	44	76 246	72	94 050	105
	Innovativa SMF	316 884	502	314 938	567	368 116	628
	Kunskapstriangeln	152 663	207	176 727	213	209 170	240
Totalt		827 554	841	866 784	987	949 289	1 106
Nationell kraftsamling	Internationella samarbeten	16 691	54	38 398	128	36 792	125
	Samverkansprogram	485 904	285	522 581	389	582 388	426
	Utmaningsdriven innovation	86 017	131	112 070	39	207 939	104
	Totalt		588 612	470	673 049	556	827 119
TOTALSUMMA		2 067 629	1 872	2 203 652	2 154	2 376 237	2 412

Källa: VINNOVAs datalager

3.1 Utveckling av strategisk kunskap

Kunskapsuppbyggnad och tidig innovationsutveckling förutsätter att hänsyn tas till unika förutsättningar inom ett givet kompetensområde. Regleringar, branschstruktur, marknad och kunskapsintensitet varierar mellan olika områden. VINNOVA driver därför insatser för kunskapsutveckling inom strategiskt viktiga områden. VINNOVA arbetar nu med fyra strategiska områden av avgörande vikt för Sveriges framtida konkurrenskraft: *Hälsa, Produktion och arbetsliv, Transport och miljö, samt Tjänster och IKT*. Insatserna inom dessa områden syftar till att stimulera ekonomisk tillväxt i Sverige genom ökad kompetensutveckling och nyttiggörande av forskning men även till att förbereda aktörerna på att delta i större nationella och internationella utlysningar.

Följande viktiga resultat har uppnåtts under 2013

Många viktiga genombrott har gjorts i VINNOVA-finansierade kunskapsutvecklingsprojekt med stor marknadspotential. Sådana exempel har kommit inom kronisk inflammation, dataöverföring och systemarkitektur. Inom satsningen *Hållbara produktionsstrategier* har flera resultat omsatts för att svenska företag ska välja att ha kvar produktionen

i Sverige. VINNOVA har under flera år investerat i ett flertal framgångsrika forsknings- och innovationsmiljöer inom transportområdet. Under året har ytterligare framsteg gjorts, bland annat inom transportstudier genom centrumet CTS (Centrum för transportstudier).

Att testa och demonstrera ny teknik är ofta ett avgörande steg och där har VINNOVAs finansiering möjliggjort internationella framgångar. År 2017 kommer 100 självkörande bilar rulla på allmän väg i och runt staden Göteborg. Inför tester i verklig trafik kommer AstaZero vara en central testplats för både svenska och utländska biltillverkare. En annan form av nyttiggörande har skett genom att tillgängliggöra forskningsresultat om hur organisationer ökar sin innovationsförmåga, hur innovation leds regionalt och hur chefsens roll behöver utvecklas för ökad innovationskraft genom en fullbokad seminariereserie, *Re:new*.

Under året har vi även sett hur internationella samarbeten har resulterat i spännande utvecklingsmöjligheter för svenska företag inom hälsosektorn. Viktiga framsteg har även gjorts i EU-samarbetet, där VINNOVA har drivit fram ett EU-projekt inom så kallade *gröna korridorer* för effektivare och mer hållbara transport- och logistiklösningar.

Snabbare internet till fler

Projektet *4GBB* har under svensk ledning resulterat i ett hybridssystem där optisk fiber dras fram till kopplings-skåp eller större fastigheter för att sedan kunna dra nytta av redan existerande kopparkabel. Projektet har visat på 700 Mbit/s och 1 Gbit/s är inom räckhåll. En ny standard *G.fast* inom Internationella Tele Unionen (ITU) har etablerats med påverkan från projektet. *4GBB* med Lunds

Universitet som koordinator vann Celtic Award 2013. Priset delas ut inom EUREKA-programmet Celtic Plus till det mest framgångsrika projektet inom telekom och framtidens internet. Projektresultaten har bidragit till att Ericsson hösten 2013 lanserade *Ericsson Radio Dot System* för mobiltrafik inomhus. VINNOVA har finansierat de svenska deltagarna inom *4GBB* genom EUREKA Celtic Plus.

Ny teknik för muddring

En ny, mer kostnadseffektiv, teknik för att muddra och på så sätt återställa övergödda vatten provas nu på flera håll i landet av företaget *Teknikmarknad*. Bland annat tas gyttjan tillvara och kan användas till biogastillverkning och gödsel. Det som skiljer metoden från muddring med till exempel grävsropa är att små datorstyrda maskiner går på botten och suger upp gyttjan i slangar. Projektet har fått stöd genom VINNOVAs satsning på miljöteknik.

SÄKRARE BEHANDLING MOT IMMUNSJUKDOMAR

Biologiska läkemedel är effektiva mot immunsjukdomar, men fungerar inte alltid och kan ge svåra biverkningar. Nu har forskare uppfunnit en säkrare behandling. Metoden går ut på att mildra inflammationen genom att filtrera bort aktiverade immunceller som är på väg mot inflammationshärden. Ett första användningsområde som metoden prövats på är kronisk inflammatorisk tarmsjukdom, IBD. Huvudparter för forskningen, som fick *Athenapriset* 2013, är Karolinska institutet, Karolinska universitetssjukhuset och Immune Therapy Holding AB. Forskningen har fått stöd genom VINNOVAs satsning *Innovationer för framtidens hälsa*.

Miljövänlig takplåt på export

I SSAB:s nya patenterade plåtfärg, *Prelaq GreenCoat*, har de fossila oljorna till stor del bytts ut mot förnyelsebara produkter utvunna från raps. Färgen är mer miljövänlig utan att den gör avkall på övriga egenskaper. I Europa används årligen 150 000 ton färg för bandlackering av plåt och färgen framställs traditionellt med kemikalier från fossila oljor. Plåten har redan blivit en kommersiell framgång. Forskningen har finansierats av VINNOVA så väl som industripartners.

2 § 3 Verket för innovationssystem ska bidra till att stärka och utveckla viktiga sektorer inom de svenska innovationssystemen.

RB 1.1.2 VINNOVA ska re-dovisa de förstärkningar som skett inom ramen för propositionen *Ett lyft för forskning och innovation* (prop. 2008/09:50, bet. 2008/09:UbU4, rskr. 2008/09:160) inom områdena produktionsteknik, transport, flyg samt säkerhet och krisberedskap.

Produktionsteknik

Som ett resultat av propositionen *Ett lyft för forskning och innovation* startade VINNOVA 2009 två program inom produktionsteknik: *Produktionsstrategier och modeller för produktframtagning* och *Tillverkning i ständig förändring* som under 2012 utvecklades till satsningen *Innovativ produktframtagning*. Under 2013 finansierades 12 projekt om tillsammans 13,5 miljoner kronor med inriktning mot bland annat globala trenderns påverkan på produktframtagning och individualiserade produkter.

Transport

VINNOVA har under 2013 ytterligare förstärkt utmaningsperspektivet inom transportforskningen. Genom programmet *Utmaningsdriven innovation* har VINNOVA finansierat ett flertal transportrelaterade projekt. VINNOVA har vidare genom programmet *Grön flygteknisk demonstration* förstärkt satsningar med syftet att grön teknologi snabbare ska kunna införas i kommande civila flygplan och dess tillhörande system. VINNOVA har också, i enlighet med regleringsbrevet, förstärkt programmet

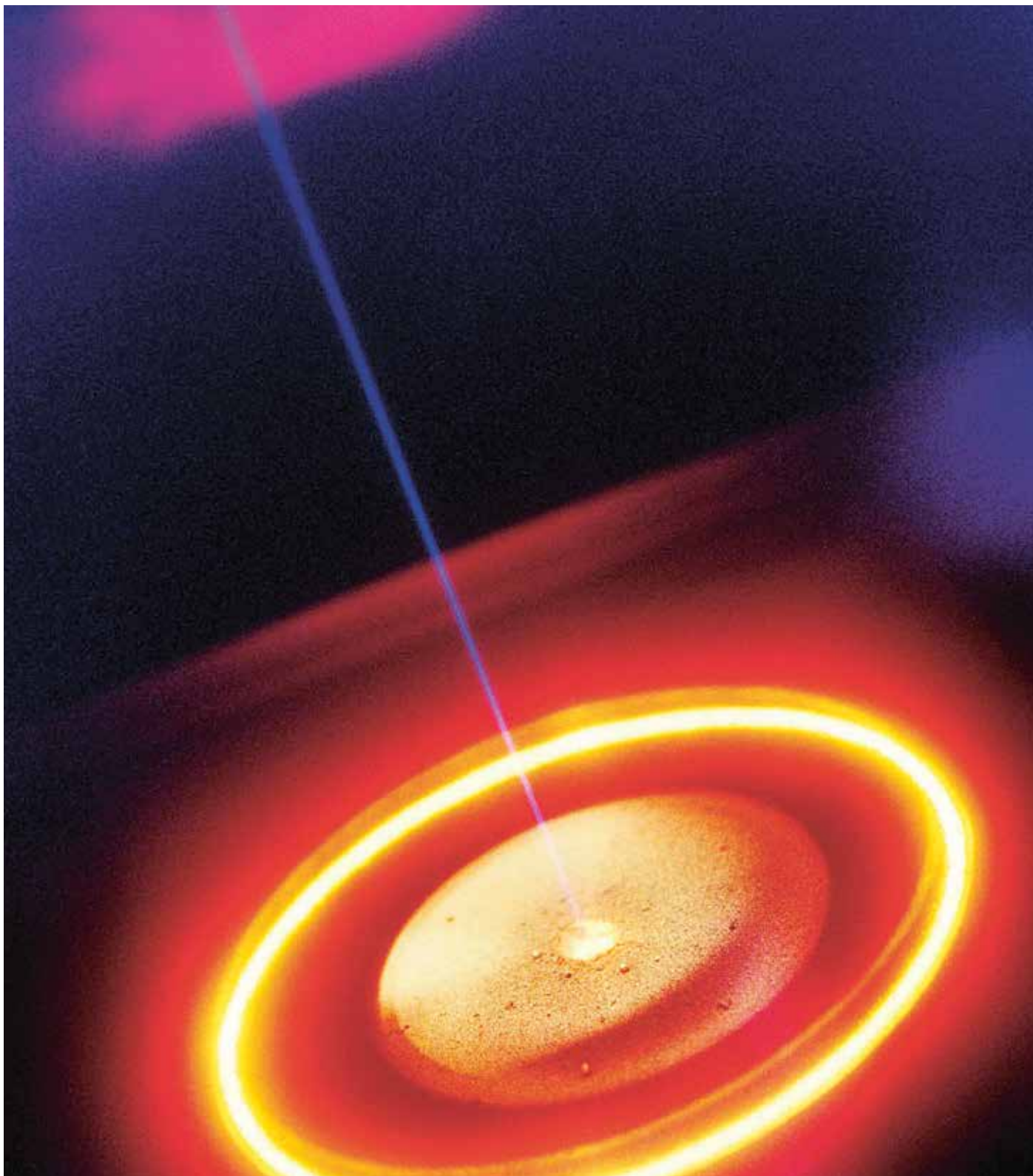
Fordonsstrategisk Forskning och Innovation (FFI), med 50 miljoner kronor.

Flyg

VINNOVA har beviljats 20 miljoner kronor per år för att stärka det *Nationella Flygforskningsprogrammet (NFFP)*. Denna satsning har använts för att öka programmets omfattning, men också för att göra riktade insatser, dels för att stärka underleverantörer och små och medelstora företags förmåga att positionera sig internationellt, dels för att öka spridningen av forskningsresultat och stärka innovationsförmågan genom satsningar på så kallade gränsgångare (personer som finns både på högskola och företag: adjungerade och gästprofessorer, studenter i studentprojekt/exjobb med flera). Dessutom ska programmet stödja befintliga och utveckla nya branschöverskridande samverkansformer som arenor och teknikparker.

Säkerhet och krisberedskap

Området *Säkerhet och krisberedskap* är tvärdisciplinärt till sin natur, och VINNOVA har därför valt att finansiera projekt inom ramen för utlysningar inom andra områden. VINNOVA finansierade under 2013 projekt inom ramen för ett flertal utlysningar inom olika delar av myndigheten. Säkerhet och krisberedskap är särskilt väl representerat inom olika satsningar för små och medelstora företag. Projekt inom de tidigare riktade utlysningarna *Produkt- och tjänstedemonstratorer* respektive *Säkerhetslösningar med IKT* har fått fortsatt finansiering. Totalt har VINNOVA under året finansierat knappt 50 projekt inom området säkerhet och krisberedskap med 27 miljoner kronor. Projekten spänner över ett stort antal områden som datasäkerhet, övervakning, terrorismbekämpning, vattenkvalitet och brandsäkerhet. VINNOVA finansierar bland annat kunskapsutveckling, tjänsteinnovationer i små och medelstora företag och internationellt samarbete inom området.

VINNOVA bidrar till att stärka och utveckla viktiga sektorer såsom till exempel Produktionsteknik, Transport, Flyg samt Säkerhet och beredskap. Bilden: Företaget *Arcam* har utvecklat och säljer system för friformsframställning. Tekniken, Electron Beam Melting, innebär att komponenten byggs upp av smält metallpulver i lager på lager. Företaget har fått stöd från VINNOVA.

Hälsa

Globala utmaningar, som en åldrande befolkning, en ökning av livsstilsrelaterade sjukdomar och antibiotikaresistens ställer helt nya krav på samarbete mellan akademien, näringslivet och offentlig verksamhet för att utveckla innovativa lösningar och behandlingsmetoder. Svensk hälso- och sjukvård står inför stora utmaningar i form av ökat patientinflytande och krav på att utveckla kvaliteten och samtidigt minska kostnaderna. Hälsoområdet har stor utvecklings- och tillväxtpotential.

VINNOVAs målsättning med området är att bidra till ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv som möter globala hälsobehov, att vård och omsorg deltar aktivt i utvecklingen av morgondagens innovationer samt ett globalt attraktivt innovationsstödjande ekosystem som kopplar samman vård, forskning och företag.

INSATSER OCH RESULTAT

VINNOVA bedömer att målet för området har uppnåtts. Många resultat från insatser och projekt som utvärderats visar på hur behov och efterfrågan från näringsliv och användare bidrar till utveckling av nya innovationer inom hälsoområdet. Projekten uppvisar tydlig samverkan mellan akademi, hälso- och sjukvård samt näringslivet. Svenska aktörer inom hälsoområdet är mycket framgångsrika när det gäller hur stor andel av internationella medel från olika program som kommer Sverige till del.

Förnyelse av kunskapsområden

Syftet med programmet **Innovationer för framtidens hälsa** är att ta fram nyskapande produkter och tjänster inom hälsoområdet med hjälp av mångdisciplinär forskning och innovation kopplade till behov och kund eller kravställare. Under 2013 genomfördes en halvtidsutvärdering av tre forsknings- och innovationsmiljöer inom programmet. I samtliga miljöer bedrivs behovsmotiverad

forskning som bedöms vara av mycket hög vetenskaplig kvalitet. Programmet i sin helhet har hittills gett upphov till flera nya innovationer. Ett spännande resultat under utveckling är ett implantat för att hjälpa patienter med skador på hörselgång och hörselben. Kliniska försök har initierats och forskarna räknar med att kunna marknadsintroducera den nya tekniken under 2015.

VINNOVA och Formas, i samverkan med livsmedelsbranschen, gör under perioden 2010–2014 en gemensam satsning för att stödja svensk livsmedelsforskning genom det tvärvetenskapliga forskningsprogrammet **TvärLivs**. Målsättningen är att skapa nya innovationer och nya värdekedjor för livsmedel. De nya projekten som har finansierats under året spänner över tre år och förväntas bidra till bland annat nya förpackningslösningar med dynamiskt hållbarhetsdatum och individuellt anpassade måltidslösningar för äldre.

En framtida utmaning för Sverige är de demografiska förändringarna, med en ökande andel äldre bland befolkningen. Att allt fler lever längre är av stort värde för samhället

Många resultat från insatser och projekt som utvärderats visar på hur behov och efterfrågan från näringsliv och användare bidrar till utveckling av nya innovationer inom hälsoområdet.

samtidigt som det medför stora utmaningar gällande till exempel sociala system, hälso- och sjukvård, omsorg likväl som boende och transporter. VINNOVAs andra regeringsuppdrag gällande *sociala innovationer för äldre* har slutförts under året. VINNOVA har i en rapport utvärderat trygghetsskapande åtgärder inom ramen för social innovation riktad till de mest sjuka äldre. I samarbete med universitet och högskolor och i samråd med andra relevanta aktörer har myndigheten vidareutvecklat goda exempel kring sociala innovationer.

Inom programmet **Kronisk inflammation** har ett förbättrat och utvecklat nationellt samarbete i Sverige uppnåtts kring kroniska inflammationssjukdomar, framför allt reumatiska sjukdomar. Programmet är ett samarbete mellan VINNOVA, före detta Invest Sweden, KK-stiftelsen, Stiftelsen för Strategisk Forskning (SSF), Vårdalstiftelsen och Reumatikerförbundet. Viktiga resultat som programmet har lett till är flera framgångsrika nya samarbeten mellan läkemedelsföretag och forskare. Flera intressanta forskningsresultat har kommit fram som till exempel visat på rökningens starka påverkan på såväl uppkomst av reumatisk sjukdom som dess inverkan på behandlingsresultat. Resultaten har bidragit till uppbyggnaden av flera livsstils-mottagningar i landet i preventivt syfte.

Internationell samverkan

Det europeiska samarbetsprogrammet **Ambient Assisted Living (AAL)** har som

syfte att gynna europeisk företagsamhet och att generera IT-baserade lösningar riktade till äldre för ökad livskvalitet och välfärd. VINNOVA håller i den svenska delen av programmet.

VINNOVA har tillsammans med Vetenskapsrådet och Department of Biotechnology, DBT, Government of India genomfört en utlysning inom området hälsa, *Indo-Swedish Innovation Call: Health and Disease Prevention*. Den vänder sig till konstellationer med forskare och företag från både indisk och svensk sida. Projekten ska tydligt främja både forskning och industri samt bidra till ökad hälsa och sjukdomsprevention. De projekt som har beviljats inkluderar bland annat hjälpmedel för äldre, innovativ sårbehandling, regenerativa hornhinneproteser och ny behandling av tuberkulos.

Innovative Medicines Initiative (IMI), är ett partnerskap mellan EU-kommissionen och European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations (EFPIA). Målet med IMI är att stödja upptäckt och utveckling av bättre läkemedel för patienterna och öka Europas konkurrenskraft för att etablera Europa som den mest attraktiva platsen för farmaceutisk forskning och utveckling. Sverige har lyckats bra i IMI och innehar efter åtta utlysningar plats sex totalt i beviljade bidrag per medlemsland. Enligt en halvtidsutvärdering har IMI varit ett framgångsrikt program med många lyckade projekt och resultat.

Giraff är en mobil robot för ökad trygghet i hemmet som fått en nyckelroll i EU-projektet *VictoryaHome* som är en del av det europeiska programmet *Ambient Assisted Living (AAL)*. Projektet ska resultera i ett nätverk av vårdorganisationer, familj och vänner som ger äldre personer bättre förutsättningar för ett självständigt liv i hemmet.

TABELL 8. INSATSER UNDER 2013 INOM HÄLSA, UTBETALAT BELOPP OCH ANTAL PROJEKT

Insatser 2013	Utbetalt belopp 2013 (tkr)	Antal projekt med utbetalade medel 2013
Hälsoinnovationer och vårdutveckling	27 488	43
Industriell bioteknik	7 135	5
Innovationer för framtidens hälsa	69 487	51
Innovativa livsmedel	9 916	11
Äldre	8 390	17
SUMMA	122 198	127

Källa: VINNOVAs datalager

Produktion och arbetsliv

En stark inhemsk produktion av varor och tjänster är viktigt för välstånd och sysselsättning, inte minst för ett industriland som Sverige. Tillgång till råvaror och avancerade material är ytterligare en nyckelfaktor. För att behålla konkurrenskraft krävs att vi producerar smartare och att vi utnyttjar den fördel vi har i våra icke-hierarkiska samarbetsformer. I en globaliserad ekonomi med globalt sammanflätade företag är utmaningarna och marknaderna gränslösa och lösningarna finns i att bättre ta tillvara den mångfald och kompetens som finns inom den egna organisationen, men även i den tillgång till ny kunskap som finns utanför.

VINNOVAs målsättning med området är att nya material, effektiv produktion och produktframtagning, i kombination med förmågan att organisera och leda förnyelse av verksamheten, ska stärka svenskt näringsliv.

INSATSER OCH RESULTAT

VINNOVA bedömer att måluppfyllelsen för området är god. Resultat från pågående insatser och projekt som nu avslutats visar hur förnyelse inom organisering och ledning samt utveckling och användandet av ny kunskap och teknik bidrar till näringslivets konkurrenskraft. Över 100 forskningsprojekt har avslutats inom arbetsorganisation och ledning under 2013 och resultaten har framgångsrikt nyttiggjorts genom den välbesökta seminarieserien Re:new om innovativt ledarskap. Genom VINNOVAs finansiering har även nya strategier för lokalisering av hållbar produktion tagits fram under året och konkret förbereds nu masstillverkning av en solcellsteknik där tillverkningen kommer att ske i Sverige.

Förnyelse av kunskapsområden

VINNOVA har finansierat flera insatser för att öka kunskapen om innovationsledning och förutsättningar för innovation hos chefer inom privat och offentlig sektor. Resultat

från satsningen *Chefskap, förutsättningar, former och resultat* som avslutades 2013 har kopplats tydligt till innovation och presenterats i antologin *Leda mot det nya – en forskningsantologi om chefskap och innovation*. VINNOVA har genomfört en utlysning med namnet *Innovativt organisering*. Syftet är att bidra till ökad innovationsförmåga eller nya smartare sätt att organisera verksamhet. Projekten ska bidra till att forskningsbaserad praktiskt användbar kunskap och metodik utvecklas, sprids och nyttiggörs.

VINNOVAs satsning **Innovationspiloterna** som sker genom ett nätverk av forskare vid ett flertal högskolor och universitet har slutfört sin andra omgång. Det handlar om att öka företags innovationsförmåga med stöd av studenter som under forskarhandledning jobbar med en process för att värdera innovationsförmågan och hitta möjligheter att förbättra den. Sammanlagt har 40 studenter agerat innovationspiloter i 30 företag. En utvärdering visar att 9 av 10 företag har utvecklat sin organisation och sina arbetssätt till följd av insatserna.

Centrumen CESIS i Stockholm/Jönköping,

Omdömet är att centrumen håller högsta internationella klass vad gäller forskning och rekommenderades fortsatt finansiering.

CIIR i Luleå/Umeå och CIRCLE i Lund studerar innovationssystem och sambanden mellan forskning, innovation och hållbar tillväxt. Centrumens forskningsexcellens framgår genom höga placeringar i akademiska rankingar och genom över 100 publiceringar. Centrumen har under året utvärderats av en nationell och internationell expertpanel. Omdömet är att centrumen håller högsta internationella klass vad gäller forskning och rekommenderades fortsatt finansiering.

Under året har ett flertal projekt inom produktionsstrategiområdet avslutats. Projekten har haft inriktning på var produktion kan och ska lokaliseras med tanke på konkurrensen från låglöneländer och strategier för globala produktionssystem. Projektresultaten visar att strategierna bland annat är beroende av egen produktionskompetens, tillgång på kvalificerad arbetskraft och infrastrukturella villkor och omsätts nu i de svenska företag som deltagit i projekten.

Testbäddar, demonstration och verifiering

Projektet *Flaggskeppsfabriken*, som samlar fem stora tillverkningsföretag i Sverige för att

vidareutveckla svenska styrkor inom tillverkningsindustrin, har under året identifierat vilka styrkor som kan delas med andra svenska företag. Varje flaggskeppsfabrik ska utvecklas till en modellfabrik som kan bilda skola för andra fabriker i Sverige med sitt sätt att leda, organisera och utföra arbetet.

Internationell samverkan

EU-kommissionen har med ERA-NET skapat ett instrument för samverkan med forskningsfinansiärer i andra EU-länder. Syftet är att stärka europeisk FoU-samverkan och att på lång sikt öppna upp nationella program för deltagande av forskare från andra länder. VINNOVA deltar för närvarande i tre ERA-NET inom området *Produktion och arbetsliv*. ERA-MIN inom forskningsområdet *Industriell hantering av mineraliska råvaror*, har under året tagit fram en färdplan som pekar ut prioriterade europeiska forskningsområden. Färdplanen har varit ett underlag bland annat i EU-kommissionens arbete med *European Innovation Partnership on Raw Materials* som lanserades under 2013.

En pilotfabrik för massstillverkning av Exegers solcellsteknik sätts nu upp i Sverige. Företaget har fått stöd från VINNOVA.

TABELL 9. INSATSER UNDER 2013 INOM PRODUKTION OCH ARBETSLIV, UTBETALAT BELOPP OCH ANTAL PROJEKT

Insatser 2013	Utbetalt belopp 2013 (tkr)	Antal projekt med utbetalade medel 2013
Designade material inklusive nanomaterial	11 154	13
Dynamiska innovationssystem i omvandling	9 215	9
Innovationsledning och organisering	13 052	28
Innovationsprocesser och entreprenörskap	4 545	5
Innovativ produktframtagning	12 500	10
Materialbaserad konkurrenskraft	7 244	18
MAX IV	58 682	1
M-ERA.NET	4 904	5
Produktframtagning	4 000	1
Produktionslyftet	15 000	1
Produktionsstrategier och modeller för produktframtagning	1 060	2
Produktion och Material följdinvesteringar	10 769	16
Riksmätplats	30 800	2
Verksamhetsledning och arbetsorganisation	17 033	18
WoodWisdom-Net+	1 349	4
SUMMA	201 095	133

Källa: VINNOVAs datalager

Transport och miljö

I Sverige såväl som i andra länder finns en allt större medvetenhet om att samhällsutvecklingen inte får ske på bekostnad av kommande generationers möjligheter till försörjning och god livskvalitet. Konsumentkrav och producentansvar ifråga om miljö och hållbarhetsaspekter har blivit en allt starkare drivkraft och efterfrågan på miljöteknik och miljövänligare systemlösningar är starkt växande. Få områden påverkar och påverkas tydligare av globalisering och urbanisering än transportområdet. Utmaningarna skapar en stor efterfrågan på nya lösningar och därmed utökade affärsmöjligheter.

VINNOVAs målsättning med det strategiska området *Transport och miljö* är att utveckla och tillgängliggöra ny kunskap och kompetens för framtida utmaningar, stötta och stimulera svenska aktörers medverkan i internationellt samarbete samt att stödja vidareutveckling och etablering av öppna neutrala testarenor.

INSATSER OCH RESULTAT

VINNOVA bedömer att måluppfyllelsen för området är god då många resultat från insatser och projekt som avslutats visar att svenska aktörer har positionerat sig internationellt inom transport- och miljöområdet. Detta har möjliggjorts inte minst på grund av den samverkan och det förtroende som byggts upp inom finansierade forsknings- och innovationsmiljöer med fokus på kunskap och kompetensutveckling. Satsningen på testbäddar har fallit väl ut men visar samtidigt på behovet av ett specifikt program som just fokuserar på test- och demonstrationsfaserna.

Förnyelse av kunskapsområden

VINNOVAs satsningar har fokus på kunskap med bärkraft långt in i framtiden samt på forskning som bidrar till mångfalden och som vågar ifrågasätta rådande föreställningar. Programmet **Transport- och miljöinnovationer** fokuserar just på förnyelse av kunskapsområden och tidig innovationsutveckling. Ett

av företagen som har beviljats medel under tidigare år är Peepoople som producerar en engångstoilet i form av påsar för att lösa sanitära problem exempelvis i de slumområden som finns i många städer runt om i världen, men även i samband med naturkatastrofer.

VINNOVA har under flera år investerat i ett flertal forsknings- och innovationsmiljöer inom transportområdet. Satsningarna är långsiktiga, ofta tio år, och sker i samverkan mellan akademi, näringsliv och offentliga aktörer. 2013 etablerades K2, en ny nationell forsknings- och innovationsmiljö för kollektivtrafik där de tre storstadsregionerna ingår. Verksamheten inom CTS (*Centrum för transportstudier*) har stor påverkan på framtida infrastrukturinvesteringar. Analyser genomförda vid CTS ligger till grund för den nationella planen för landets satsningar på transportinfrastruktur som regeringen ska besluta om våren 2014. Under året har även forskare visat att en fordonsförsäkring som baseras på *pay as you speed* (PAYS) påtagligt ökar efterlevnaden av hastighetsbegränsningar. Sådana

VINNOVA har under flera år investerat i projekt och samverkansarenor för att tillgängliggöra, vidareutveckla och etablera världsledande faciliteter för test och demonstration inom transport- och miljöområdet.

försäkringslösningar har introducerats i flera länder och i Sverige förbereder försäkringsbolaget Folksam en möjlig lansering under nästa år. Centrumet SAFER har ytterligare stärkt sin internationella position inom området bearbetning av kördata genom det nyetablerade samarbetet kring forskning om trafiksäkerhet i Kina – *China Sweden Research Center for Traffic Safety*. Området attraherar allt fler internationella aktörer och samarbetet är ytterligare ett bevis på Sveriges och SAFERs ledande position inom området.

Testbäddar, demonstration och verifiering

Test, verifiering och tillgång till testbäddar fyller en viktig funktion i utvecklingen av produkter och tjänster inom alla områden. Inom transport- och miljöteknikområdet tvingar skärpta regler både kunden och leverantören att kräva respektive leverera lösningar med högre miljö- och säkerhetsprestanda. VINNOVA har under flera år investerat i projekt och samverkansarenor som till exempel simulatorcentret ViP, ASTAZERO och Test Site Sweden för att tillgängliggöra, vidareutveckla och etablera världsledande faciliteter för test och demonstration inom transport- och miljöområdet. Detta görs huvudsakligen via programmet **Testbäddar inom miljöteknik**.

Internationell samverkan

VINNOVA både koordinerar och finansierar ett flertal nationella plattformar med syfte att stärka såväl den nationella samordningen som svenska frågeställningar och dess tyngd och mandat internationellt. Exempel på sådana samordnande funktioner är *TRANSAM, Forum för innovation inom transportsektorn, den nationella EU-gruppen* och expertfunktioner i relation till EU-samarbetet. Dessutom genomför VINNOVA flera internationella satsningar tillsammans med andra EU-länder, samt med länder utanför Europa som till exempel Kina, USA och Brasilien. VINNOVA har under flera år stöttat arbetet med *gröna korridorer*. Det har resulterat i att EU (TEN-T) har initierat projektet *Swiftly Green* med centrumet *Closer* som koordinator. Projektet syftar till att skapa förutsättningar för hållbara transporter och gröna logistiklösningar i tio särskilt utpekade transportkorridorer tvärs igenom Europa.

Inom miljöområdet samarbetar VINNOVA nationellt med de andra myndigheter som äger uppdrag inom regeringens miljöteknikstrategi. Internationellt deltar VINNOVA i det EU-finansierade Artikel-185 programmet **BONUS for the Baltic Sea** där de första projekten inom en utlysning mot innovationer beviljades under 2013.

Peepoos engångstoilet – under 2013 distribuerades mer än en miljon påsar via hjälporganisationen Oxfam till de drabbade efter tyfonen i Filippinerna. Företaget har fått stöd från VINNOVA.

TABELL 10. INSATSER UNDER 2013 INOM TRANSPORT OCH MILJÖ, UTBETALAT BELOPP OCH ANTAL PROJEKT

Insatser 2013	Utbetalt belopp 2013 (tkr)	Antal projekt med utbetalade medel 2013
Centrum för förnybar elenergiomvandling	1 600	2
Innovationer för en hållbar framtid	14 015	15
Innovationer för hållbart samhälle	14 229	20
Internationella samverkansprogram	18 391	22
Testbäddar inom miljöteknik	73 543	57
Transport och miljörelaterade centrum	27 298	6
Transport policy och samverkan	21 481	21
SUMMA	170 557	143

Källa: VINNOVAs datalager

Tjänster och IKT

Digitalisering, informationsteknik (IT) och innovativa tjänster används för att ständigt utmana, utveckla och berika alla delar av samhället. Tjänster samt informations- och kommunikationsteknik (IKT) används som kraftfulla verktyg för att bidra till en dynamisk samhällsutveckling som ökar förutsättningar för att skapa hållbar tillväxt och samhällsnytta. Samspelet mellan innovativa tjänster och IKT bidrar till att samhället kan erbjuda allt ifrån en modern och tillgänglig samhällsservice till gynnsamma förutsättningar för företagande, entreprenörskap och forskning.

VINNOVAs målsättning med det strategiska området *Tjänster och IKT* är att stärka Sverige som en ledande IT-nation och med ett tydligt behovs- och användarfokus driva fram nyskapande lösningar i hela samhället.

INSATSER OCH RESULTAT

VINNOVA bedömer att aktiviteter och resultat från verksamheten starkt bidragit till att uppfylla målet för området. Många resultat från insatser och projekt som avslutats visar på hur behov och efterfrågan från näringsliv och användare bidrar till utveckling av nya tjänster och ny teknik. Exempelvis har satsningar på systemarkitektur, antenner och detektorer visat på stor marknadspotential under året. Dessutom har VINNOVAs finansiering av öppna datakällor visat sig vara avgörande för utveckling av en rad uppmärksammade lösningar.

Förnyelse av kunskapsområden

Projektet *Säker access av samhällstjänster* inom **IKT strategiska satsningar** har tagit fram en generisk systemarkitektur som stöder tjänster som vård och omsorg i hemmet, energistyrning och energimätning. Realiseringen av grundplattformen har skapats i samverkan med ett antal innovativa svenska företag. Dessa har nu sett en

marknadspotential och har tagit fram kommersiella lösningar.

Projektet *Greencom* är en del av centrum-satsningen *Wireless@KTH* som startade 2008. De har nu visat framgångsrika resultat genom lansering av en ny antenn som löser tidigare problem med dålig kontakt och täckning för skogsnäringsen, Sveriges största exportindustri.

Under året startade VINNOVA programmet **Tjänstelyftet** som syftar till att utifrån konkreta behov hos olika samhällsaktörer stimulera utvecklingen av nyskapande och användningsnära tjänster. Exempel på finansierade projekt är ett mobilt trygghetslarm som ger äldre ett mer aktivt och tryggt liv och den nystartade samhällsfunktionen *Landräddningen* som ska ge medmänskligt stöd. Inom programmet **Innovativ IKT** har VINNOVA startat en ny insats för att främja banbrytande kunskaper för innovativa lösningar inom IKT-området med möjlighet till kommersialiserbar användning inom 3-5 år. Exempel på projekt är interaktiv bildbehandling av *big data* inom medicinsk

Ett exempel på resultat är *Travelhack* där det skapades 21 tjänster som gör kollektivt resande mer attraktivt.

diagnostik och utveckling av energieffektiva autonoma sensorer.

Testbäddar, demonstration och verifiering

Att testa och demonstrera ny teknik, nya lösningar och processer är en viktig förutsättning för innovation. Exempel på resultat är projektet *Vård och omsorg i hemmet* där forskningsinstitutet Acreo tillsammans med projektpartners har verifierat användarfall för vård och omsorg samt för energimätning och styrning i hemmamiljö. Kommersiell samverkan finns mellan flera projektpartners. Projektet *IRnova*, finansierat genom det avslutade programmet *KeepIT*, är en lyckad verifiering som har lett till en bred lansering av produkten, *SF6-detektorn*, bland annat i Kina.

VINNOVAs satsning **Öppen innovation** syftar till att uppmärksamma och stimulera öppna och transparenta innovationsprocesser inom offentlig sektor, näringsliv och bland konsumenter och användare. Ett exempel på resultat är *Travelhack* där det skapades 21 tjänster som gör kollektivt resande mer attraktivt. Till sin hjälp hade deltagarna öppna datakällor varav flera fått stöd inom VINNOVAs utlysning *Öppna datakällor*.

En annan ny insats under året var

Innovationstävlingar. En innovationstävling omfattar att identifiera behov, söka efter förslag i tävlingsform, samt att ta vidare de bästa förslagen till implementering och kommersialisering. Under året har flera projekt startat för att skapa innovationstävlingar inom till exempel innovationer för äldre, smart boende och trafiklösningar.

Internationell samverkan

Inom IKT-området representerar VINNOVA Sverige i två europeiska offentliga partnerskap så kallade *Joint Undertakings (JTI)*: ARTEMIS och ENIAC, där EU-kommissionen, medlemsstaterna och näringslivet går samman för att stödja och finansiera forskning inom inbyggda respektive nanoelektroniska system. Under året genomfördes en uppföljning av det svenska deltagandet i ARTEMIS och ENIAC. Deltagarnas uppfattning är att programmen bidrar till ökad konkurrenskraft både för Europa, Sverige och för organisationerna själva. Under året arrangerade VINNOVA, EU och Eureka konferensen *ARTEMIS/ITEA co-summit* i Stockholm. Temat för årets konferens var *Software innovation: boosting high-tech employment and industry*. Storföretag från hela Europas IT-sektor deltog.

En lyckad verifiering är företaget IRnovas detektor för den starkt miljöpåverkande växthusgasen SF6. Detektorn lanserades under året. Företaget har fått stöd från VINNOVA.

TABELL 11. INSATSER UNDER 2013 INOM TJÄNSTER OCH IKT, UTBETALAT BELOPP OCH ANTAL PROJEKT

Insatser 2013	Utbetalt belopp 2013 (tkr)	Antal projekt med utbetalade medel 2013
Citizens' Services	2 763	6
E-Förvaltning	4 795	2
IKT – strategiska satsningar	3 774	8
Innovativ IKT	12 638	11
JTI IKT (ARTEMIS och ENIAC)	20 253	53
Möjliggörande IKT	8 789	7
Säkerhet och Krisberedskap	7 267	13
Tjänstelyftet	14 350	17
Tjänster och IKT strategiska projekt	10 664	13
Var Dags IT	304	13
Visualisering	470	2
Öppen innovation	19 912	103
SUMMA	105 980	248

Källa: VINNOVAs datalager

2 § 1 Verket för innovationssystem ska bidra till att stärka och utveckla universitet och högskolor, industriforskningsinstitut, företag och andra samhällsaktörer samt utveckla samarbetet mellan dessa inom de svenska innovationssystemen.

3.2 Stärkt innovationsförmåga

Sveriges innovationspotential tas bättre tillvara om fler aktörer förmås att delta i innovationsprocesser än idag. VINNOVA driver därför riktade insatser för att stärka innovationsförmågan hos strategiskt viktiga målgrupper. Stärkt innovationsförmåga innefattar de strategiska områdena *Innovativa SME*, *Kunskapstriangeln*, *Innovationskraft i offentlig verksamhet* samt *Individer och innovationsmiljöer*. Insatserna syftar till att stimulera ekonomisk tillväxt och samhällsnytta i Sverige och att förbereda olika aktörer på att delta i större nationella och internationella utlysningar.

Följande viktiga resultat har uppnåtts under 2013

Ny statistik visar att tidigare insatser för att stärka innovativa små och medelstora företag har varit framgångsrika. Bland annat har de företag som finansierats 2002–2004 inom programmet VINN NU, som riktar sig mot nystartade företag, i snitt ökat sin omsättning över 19 gånger om (i snitt 5,4 miljoner kronor) mellan året för finansiering och mätpunkten 2012.

Genom att öka utbytet mellan utbildning, forskning och innovation – *Kunskapstriangeln* – kan universitet och högskolor utvecklas och bli än mer globalt attraktiva och relevanta för studenter, forskare, samhälle och näringsliv.

I arbetet med att stödja den utvecklingen har VINNOVA under året formaliserat och utvecklat det direkta samarbetet med universitets- och högskoleledningarna och gjort fortsatta framsteg genom program som stärker drivkrafter för enskilda forskare.

Arbetet med att öka innovationskraften i offentlig verksamhet har ökat tempot under året. Det gäller inte minst finansiering av utvecklingsprojekt rörande allt från konst, kultur och kreativ kompetens i stadsutvecklingen och samarbeten mellan museer till energiteknik. Programmet **Innovationsslussar** har återigen visat på tydliga resultat i en utvärdering. Programmet tar sjukvårdspersonalens idéer till lösningar och produkter och dessa har i flera fall lyckats nå kommersiella tillämpningar.

Under året har VINNOVA fortsatt sina långsiktiga satsningar på forsknings- och innovationsmiljöer. Utvärderingar indikerar att de flesta centrum har utvecklats till högkvalitativa, internationellt konkurrenskraftiga forskningsgrupper samtidigt som de ger stora resultat i industrin och offentlig sektor. Dessutom har undersökningar visat att medvetenhet om genus är viktigt för att bättre ta tillvara innovationsförmågan i samhället. VINNOVA har bland annat utvecklat insatser som *Genuslabbet*, där utveckling av metoder för genusmedveten produkt- och processinnovation står i fokus.

Bästa innovation i offentlig sektor

Tjänsten *Mina vårdflöden* ska ge patienter bättre överblick över hela sin vårdkedja. Målet med tjänsten är att göra informationen tillgänglig där och när den behövs trots att många vårdaktörer är inblandade. Projektet belönades under året av EU-kommissionen med pris för bästa innovation i offentlig sektor, i kategorin Invånartjänster.

Verifiering av affärsidéer

Sprunget ur ett forskningsprojekt på KTH har företaget *Volumental* gett sig in i en ny nisch på en snabbt växande marknad. *Volumental* är en 3D-scanning-tjänst där användarna både kan skapa och ladda ner 3D-modeller med hjälp av relativt billig 3D-scanning-teknik. En av kunderna gör ortopediska hjälpmedel och använder tekniken för att scanna patienters fötter och sedan via webben beställa skräddarsydda hjälpmedel. *Volumental* har sedan det grundades 2012 blivit ett globalt företag. Företaget har fått stöd inom programmet *Verifiering för tillväxt*.

EFFEKTIVA DUSCHSYSTEM

Företaget *Orbital Systems* har utvecklat en vattenåtervinningsteknik för användning i hushållsapplikationer. Den patentskyddade teknologin möjliggör världens mest avancerade och effektiva duschsystem som sparar över 90 procent vatten och 80 procent energi samtidigt som vattnet blir renare än vanligt tappvarmvatten. De två första duschsystemen installerades på Ribersborg Kallbadhus under sommaren 2013. På två månader sparades mer än 100 000 liter vatten. Duschsystemet har fått internationell uppmärksamhet och drog tidigt till sig investeringar. Har fått stöd från VINNOVAS program *VINN NU*.

Det snabbaste tåget i operationell drift, Zefiro 380, har till stor del utvecklats och konstruerats i Sverige. Utvecklingen av förbättrade simuleringsverktyg för sidvindsstabilitet, som genomförts inom *Centre for ECO2 Vehicle Design*, bidrog till en strategiskt viktig framgångsmarknad för Bombardier då de kunde sälja snabbtåget till Kina. De metoder som utvecklats inom centrumet har genomförts i flera av Bombardiernas plattform-, design- och utvecklingsprojekt. Centret får stöd genom programmet *VINN Excellence Center*.

Innovativa SMF

Små och medelstora företag (SMF) får en allt större betydelse för den svenska ekonomin – som förändringsagenter, som viktiga kanaler för kommersialisering av ny kunskap och teknik, och inte minst som källor till nya företag med ökad tillväxt. Sveriges innovationsklimat behöver i större omfattning anpassas för små och medelstora företag. Innovationsförmågan och konkurrenskraften hos de små och medelstora företag som vill växa och ta till sig ny kunskap är avgörande för framtida arbetstillfällen och förnyelse av svenskt näringsliv.

Målsättningen med det strategiska området *Innovativa SMF* är att genom olika former av innovations- och utvecklingsstöd långsiktigt stärka tillväxten genom att öka företagets tillgång till ny kunskap och affärsförnyelse.

RB 1.1.3 VINNOVA ska redovisa hur myndigheten förbättrar sina insatser för små och medelstora företag, inklusive små och medelstora företags internationalisering, samt myndighetens samlade insatser för dessa aktörer. För de insatser som vänder sig till små och medelstora företag ska VINNOVA redovisa hur insatserna utformats, hur myndigheten tar hänsyn till relevans och kvalitet samt vilka metoder som använts för att särskilt nå kvinnor, män, unga personer och personer med utländsk bakgrund. VINNOVA ska bedöma de faktiska resultaten av detta arbete.

Målet har varit att utveckla ett fåtal generella och tydliga insatser som möter företagets behov av forsknings- och innovationsstöd.

Under 2013 har VINNOVA fortsatt det utvecklingsarbete som startades 2012 för att skapa tydligare, enklare och effektivare insatser för innovativa små och medelstora företag. Målet har varit att utveckla ett fåtal generella och tydliga insatser som möter företagets behov av forsknings- och innovationsstöd. De bärande principer som utvecklingsarbetet byggt på är bland annat att gå från flera olika program till ett program, att ha endast ett effektmål, ett ökat fokus på själva företaget och ett förbättrat uppföljnings- och utvärderingsarbete. Dessutom ska VINNOVA utveckla partnerskap för att effektivare nå ut till nya grupper av innovativa små och medelstora

företag som normalt inte nås via de normala utlysningarna och samverka djupare med andra finansiärer och investerare för att kunna erbjuda bredare och mer anpassade finansieringslösningar till företagen och deras utveckling av innovationer. VINNOVA har exempelvis under 2013 bedrivit samverkan med PRV, Almi och Tillväxtverket för att skapa tydlighet i respektive organisations roll gentemot små och medelstora företag och skapa synergier mellan respektive organisations insatser mot denna grupp. Marknadsförings- och informationskampanjer har genomförts för att exempelvis mobilisera och medvetandegöra underrepresenterade grupper

av sökanden. Samtidigt kommer insatserna inom små och medelstora företag att utformas så öppna att de kan möta många målgruppers behov och möjligheter att bidra till det strategiska områdets mål.

Relevans och kvalitet säkerställs genom konkurrensutsatta utlysningar där bedömningskriterierna är utformade så att VINNOVA prioriterar de företag och projekt som är mest innovativa, de som skapar mest kund- och samhällsnytta och tillväxt på sikt, samt de företag/team som bedöms ha störst sannolikhet att lyckas. Krav och kriterier utformas så att VINNOVAs insatser stimulerar bra företag att genomföra nya riskfyllda innovationsprojekt med stor tillväxtpotential, samt etablera nya samarbeten med aktörer som förnyar företagens kunskaps- och teknikbas. Användningen av externa bedömare säkerställer transparens och kvalitet i bedömningarna och uppföljningsrutiner håller på att förbättras så att de säkerställer både nyttoeffekter och avkastningen för samhälle och företag.

Människor med olika bakgrund är viktiga för att skapa förnyelse i näringslivet. För att stärka Sveriges innovationskraft behöver vi ta tillvara på den fulla potentialen i hela samhället. Idag deltar vissa grupper i lägre utsträckning i innovationsprocesser än vad som är målet. VINNOVAs sätt att arbeta med frågan handlar framför allt om ett aktivt arbete för att inkludera dessa målgrupper i alla satsningar som vi själva initierar eller genomför. I vår verksamhet är det ofta för begränsat att enbart fokusera på kön eller utländsk härkomst. Vi arbetar därför på bred front med att ta fram insatser till grupper av människor eller organisationer som inte är så vanligt förekommande i

våra insatser. I arbetet inkluderar vi också målgrupper som av olika skäl kan missgynnas av invanda samhällsstrukturer. Bra exempel på insatser för att uppnå målen inom området är programmet **Genus och innovation** som syftar till att utveckla och förstärka genusforskning för jämställdhet för en långsiktigt hållbar tillväxt samt programmet **Testmarknad** med syfte att ta tillvara på innovationskraften bland unga i utsatta bostadsområden. Båda satsningarna uppvisar goda resultat.

Inom programmet **VINN NU** visar statistik att andelen ansökningar från kvinnor är låg, varför VINNOVA bland annat inom uppdraget *Ungas innovationskraft* arrangerar en fokusgrupp med kvinnliga innovatörer för att få inspel till hur vi bör fokusera för att attrahera fler unga kvinnor att kommersialisera sina idéer. En särskild marknadsföring inom VINN NU har även riktats till gruppen unga (18–30 år). Det är för tidigt att bedöma resultatet av dessa insatser.

Vid våra utlysningförfaranden strävar vi efter att i olika skeden – ansökan, beslut samt genomförande – arbeta för att ge goda möjligheter för män, kvinnor och personer med utländsk bakgrund att ta del av våra satsningar. VINNOVA avser att arbeta vidare med dessa viktiga frågor.

INSATSER OCH RESULTAT

VINNOVA bedömer att måluppfyllelsen för området är god. Analyser och utvärderingar har visat att VINNOVAs innovations- och utvecklingsstöd har påverkat företagets tillväxt positivt genom att öka företagets tillgång till ny kunskap och affärsförnyelse.

Människor med olika bakgrund är viktiga för att skapa förnyelse i näringslivet.

TABELL 12. INSATSER UNDER 2013 INOM INNOVATIVA SMF, UTbetalat BELOPP OCH ANTAL PROJEKT

Insatser 2013	Utbetalt belopp 2013 (tkr)	Antal projekt med utbetalade medel 2013
EUREKA och Eurostars	100 572	249
Forska&Väx	139 178	249
Inkubatorer	50 000	1
Innovativa SMF	56 650	30
Kreativitet och entreprenörskap	8 360	29
VINN NU	13 357	70
SUMMA	368 116	628

Källa: VINNOVAs datalager

Uppföljningen av 43 företag som fått innovationscheckar via IUC och RISE 2011–2012 visar på mycket goda resultat:

- **65 procent** av projekten kick-startades tack vare innovationschecken.
- **80 procent** har gått vidare med ett internt fortsättningsprojekt.
- **40 procent** har redan en produkt/ tjänst som nått marknaden ett år efter projektstart.
- Mer än **80 procent** anser att checken bidragit till eller kommer att öka företagets lönsamhet eller konkurrenskraft.
- Mer än **50 procent** av företagen anser att exportmarknaden kommer att öka i viss till betydande omfattning.

En utvärdering av företag med finansiering från programmet VINN NU visar att dessa har ökat sin omsättning och sysselsättning mer än dubbelt så mycket som företagen i en kontrollgrupp. Etablerade företag som erhållit stöd för forskning och utveckling från VINNOVA har analyserats under 2013 och visat på positiv utveckling när det gäller förädlingsvärdesutveckling, skatteinbetalningar och sysselsättningseffekter.

Forskning och teknikutveckling

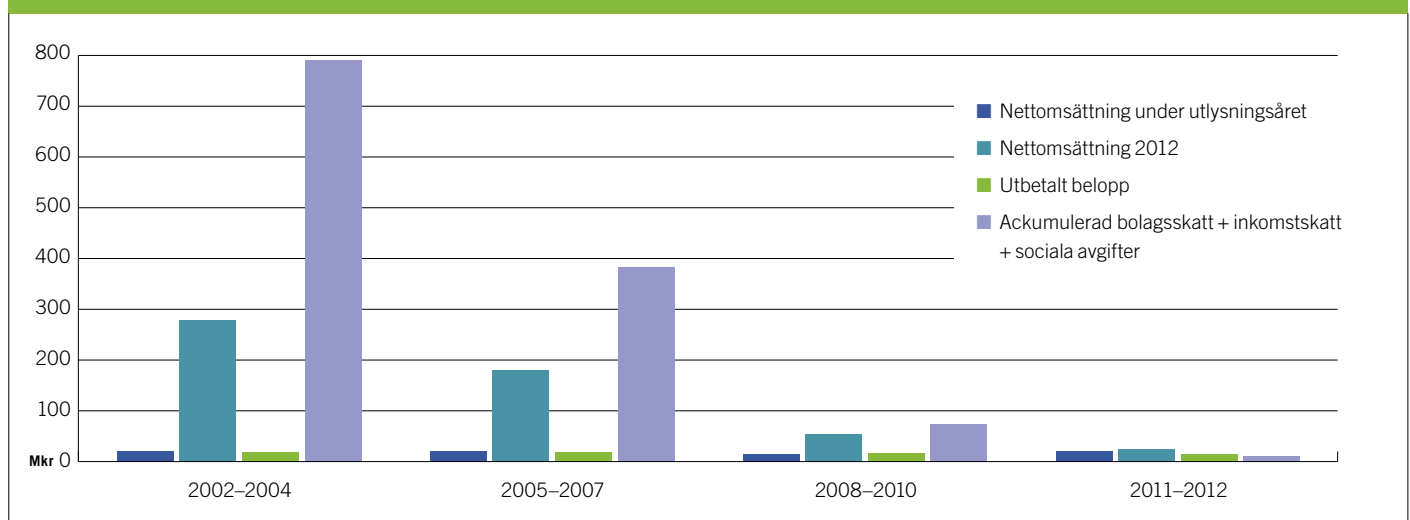
Många mindre företag saknar erfarenheter av samverkan med lärosäten och institut. Offentliga insatser behöver utvecklas för att nå fram även till dessa företag. Därför har VINNOVA utformat så kallade **innovationscheckar**. Det är ett mindre belopp företag kan erhålla via regionala distributörer för att förnya sin affärsverksamhet. Med checkarna kommer en *coach* som hjälper företagen att identifiera, strukturera och utvärdera behov och möjligheter för innovationsdriven tillväxt. Checkarna kan sedan användas för att köpa in nödvändig extern kompetens för att genomföra de möjligheter som identifierats.

Uppföljningen har visat att VINNOVA utvecklat en enkel och effektiv arbetsprocess där företagen tar sig an angelägna utmaningar och drar nytta av *coachernas* erfarenheter och kontaktytor.

Forsknings- och innovationsprojekt inom små och medelstora företag har huvudsakligen finansierats genom programmet **Forska&Väx**. Över en tredjedel av ansökningarna under 2013 kom från företag som inte tidigare sökt bidrag hos VINNOVA, vilket tyder på att vi har breddat målgruppen.

Målet med finansieringen inom programmet **VINN NU** är att de ska förbereda kommersialisering och bli mer investeringsfärdiga. Programmet har under 2013 utvärderats av forskare på Handelshögskolan. Sammanfattningsvis visar utvärderingen att de företag som beviljas medel attraherar mer kapital (14–15 gånger), ökar sin omsättning (3 gånger) och antalet anställda (2,5 gånger) mer än en kontrollgrupp, 7 år efter att de beviljats VINN NU-medel. Förklaringen är att VINN NU ger företagen en kvalitetsstämpel och signalvärde som gör det lättare för dem att attrahera kunder, kapital och talang än för dem som inte fått VINN NU. En annan uppföljning som illustreras i figur 9 visar att de företag som har finansierats mellan 2002 och 2004 i snitt har ökat sin omsättning 19 gånger om (i snitt 5,4 miljoner kronor) mellan året för finansiering och mätpunkten 2012. Dessutom visar diagrammet att den samlade skatteinbetalningen från alla 222 deltagande företagen är mer än 43 gånger större än den samlade finansieringen från programmet.

FIGUR 9. FÖRÄNDRING AV NETTOMSÄTTNING MELLAN FINANSIERINGSÅR, SAMT ACKUMULERAD SKATTEINBETALNING SEDAN FINANSIERINGSÅR OCH 2012 FÖR 222 FÖRETAG I VINN NU

Det statligt finansierade **inkubatorprogrammet** har bedrivits sedan 2003. 2013 övergick genomförandet av programmet till Almi som ett resultat av sammanslagningen av Innovationsbron och Almi. Genomförandet av inkubatorprogrammet har baserats på ett 10-årigt finansieringsavtal som löper ut 2014. Med anledning av detta initierade Almi och VINNOVA ett gemensamt strategiarbete för att ta fram riktlinjerna för utformningen av nästa fas av det nationella inkubatorprogrammet. Strategin har levererats till Näringsdepartementet och presenterats vid en nationell *hearing* arrangerat av VINNOVA, Almi och Näringsdepartementet.

Immateriella rättigheter

VINNOVA och PRV har gemensamt fått i uppdrag av regeringen att understödja en utveckling av det offentliga stödsystemet i dess marknadskompletterande roll inom områdena rådgivning och finansiering av immaterialrätt som affärsstödjande verktyg. VINNOVA ansvarar för att utforma det ekonomiska stödet som ryms inom ramen för regeringsuppdraget så att det på ett bra sätt stödjer små och medelstora företag i att utforma strategier för hantering av immateriella tillgångar. Under 2013 delades 160 *immaterialrättscheckar* ut till såväl nystartade som marknadsetablerade företag i olika branscher. Uppföljning av piloterna visar på en stor efterfrågan från

företagen men också ett stort behov av utbildning för alla inblandade för att öka medvetenheten om immaterialrättens möjligheter i ett affärsstrategiskt arbete.

Internationell samverkan

Under 2013 har internationaliseringen av små och medelstora företag stärkts genom planerings- och resebidrag som gett företagen möjlighet att söka samverkan inom i första hand EU och i andra hand länder utanför EU. VINNOVA har dessutom, liksom tidigare år, främjat internationell projektsamverkan genom **Eurostars** och **EUREKA**. Eurostars stödjer marknadsnära forsknings- och utvecklingsprojekt där företag från minst två medlemsländer i EUREKA nätverket deltar. Utöver detta stödjer EUREKA större klusterprojekt samt mindre marknadsnära individuella projekt. Insatsen bidrar därmed också till internationell uppkoppling av deltagande företag. Inom Eurostars visar statistik att av 91 inkomna ansökningar med svenskt deltagande hamnade 32 på rankinglistan, vilket innebär att Sverige förhåller sig väldigt starkt i jämförelse med andra länder med en *success rate* på 35 procent. Det svenska företaget *4Bioservo Technologies* ska tillsammans med schweiziska *Hocoma* och holländska *Roessingh* utveckla en robohandske för strokerehabilitering. Projektet, med en totalbudget på 1,7 miljoner euro, har beviljats stödfinansiering av programmet Eurostars och VINNOVA.

Under 2013 delades 160 *immaterialrättscheckar* ut till såväl nystartade som marknadsetablerade företag i olika branscher.

Mäter droger i utandningsluft

Idag finns *SensAbues* provtagningsmetod, som avslöjar narkotika i utandningsluft, färdig för försäljning. 2011 kom tillverkningen av en prototyp igång och nu är man redo för fullskalig produktion. Företaget har fått stöd genom Forska & Väx.

SÄKRARE INTERNET

Företaget *Yubicos* dröm om att skapa ett nytt säkrare internet håller på att bli verklighet. Idag använder sju av världens största internetbolag deras säkerhetslösning, inklusive Google och Facebook. *Yubikey NEO* är nästa generations bankdosa för enkel och säker åtkomst till datorer, mobiler och internettjänster och har utvecklats i nära dialog med bland annat Google. Företaget har fått stöd från VINNOVAs satsning Forska & Väx för att ta fram produkten som nu säljs i 120 länder.

Kunskapstriangeln

Utvecklingen av den globala kunskapsekonomin har gett universitet och högskolor en nyckelroll för Sveriges attraktivitet. Genom att öka utbytet mellan forskning, utbildning och innovation – *Kunskapstriangeln* – kan lärosätena utvecklas och bli än mer globalt attraktiva och relevanta för studenter, forskare, samhälle och näringsliv. Det skulle öka avkastningen av investerade medel och ge bättre utbildning, högre forskningskvalitet och ökad förmåga att omsätta kunskap i tillväxt och samhällsnytta.

Målsättningen för VINNOVAs insatser inom det strategiska området *Kunskapstriangeln* de kommande åren är därför att stärka lärosätenas strategiska arbete med samverkan och att utveckla en förankrad modell för fördelning av fakultetsmedel efter bedömning av kvalitet och prestation i samverkan med det omgivande samhället.

INSATSER OCH RESULTAT

VINNOVA bedömer att målsättningen för området är på god väg att uppnås. De projekt under året som initierats inom utlysningen *Universitets och högskolors strategiska samverkan* visar tydligt på ett stort engagemang från lärosätena att utveckla och integrera samverkan i forskning och utbildning och tydliggöra och stärka nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap. Arbetet med att i dialog utveckla en modell för att mäta samverkan har resulterat i att ett konkret förslag på en modell som under det kommande året kommer att prövas.

Strategisk ledning

VINNOVAs arbete under året har framför allt inriktats på utvecklingsarbetet att på sikt föreslå och utveckla modeller för att mäta samverkan samt att fortsätta stärka lärosätenas strategiska samverkan med samhälle och näringsliv. Viktiga utgångspunkter för VINNOVAs arbetssätt är att arbeta öppet och i dialog med lärosätena såväl som med omgivande samhälle. VINNOVA har också under

året initierat ett program riktat till lärosätena som ger dem möjligheter att själva driva projekt som syftar till att utveckla sitt strategiska arbete med samverkan och ta fram goda exempel som kan bidra till att utveckla modeller för att mäta samverkan. I arbetet med att utveckla en modell för att mäta samverkan har VINNOVA genomfört sammanlagt tre dialog- och arbetsmöten med representanter från lärosätenas ledningar. För dessa möten har det etablerats en arbetsgrupp med representanter från 26 universitet och högskolor. Resultaten av dessa möten är att det finns en gemensam process som ska ta fram möjliga modeller och indikatorer som under 2015 ska kunna användas för att fördela medel baserat på prestation av samverkan. VINNOVA har också bjudit in till ett dialogmöte med näringsliv och offentlig verksamhet för att beskriva processen och hur engagemang från omgivande samhälle ska involveras. Genom en riktad utlysning till lärosätena har sammanlagt 19 projekt initierats som involverar sammanlagt 27 lärosäten. Under året har det också varit återkommande samrådsmöten mellan

Resultaten av dessa möten är att det finns en gemensam process som ska ta fram möjliga modeller och indikatorer.

VINNOVA, Vetenskapsrådet, Formas och Forte för gemensamma uppdrag, forskningskvalitet och relevans samt prestation och kvalitet i samverkan med omgivande samhälle samt uppdraget att stödja lärosätenas strategiska arbete.

Inom **Nyckelaktörsprogrammet** finansierar VINNOVA samverkanskontor, vilket är en föregångare och ett komplement till de innovationskontor som startades 2008. Finansieringen görs för att universitet och högskolor ska få incitament att bredda sina innovationsaktiviteter och för att utöka lärosätenas inflytande på innovation i sina respektive regioner. Programmet är på väg att fasas ut och fokus under året har legat på att dra nytta av all erfarenhet, lärdomar och kunskap om samverkan och nyttiggörande som byggts upp, och få in det i lärosätenas ordinarie verksamhet.

Verifiering av affärsidéer baserade på forskningsresultat

Verifiering är många gånger ett nödvändigt steg på vägen från framsteg inom forskningen till nyttiggörande i samhället. Inom programmet **Verifiering för tillväxt** stödjer VINNOVA de av regeringen utsedda innovationskontoren samt holdingbolagen vid lärosätena i arbetet med att driva tidiga verifieringsprocesser. Programmet stödjer också drivna forskare och studenter som vill verifiera idéer som har potential att bli framgångsrika affärer. Under 2013 har satsningen på utveckling av den allra tidigaste, forskningsnära verifieringen fortsatt. Samarbetet med innovationskontoren som ansvarar för att utföra verifieringen är väl utvecklat och väntas

resultera i flera framgångsrika projekt. För företaget *cTrap* har programmet möjliggjort en verifiering och kommersialisering av ett unikt koncept för att fånga upp och oskadliggöra skadliga emissioner som ger upphov till fukt inomhus. Det nybildade bolaget är under etablering och har gjort ett antal framgångsrika installationer.

Personrörlighet

Personrörlighet är den mest direkta formen av kunskapsöverföring, och samtidigt en av de effektivaste. VINNOVA har under 2013 lanserat det nya mobilitetsprogrammet **Mobility for Growth**. Syftet är att säkerställa internationell mobilitet och långsiktig tillgång till seniora nyckelpersoner med hög kompetens inom akademi och näringsliv. Detta program delfinansieras med 10 miljoner euro via *Marie Curie Actions* inom ramen för EU:s sjunde ramprogram. Mobility for Growth bygger på de positiva erfarenheterna och den internationella uppmärksamheten av VINNOVAs **VINNMER-program**. Stort fokus ligger på mobilitet mellan näringsliv och akademi. Charlotte Platzer Björkman har slutrapporterat sitt VINNMER-projekt och är ett utmärkt exempel på hur investeringar i lovande individer ger betydande mervärden ur flera aspekter. Anslaget har varit betydelsefullt för projektledarens fortsatta karriär som forskare och själva forskningen kring solceller har förstärkts genom att projektledaren blivit *Wallenberg Academy Fellow* med starkt stöd från universitetet. Samarbete med industrin sker i ett antal olika projekt.

Mobility for Growth bygger på de positiva erfarenheterna och den internationella uppmärksamheten av VINNOVAs VINNMER-program.

TABELL 13. INSATSER UNDER 2013 INOM KUNSKAPSTRIANGELN, UTBETALAT BELOPP OCH ANTAL PROJEKT

Insatser 2013	Utbetalt belopp 2013 (tkr)	Antal projekt med utbetalade medel 2013
Kunskapstriangeln	50 345	47
Mobility for Growth	828	14
Nyckelaktörsprogrammet	51 286	16
Verifiering för tillväxt	59 210	79
VINNMER	47 501	84
SUMMA	209 170	240

Källa: VINNOVAs datalager

Innovationskraft i offentlig verksamhet

Den offentliga sektorn har en viktig roll för att skapa ett innovativt samhällsklimat, där olika regelverk och styrmedel kan användas för att premiera nytänkande och utveckling, även i näringslivet. Det handlar dels om att offentliga tjänster i sig ska vara innovativa, dels om att offentlig verksamhet aktivt ska stimulera till näringslivets utveckling av innovativa lösningar på problem och samhällsutmaningar. En viktig förutsättning för att åstadkomma denna förändring är att offentliga aktörer utvecklar ett närmare samarbete med privata och idéburna organisationer, liksom med forskare och akademiska miljöer.

Målsättningen för det strategiska området *Innovationskraft i offentlig verksamhet* är att VINNOVA ska bidra till att offentlig sektor blir en drivkraft för både utveckling och användning av innovationer.

INSATSER OCH RESULTAT

VINNOVA bedömer att områdets målsättning är uppfylld för 2013. Fler kommuner, landsting och myndigheter ansöker nu om finansiering för olika innovationsprojekt vilket är ett tydligt tecken på att offentlig verksamhet har blivit bättre på att efterfråga och använda innovationer. De beviljade projektmedlen till kommuner har sexfaldigats mellan åren 2011 och 2013, och VINNOVAs insatser når nu också kommuner som tidigare aldrig ansökt om medel. Likaså har diskussioner och konkreta innovationsprojekt initierats hos några statliga myndigheter, exempelvis ett projekt på Försäkringskassan om ett nytt riskvärderingsstöd inom sjukförsäkringsprocessen.

Kunskapsuppbyggnad

Under 2013 har arbetet fokuserat på att öka kunskapen om innovation hos kommuner, landsting och statliga myndigheter genom ett aktivt informationsarbete samt genom finansiering av strategiska projekt. Under året har VINNOVA bland annat besökt landstings- och

regionledningarna i Norrbotten, Dalarna, Värmland och Kalmar för att presentera de stödmöjligheter som VINNOVA kan erbjuda. Samarbetsavtalet mellan VINNOVA och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har också resulterat i en rad strategiska projekt kring exempelvis radikal förändring i kommunsektorn och införandeprojekt inom e-Förvaltning.

Inom den första omgången av utlysningen FRÖN – För ökad innovation i offentlig verksamhet – täcker projekten många sakområden och nya idéer rörande allt från konst, kultur och kreativ kompetens i stadsutvecklingen och samarbeten mellan muséer till energiteknik och fortbildning och lärande. I den andra utlysningen beviljades projekt för att skapa ökad innovation genom medborgarsamverkan, virtuell studio för krisövning och automatiserad upptäckt av vårdrelaterade infektioner i patientjournaler. Antalet ansökningar till FRÖN har ökat kraftigt vid varje ansökningsomgång under 2013. Söktrycket fortsätter att öka, vilket visar att utlysningen möter ett stort och växande förändringsbehov i offentlig verksamhet.

Under 2013 har arbetet fokuserat på att öka kunskapen om innovation hos kommuner, landsting och statliga myndigheter genom ett aktivt informationsarbete samt genom finansiering av strategiska projekt.

VINNOVA har också fått ett regeringsuppdrag om att höja innovationskraften i offentlig verksamhet, *Uppdrag att utveckla innovationskraften i offentlig sektor* med fokus på att utveckla och stärka både framväxten och användningen av innovationer i offentlig sektor, med tonvikt på vård och omsorgsområdet. Uppdraget rör ersättningssystem och styrmodeller inom vård och omsorg, som är ett av de viktigaste verktygen för att öka införande- och spridningstakten av innovationer i samhället. En utlysning som öppnade 2013 kombineras med ett forskningsprojekt som ska kartlägga varför tidigare initiativ på området har misslyckats och utarbeta stöd och konkreta råd till huvudmän som vill utveckla och förändra sina ersättningssystem.

Projektet *eGovLab - Demomiljö för e-tjänster* och processer är ett pilotprojekt för att ta fram ett underlag för att skapa fungerande test- och demonstrationsmiljöer för tjänster, processer och metoder för innovationer i offentlig verksamhet. Resultaten visar bland annat att för att få mest nytta av en test- och demonstrationsmiljö är tekniken underordnad utveckling och spridning av arbetsprocesser. Intresset för eGovLab har varit stort och projektet presenterades bland annat för EU-kommissionen. Två andra projekt inom tjänsteutveckling för offentlig verksamhet har gemensamt i full skala prövat ett kollaborativt sätt att ta fram innovationer i och för

offentlig sektor. Den fullskaliga utvecklingsverkstaden genomfördes på Region Västerbottens stora konferens som samlade cirka 250 beslutsfattare. Totalt producerades sju prototyper på innovativa offentliga tjänster. Tre av dessa har därefter fått ekonomiskt stöd från Norrlandsfonden samt kompetensstöd från *Centrum för entreprenörskap för fortsatt utveckling*.

Under våren 2013 anordnades åtta webbsända seminarier, så kallade webinarier kring design och hälsa. Deltagarna kunde ta del av seminarierna på plats hos VINNOVA eller framför sin dator där man också kunde ställa frågor direkt till talarna via Twitter. Serien var ett samarbete mellan VINNOVA, Sveriges kommuner och landsting, Innovationsrådet och Stiftelsen svensk industrideSIGN. Mellan 350 och 950 personer lockades vid varje tillfälle att se seminarierna via datorn eller på plats. Ett seminarium arrangerades i samband med att rapporten *Från eldsjälslivna innovativa organisationer* släpptes. Den aktuella studien genomfördes med en hög grad av delaktighet med representanter från olika offentliga verksamheter. En fullteknad inspirationsdag anordnades under året för personer som arbetar inom offentlig sektor. Under dagen kunde man lyssna på olika projekt som VINNOVA finansierat samt de erbjudanden som VINNOVA har för offentlig sektor.

Söktrycket fortsätter att öka, vilket visar att utlysningen möter ett stort och växande förändringsbehov i offentlig verksamhet.

TABELL 14. INSATSER UNDER 2013 INOM INNOVATIONSKRAFT I OFFENTLIG VERKSAMHET, UTBETALAT BELOPP OCH ANTAL PROJEKT

Insatser 2013	Utbetalt belopp 2013 (tkr)	Antal projekt med utbetalade medel 2013
Framåtblickande strategiunderlag	13 083	13
Historiska strategiunderlag	499	1
Innovationskraft i offentlig verksamhet	15 994	33
Innovationslussar och testbäddar	32 167	25
Innovationsupphandling	16 211	16
Strategisk samverkanskommunikation	13 991	11
Stöd till extern media	396	1
Utveckling av innovationssystem i regioner	1 962	5
SUMMA	94 050	105

Källa: VINNOVAs datalager

Offentlig innovationsupphandling

Det viktigaste målet med VINNOVAs verksamhet inom området **Offentlig innovationsupphandling** är att upphandling av innovationer ses som ett självklart verktyg för problemlösning i offentlig verksamhet, och att offentliga aktörer blir bättre på att efterfråga, använda och sprida innovationer. För att åstadkomma detta behöver fler upphandlingar av innovationer göras. För att nå målen har VINNOVA under 2013 arbetat med att öka kunskapen hos offentliga aktörer genom att tillhandahålla metod- och kompetensstöd för offentlig upphandling av innovationer. Arbetet har skett genom dialoger och handledning av projektkonsortier, framtagande av material i form av beskrivningar, handböcker, och annat material för kompetenshöjning samt genom anordnande av konferenser och presentationer kring innovationsupphandling i lämpliga forum. Vidare har en utlysning skapats, *Upphandling av innovation*, där konsortier har kunnat söka medel för förstudier samt processkostnader i samband med projekt. Arbetet har resulterat i att 16 projekt är igång inom innovationsupphandling.

I projekt *SILVER* (Supporting Independent Living for the Elderly through Robotics) satsas sammanlagt 19 miljoner kronor på upphandling av innovativ robotbaserad teknik som hjälper äldre att klara självständigt boende. Upphandlingen har bland annat gett två svenska företag, *Bestic* och *Bioservo Technologies*, möjlighet att få betalt för att utveckla sina robotiklösningar. Projektet finansieras av de upphandlande myndigheterna samt av EU (sjunde ramprogrammet). VINNOVA deltar som nationell innovationsmyndighet. Projektet *ITS Innovation Stockholm Kista* fick in 14 anbud i sin tävling om hur trafiksituationen i Kista kan förbättras. Tävlingen genomförs som en förkommersiell upphandling och är den första i sitt slag i Sverige. Projektet syftar till att ta fram innovativa lösningar som effektiviserar resor och transporter till och från Kista, såväl till vardags som under trafikstörningar.

VINNOVA och Energimyndigheten samarbetar med Trafikverket kring förkommersiell upphandling av demonstration av elvägar i Sverige. Under sommaren har Trafikverket gått ut med en inbjudan till företag att anmäla sitt intresse att vara med som potentiella

leverantörer. Inriktningen är att låta minst två leverantörer bygga demonstrationsanläggningar i Sverige som kan vara i drift under 2015. Trafikverkets planeringsunderlag för elvägar omfattar 100 miljoner kronor och är den största förkommersiella upphandlingen som pågår i Europa.

Inom ramen metod- och kompetensstöd för offentlig upphandling av innovationer har informationsmaterial tagits fram, bland annat en handbok för förkommersiell upphandling, en inspirationstidning med svenska upphandlingar av innovation - *Innovationer på beställning*, samt en introduktionsfilm till ämnet. Ett av resultaten av VINNOVAs samarbetsavtal med Sveriges kommuner och landsting är att ett samarbete har inletts för att undersöka förutsättningarna för ett leverantörsutvecklingsprogram i Sverige, med avsikten att underlätta införandet av innovationer i offentlig upphandling.

VINNOVA har sedan många år tillbaka arbetat med frågan om innovationsupphandling. Sedan oktober 2011 har myndigheten haft ett formellt uppdrag att tillhandahålla metod- och kompetensstöd för offentlig upphandling av innovationer. Regeringen har under året beslutat att från och med 1 januari 2014 ska denna uppgift överföras till Konkurrensverket. Under året har därför förberedelser för överflyttning av uppgifter genomförts. VINNOVA kommer dock att fortsätta att arbeta med innovation i offentlig verksamhet i ett nära samarbete med Konkurrensverket.

Innovationsslussar

Syftet med programmet **Innovationsslussar** är att etablera en struktur som fångar upp idéer från vårdpersonalen i den egna verksamheten och omsätter den till konkreta lösningar som kan förbättra och utveckla hälso- och sjukvården. Dessutom ska slussarna fungera som en kontaktpunkt för företag som vill testa sina idéer inom vården och på så sätt öka samverkan mellan vård och företag. I förlängningen ska innovationsslussarna öka innovationskraften inom hälso- och sjukvården och även skapa en ökad tillväxt i näringslivet. Slussarna drivs av landsting eller regioner och löper under tre år. Under året har ett mycket stort antal idéer realiserats och förts ut på marknaden. Några

Med projektet *XQuality* ska röntgenhantering på framtidens sjukhus effektiviseras. Forskare vill kartlägga om det statistiskt går att koppla strålning av en viss mängd till ökad risk för sjukdom. De analysmetoder som efterfrågades saknades varpå man nu gått ut med en innovationsupphandling för att få marknadens förslag på lösningar.

framgångsexempel är textilprodukter för vård av för tidigt födda barn, ett stickskydd vid navelsträngsprover och en bättre talventil för barn.

Utveckling av innovationssystem i regioner

Arbetet med att ta fram nationella näringslivsanalyser har fortsatt. Förutom redan tidigare utförda analyser inom Life Science och Fordonsindustrin, har under året även Kemi, Miljöteknik, Metaller, IKT, Maritima, Gruv och mineral samt Energi blivit klara. Samtliga har lanserats på VINNOVA i form av seminarier som även webbsänts.

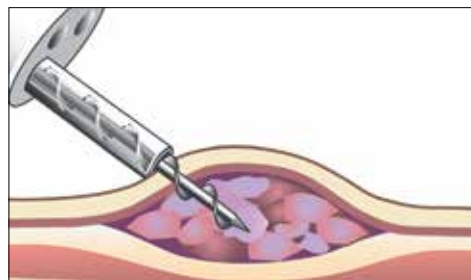
Analyserna tas fram i nära samverkan med aktörer i innovationssystemet som företag, regioner och myndigheter. VINNOVA har hållit flera seminarier för att presentera de olika branschanalyserna vilket har rönt stor uppmärksamhet med många deltagare. De regionala databaser, med information om

företagen i respektive region, som är en del av resultatet från analyserna har erbjudits till organisationer i regionerna. Hittills har 19 regioner tackat ja till erbjudandet och erhållit sina regionala data. För att påskynda och öka nyttiggörandet av detta material har flera arbetsmöten hållits kring användningen av materialet i strategiska och operativa sammanhang. Materialet har använts av regionerna i planeringen inför kommande strukturfondsprogram, operativt av till exempel inkubatorer och för fördjupad kunskap om samt avseende den regionala utvecklingen inom specifika områden.

VINNOVA har under året fortsatt att engagera sig i *RegLab*. Det är en viktig plattform för dialog med regionerna. En annan viktig plattform för dialog är det nätverk för *Nationell Regional Dialog* som drivs av Näringsdepartementet.

Under året har ett mycket stort antal idéer realiserats och förts ut på marknaden.

Programmet *Innovationsslussar* ska öka innovationskraften inom hälso- och sjukvården. Idéer från vårdpersonalen fångas upp och omsätts till konkreta lösningar. Sedan starten av programmet har ett stort antal idéer blivit kommersiella produkter. Överst tv: Trådlöst patientlarm. Överst th: *iPlan* – verktyg för att komma ihåg alla åtgärder under dagen. Nederst tv: *hIT* – mobilt system där vårdteamet i operationssalen kan kommunicera med personalen utanför. Nederst th: *EndoDrill* – instrument för att ta prover på misstänkta cancerceller.

Individer och innovationsmiljöer

Innovationer har olika ursprung. De kan baseras på en forskares vetenskapliga upptäckt men också på enskilda personer som ser ett behov i sin vardag eller på en företagare som ser nya affärsmöjligheter. En framgångsfaktor är också ledning och organisation av innovationsprocesser. Miljöer som förmår attrahera ekonomiska resurser, företag eller enskilda individer med talang är viktiga för kompetensförsörjning, innovationsförmåga och innovationsutveckling i Sverige. Innovationsmiljöer är också viktiga plattformar i regioner eller sektorer och de bidrar till att utveckla forskningsinstituts samt universitet och högskolors förmåga till samverkan.

Det strategiska området *Individer och innovationsmiljöer* har målsättningen att skapa förutsättningar för individer, grupper (till exempel ungdomar), nätverk och organisationer att utveckla innovationer och internationellt attraktiva innovationsmiljöer.

INSATSER OCH RESULTAT

VINNOVA bedömer att måluppfyllelsen för området är god. Många resultat från insatser och projekt som nu avslutats visar på hur individer, olika grupper och organisationer utvecklar nya lösningar och att olika aktörer i samhället tillsammans utvecklar internationellt attraktiva innovationsmiljöer. Exempelvis har pilotprojekten inom programmet **Testmarknad** med ungdomar från Stockholm och entreprenörer lett till att tolv entreprenörer förväntar framtida intäkter, varav fyra redan har betalande kunder.

Individer och grupper

Eftersom innovationer har så olika ursprung gäller det att fånga olika grupper av individer och att involvera grupper av individer som normalt inte känner sig delaktiga i innovationsprocesser. Exempel på grupper kan vara unga, personer med utländsk bakgrund och kvinnor. Därför har VINNOVA olika typer av insatser för att få till stånd en förändring och

initiera innovationsprocesser som kan utvecklas vidare av entreprenörer, företag och andra organisationer.

Målsättningen med programmet **Testmarknad** är att proaktivt hitta olösta behov som kan lösas med innovationer och med hjälp av stödorganisationer identifiera testmarknader. Grupper av erfarna entreprenörer kopplas till grupper med behov, där man i nästa steg kan, genom effektiva innovationsmötesprocesser, utifrån behov och innovativa idéer skapa lösningar. Därefter testas dessa på marknaden. År 2013 har fyra stödorganisationer med ungdomar och studenter från Helsingborg, Skellefteå, Stockholm, Örebro och Karlstad träffat erfarna entreprenörer i olika mötesprojekt, vilket har resulterat i 15 beviljade pilotprojekt under året. Inför 2014 har 19 stödorganisationer över hela landet beviljats medel att förbereda mötesprojekt.

Många undersökningar har visat att medvetenhet om genus är viktigt för att bättre ta tillvara innovationsförmågan i samhället. I antologin *Promoting Innovation – Policies*,

Många undersökningar har visat att medvetenhet om genus är viktigt för att bättre ta tillvara innovationsförmågan i samhället.

Practices and Procedures presenteras resultat från flera genomförda projekt. Några av de medverkande forskarna presenterade boken vid en *workshop* på den internationella konferensen *Equality, Growth & Innovation – In theory and practice (EGI)*. Exempelvis diskuterades betydelsen av ett genusperspektiv kopplat till ledning och organisation. VINNOVA har under 2013 arbetat med att sprida resultat från programmet **Genus och mångfald för innovation**. Som ett led i det arbetet var VINNOVA medarrangör för flera seminarier i Almedalen. Vid ett av dessa seminarier presenterades bland annat *Androstolen*. Med *androstolen*, en gynstol designad för män men baserad på kvinnors upplevelser, utmanas våra förutfattade meningar och föreställningar och skapar innovation. Den har väckt intresse och uppmärksammats i massmedier vid flera tillfällen. VINNOVA har även utvecklat nya insatser som **Genuslabbet**, där utveckling av metoder för genusmedveten produkt- och processinnovation står i fokus. De övergripande syftena är dels att stödja ökad innovationsförmåga, dels att bidra till ökad jämställdhet genom att utveckla och tillgängliggöra metoder där genusperspektivet är en utgångspunkt för innovation.

Ledning och organisering av innovationsprocesser är avgörande för hur väl kreativitet, kompetens och teknik kan omsättas till innovationer och konkurrenskraft. Under året har VINNOVA därför stöttat såväl kunskapsutveckling som resultatspridning. Det handlar om att föra in nya arbetssätt för innovation

samt utveckling av nya affärsmodeller i olika företag. Andra insatser för resultatspridning har varit projektkonferenser, seminarier och handböcker. Ett projekt lett av Umeå universitet, har under året gett ut sina resultat i rapporten *Vad ska man ha ett land till?* Rapporten, som har uppmärksammats av media, behandlar frågor om den geografiska matchningen mellan bosättning, sysselsättning och produktion i Sverige.

Innovationsmiljöer

VINNOVAs satsningar på innovationsmiljöer syftar till att skapa internationellt attraktiva innovationsmiljöer som förmår att attrahera ekonomiska resurser, företag eller enskilda individer och bidra till innovationsutveckling i Sverige. VINNOVA erbjuder miljöerna en långsiktig finansiering, ofta tio år, för att skapa förutsättningar för parterna att ta sig an utmaningar som kräver uthållighet. Finansieringen är indelad i etapper och inför varje etapp genomförs utvärderingar av miljöerna med hjälp av internationella experter. I och med 2013 har alla centrum inom programmet **VINN Excellence center** nu genomgått en andra utvärdering. Utvärderingarna indikerar att de flesta centrum har utvecklats till högkvalitativa, internationellt konkurrenskraftiga forskningsgrupper samtidigt som de ger stora resultat i industrin och offentlig sektor. I programmet **Berzelii Center**, som har starkt fokus på excellent grundforskning kopplat till behov i näringsliv och samhälle, har tre centra kommit in i den tredje

VINN Excellence Center har bidragit till att parterna under 2012, bland annat hade:

- färdigställt 158 varor, tjänster eller processer
- startat 8 företag
- sökt/beviljats 32 patent och 3 licensieringar.

Forskare vid Berzelii Centrat, Umeå Plant Science Centres, UPSC, har under året kartlagt hela granens arvs massa.

TABELL 15. INSATSER UNDER 2013 INOM INDIVIDER OCH INNOVATIONSMILJÖER, UTBETALAT BELOPP OCH ANTAL PROJEKT

Insatser 2013	Utbetalt belopp 2013 (tkr)	Antal projekt med utbetalade medel 2013
Berzelii Centra	31 463	7
BSR Stars	2 958	9
Genus och mångfald för innovation	4 602	11
Industry Excellence Center	5 250	4
Omställningsförmåga och kompetensförsörjning	7 000	5
Testmarknad	11 247	48
VINN Excellence Center	126 500	19
VINNVÄXT	88 933	30
SUMMA	277 953	133

Källa: VINNOVAs datalager

3 Robotdalen möjliggör kommersiell framgång av nya idéer och forskning inom robotik och automation med fokus på industri, tunga fordon samt hälso- och sjukvårdssektorn. Ett exempel är *Rob-Cab*, en mobil transportrobot för användning på sjukhus.

fasen av fyra. Den fasen ska fokusera mer mot kommersialisering, utan att göra avkall på god grundforskning. Ett exempel på resultat är att forskare vid Berzelii Centrat, *Umeå Plant Science Centres*, UPSC, i maj publicerade kartläggningen av hela granens arvsmassa. Kartläggningen av granen, som publicerades i tidskriften *Nature*, är det första barrträdet som kartlagts och det lägger grunden för en mycket mer riktad och snabbare skogsförädling än vad som hittills varit möjlig.

Internationell uppkoppling är en allt viktigare fråga för innovationsmiljöer. VINNOVA gör särskilda satsningar på att innovationsmiljöer ska öka sin globala konkurrenskraft. Bland annat finansieras nu ett antal miljöer för att utveckla sina internationella strategier. Utöver samarbetet inom innovationsmiljöerna är det även viktigt med ett väl fungerande samarbete mellan miljöerna. Inom detta område verkar programmet **BSR Stars**, vars mål är att genom tätare samarbete och smart specialisering öka attraktiviteten och innovationsförmågan hos företag och forsknings- och innovationsmiljöer i Östersjöregionen. Det skapar mervärde för svenska aktörer. Ett exempel är företaget *IDC West* som har påbörjat etableringen av ett showroom för det internationella materialbiblioteket *Material ConneXion* i Tibro och Skövde, med hela norra Europa som upptagningsområde. *Material ConneXion* innehåller 7 000 innovativa och hållbara material och tillverkningstekniker som bidragit till att företag som BMW och Nike har kunnat förverkliga sina visioner.

VINNOVA startade under 2013 tre nya innovationsmiljöer inom programmet **VINNVÄXT**. *Smart Housing Småland*, *Paper Province 2.0* i Värmland och *Geo Life Region* i Gävleborg är regionala initiativ som får finansiering i upp till tio år för att etablera starka och attraktiva innovationsmiljöer. VINNOVA beviljade

dessutom ett mobiliserings- och utvecklingsbidrag till sex initiativ som bedöms ha god tillväxtpotential. Programmet förutsätter en aktiv medverkan av aktörer inom näringsliv, forskning samt politik och offentlig verksamhet, har pågått sedan 2001 och omfattar idag 13 initiativ runt om i landet. Ett initiativ, Robotdalen, har genomfört över 200 förstudier som lett till stora investeringar i automationslösningar i mindre industriföretag.

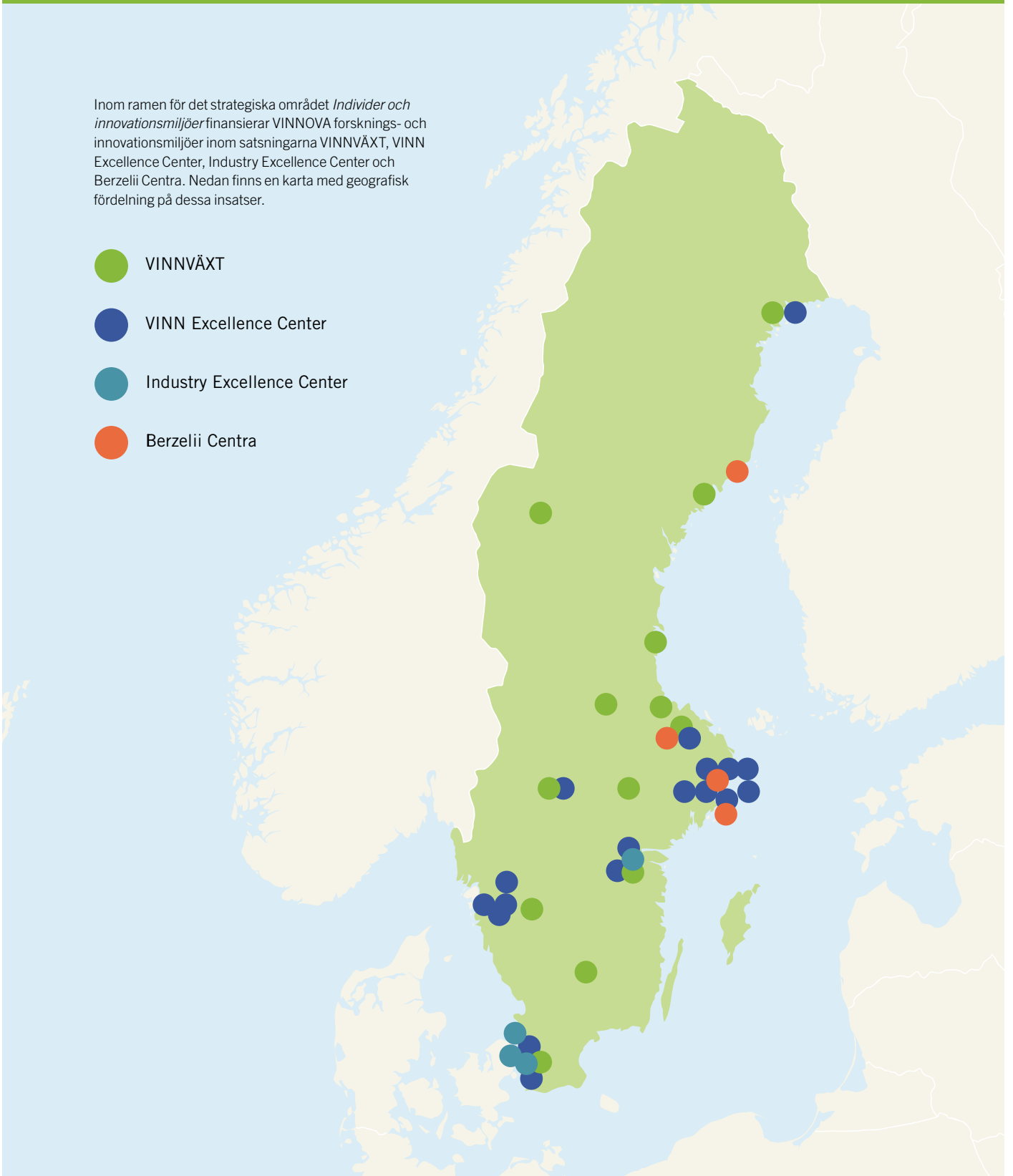
2 § 2 Verket för innovationssystem ska bidra till att utveckla industriforskningsinstitutens roll inom de svenska innovationssystemen.

Som en del av VINNOVAs aktiviteter med att utveckla industriforskningsinstitutens roll i innovationssystemen har programmet **Institute Excellence Centres** tidigare varit centralt. Utöver detta program är forskningsinstitutet viktiga aktörer och utövare inom VINNOVAs sektoriella program. Institutet är mycket konkurrenskraftiga i utlysningar och leder en mängd projekt. Samverkansprogrammen är också viktiga för institutet. De har även varit framgångsrika inom utlysningen i programmet **Utmaningsdriven innovation**. VINNOVA har ökat den sammanlagda finanseringen av forskningsinstitut från 338 miljoner kronor år 2012 till 354 miljoner kronor år 2013. Utöver detta har VINNOVA arbetat med en strategi för att tillgängliggöra test- och demonstrationsanläggningar inom RISE, vilken redovisades under året. Detta har lett till ett särskilt utvecklingsprojekt vid RISE där institutet samverkar för att underlätta för framför allt små och medelstora företag samt lärosäten att utnyttja test- och demoanläggningarna.

FIGUR 10. VINNOVA-FINANSIERADE FORSKNINGS- OCH INNOVATIONSMILJÖER INOM DET STRATEGISKA OMRÅDET INDIVIDER OCH INNOVATIONSMILJÖER

Inom ramen för det strategiska området *Individer och innovationsmiljöer* finansierar VINNOVA forsknings- och innovationsmiljöer inom satsningarna VINNVÄXT, VINN Excellence Center, Industry Excellence Center och Berzelii Centra. Nedan finns en karta med geografisk fördelning på dessa insatser.

- VINNVÄXT
- VINN Excellence Center
- Industry Excellence Center
- Berzelii Centra

3.3 Nationell kraftsamling

De globala utmaningarna är en allt starkare drivkraft för nya lösningar och innebär därigenom också nya affärsmöjligheter. VINNOVAs insatser för nationell kraftsamling syftar till att genom samverkan skapa förutsättningar för internationell konkurrenskraft och för hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar. Nationell kraftsamling innefattar de strategiska områdena *Utmaningsdriven innovation*, *Samverkansprogram* och *Internationella samarbeten*. Insatserna syftar till att stimulera ekonomisk tillväxt i Sverige genom gränsöverskridande samverkan och integration och samarbete mellan politikområden, forskningsområden, samt såväl privata som offentliga aktörer inom områden med relevans för svensk konkurrenskraft.

Följande viktiga resultat har uppnåtts under 2013

Programmet *Utmaningsdriven innovation* har växt kraftigt och utvecklats positivt under året genom att flera spännande och breda konstellationer har formerats. De framtida affärsmöjligheterna bedöms vara stora och

det internationella intresset för programmet har ökat starkt. EU-kommissionen har prisat ett av projekten med motiveringen att *the initiative can revolutionize the whole healthcare system*.

Under året har VINNOVA tillsammans med Energimyndigheten och Formas beviljat finansiering till fem strategiska innovationsprogram inom satsningen *Strategiska innovationsområden*. På längre sikt kommer satsningen att förankra ledande företag och avancerad kompetens i Sverige samt attrahera nya ledande företag och ny avancerad kompetens hit. Inom de sektoriella samverkansprogrammen har nya tekniska genombrött kunnat visas inom exempelvis flyg- och fordonsindustrin.

Internationellt har VINNOVA fortsatt sitt arbete med att möjliggöra viktiga kontakter och konkreta samarbetsprojekt mellan forskare och företag i Sverige och länder som Kina, Indien, Brasilien och Japan. Det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och innovation är fortsatt starkt. Hela 85 procent av de svarande uppgav att VINNOVAs informationsturné under 2013 hade inspirerat till deltagande i Horisont 2020.

1 590

personer deltog på årets informations-turné vars syfte var att sprida kunskap om *Horisont 2020*, EU:s nya ramprogram för forskning och innovation. Turnén ägde rum under oktober och åtta orter besöktes från Umeå i norr till Lund i söder.

AIRBAG SOM SKYDDAR CYKLISTER

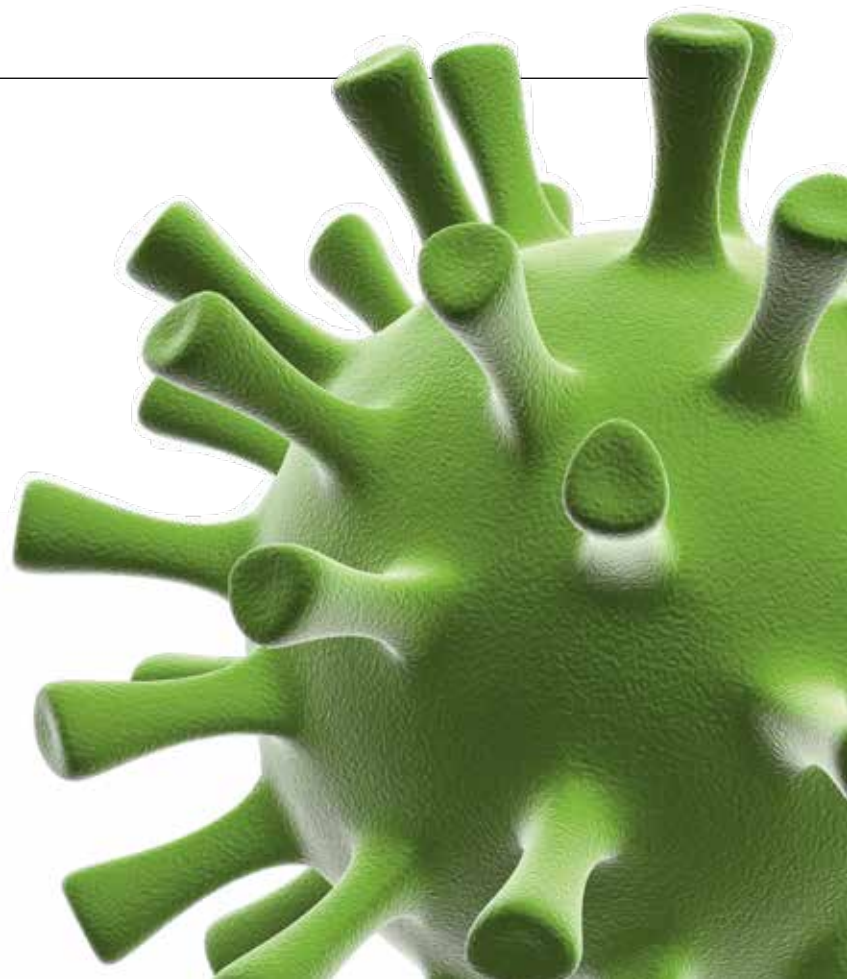
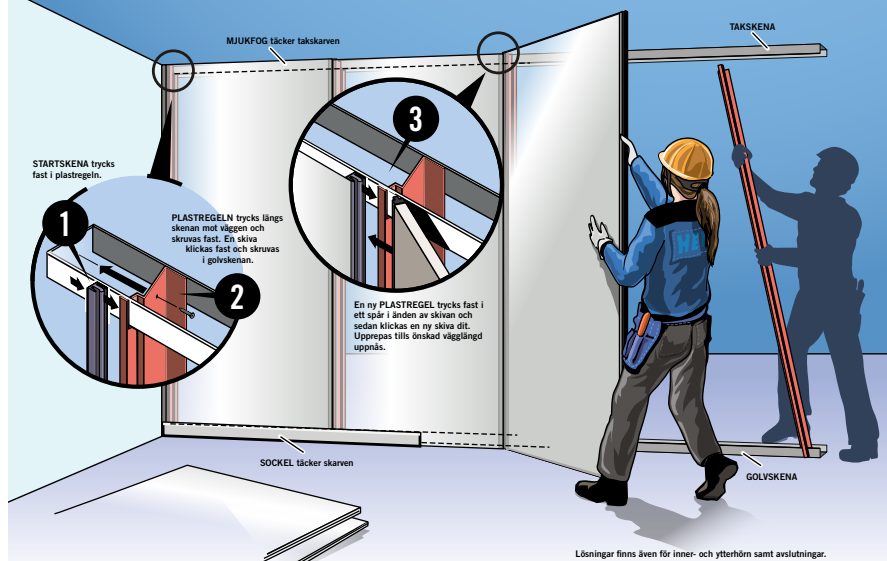
Autoliv presenterade under året sin senaste världsnöhet, cyklistbagen. När bilen kommer i kontakt med cyklisten reagerar sensorer och skickar signaler, så att airbagen, som är monterad under huven, på några hundra delar av en sekund lyfter upp huvens bakkant. Vid kollision klarar sig den påkörda cyklisten betydligt bättre. På köpet får man ökad säkerhet i olyckor med motorcyklar och mopeder. Cyklistbagen har bland annat finansierats av samverkansprogrammet Fordonsstrategisk Forskning och Innovation (FFI), (där de statliga parterna är VINNOVA, Energimyndigheten och Trafikverket) samt holländska myndigheter.

62 innovationsagendor

Under året har 62 strategiska innovationsagendor blivit klara inom ramen för satsningen **Strategiska innovationsområden**. En agenda är ett strategidokument för ett innovationsområde. Agendorna är framtagna av aktörer som vill utveckla området och som utifrån gemensamma visioner och mål tagit fram strategier för dess utveckling. Exempel på områden är *big data*, *medtech*, biomaterial, tjänsteinnovationer och nanoteknik.

Klicka ihop väggen

Företaget Oneday Wall har tagit fram en klickgipsskiva som underlättar byggnation då den inte kräver några skruvar eller spackel. Detta gör att ledtiden i byggprocessen kan effektiviseras med upp till 80 procent jämfört med traditionella metoder. Under hösten kom konceptet ut på den svenska marknaden med sikte på fullskalig produktion i början av nästa år. Målet är att produkten ska ersätta all annan typ av innerväggsmontage både i Sverige och utomlands. Projektet har finansierats inom samverkansprogrammet Bygginnovationen.

Utmaningsdriven innovation

Samhällsutmaningar är en global angelägenhet och efterfrågan på hållbara lösningar växer. Genom den ökade pressen på naturresurser och miljö, inklusive klimateffekter och människors hälsa och vård kommer stora förändringar i samhällsutvecklingen att krävas. Samtidigt som utmaningarna på allvar hotar våra samhällens framtid så utgör de en grund för efterfrågan på innovativa lösningar. Att ta itu med utmaningarna innebär att man både hittar lösningar på problemen och genererar hållbar tillväxt och samhällsnytta.

VINNOVA har identifierat fyra samhällsutmaningar där Sverige bedöms ha goda förutsättningar för globalt konkurrenskraftiga lösningar: *Informations-samhället 3.0*, *Hållbara attraktiva städer*, *Framtidens hälsa* och *sjukvård och Konkurrenskraftig produktion*. Eftersom utmaningarna spänner över flera gränser för såväl kompetensområden som organisationer krävs breda samarbeten. VINNOVAs målsättning med området är att vända viktiga samhällsutmaningar till tillväxtpotentialer. Projekt som finansieras ska ha internationell lyskraft och utveckla hållbara lösningar på viktiga samhällsutmaningar.

INSATSER OCH RESULTAT

VINNOVA bedömer att målsättningen för området är väl uppnådd under 2013. Programmets tre steg är nu implementerade och flera spännande resultat börjar växa fram i och med att flera lösningar nu testas i praktiken, i tätt samarbete mellan utvecklare, kunder, kravställare och användare. Ett exempel är projektet *Mina vårdflöden* som utvecklar ett helhetskoncept kring e-hälsa. Programmet är dock relativt nystartat och inga projekt har ännu avslutats.

VINNOVAs insatser bygger på en trestegsprocess med stegen initiering, samverkansprojekt och följdinvestering.

Initiering – 58 projekt beviljades under 2013 till det första steget där fokus är att utveckla idén och involvera rätt parter. Flera av dessa kan leda till både ekonomisk tillväxt och sociala innovationer, till exempel projektet *Digitala*

och fysiska lekmiljöer där ett nytt innovativt koncept kring utemiljöer för barn och ungdomar tagits fram. En utvärdering av avslutade initieringsprojekt visar att programmets första steg möjliggör nya samarbeten vilket ofta är nödvändigt för att lösa samhällsutmaningar. För de projekt som inte fick finansiering till nästa steg har programmet ändå gett konkreta effekter då knappt hälften gick vidare i någon annan form, det vill säga genom egen finansiering eller med finansiering från annat håll.

Samverkansprojekt – Här ligger fokus på utveckling och integration av lösningar, ofta i tätt samspel med kunder, användare och andra kravställare. 38 samverkansprojekt pågår och flera spännande resultat har kommit fram. Ett exempel är projektet *ForTex* som siktar på att ersätta bomull med ett miljövänligare alternativ: fiber från träd. Andra exempel som rönt stor uppmärksamhet inkluderar

38 samverkansprojekt pågår och flera spännande resultat har kommit fram.

projekten *Aktiva huset* och *Smart IKT* som tar fram lösningar för framtidens städer och informationssamhälle. Projekten besöktes i maj av Nordiska ministerrådet.

Följdinvestering – Under 2013 öppnade VINNOVA den första utlysningen inom detta steg och här är huvudfokus att testa, implementera och nyttiggöra resultaten. Två projekt har fått finansiering. *Mina vårdflöden* är ett helhetskoncept kring e-hälsa som gör att

patienter kan följa och påverka den egna vården. Projektet prisades under året av EU-kommissionen med motiveringen att *the initiative can revolutionize the whole healthcare system*. Det andra projektet är *itACiH* som utvecklar IT-stöd för avancerad cancersjukvård i hemmet där nästa steg blir att ta in nya vårdssituationer och funktioner samt påbörja arbetet med att kommersialisera resultaten. Redan nu används dock resultaten i sjukvården med stor uppskattning från både vårdgivare och vårdtagare.

TABELL 16. INSATSER UNDER 2013 INOM UTMANINGSDRIVEN INNOVATION, UTBETALAT BELOPP OCH ANTAL PROJEKT

Insatser 2013	Utbetalt belopp 2013 (tkr)	Antal projekt med utbetalade medel 2013
Utmaningsdriven innovation – Samhällsutmaningar som tillväxtpotentialer	207 939	104
SUMMA	207 939	104

Källa: VINNOVAs datalager

UTMANINGSDRIVEN INNOVATION

VINNOVA har identifierat fyra globala samhällsutmaningar som vi tillsammans måste hitta lösningar på:

- Framtidens hälsa och sjukvård
- Hållbara attraktiva städer
- Informations-samhället 3.0
- Konkurrenskraftig produktion

Cancervård i hemmet

Framtidens hälsa och sjukvård: Projektet *itACiH* utvecklar IT-stöd för avancerad cancersjukvård i hemmet. Resultaten används redan i sjukvården med stor uppskattning från både vårdgivare och vårdtagare och nu påbörjas arbetet med att kommersialisera demonstratorn som tar ett helhetsgrepp för bättre vård i hemmet.

DIGITALA OCH FYSISKA LEKMILJÖER

Hållbara attraktiva städer:

Ett nytt innovativt koncept kring hur utemiljöer för barn och ungdomar kan utformas med avseende på hälsoaspekter, landskapsarkitektur, kunskap om lek, digital teknik och lekställningskonstruktion har tagits fram inom projektet *Digitala och fysiska lekmiljöer*. Genom att kombinera fördelarna med fysiska lekmiljöer med de mekanismer som engagerar barn och unga i datorspel kan vi främja lek, välmående och lärande.

Datajournalistik

Informationssamhället 3.0: Projektet *Datajournalistik* utvecklar nya metoder och verktyg för datajournalistik. En metod har etablerats för att snabbt sprida resultaten så de kommer till användning och en databank har tagits fram.

MILJÖVÄNLIGARE BOMULL

Konkurrenskraftig produktion: Projektet *Fortex* har som målsättning att ersätta bomull med ett miljövänligare alternativ: fiber från träd. Hela värdekedjan är representerad i projektet, från råmaterial till slutkund. Samverkan sker mellan sektorer som kläder, möbler, forskning, skog och innovativa småföretag.

Samverkansprogram

Framgångsrika innovationer är i många fall resultatet av samarbete mellan flera aktörer och kompetenser, exempelvis mellan företag, universitet och högskolor och offentliga verksamheter. Ofta präglas sådana processer och strukturer av hög osäkerhet och risk, samtidigt som denna typ av samarbeten är av stor samhällsekonomisk betydelse.

Målsättningen med VINNOVAs samverkansprogram är att utifrån gemensamma visioner och mål möjliggöra olika former av samverkan mellan näringsliv, offentlig verksamhet och akademi och därigenom bidra till svensk konkurrenskraft, stärkt forskningskompetens, kompetensförsörjning och tillämpningar i nya lösningar, varor, tjänster och processer.

INSATSER OCH RESULTAT

VINNOVA bedömer att målsättningen för området har uppnåtts. Under året har de första fem strategiska innovationsprogrammen inom satsningen Strategiska innovationsområden (SIO) startat. Sammantaget är detta en miljardsatsning då näringslivet matchar finansiering från de statliga finansierarna. VINNOVA har även utvecklat etablerade samverkansinitiativ mot ett öppnare angreppssätt, där deltagare från flera olika aktörsgupper bidrar till och tar del av utvecklingen. Forsknings- och innovationsagendan för flyg, *NRIA Flyg 2013*, har uppdaterats under året med potential att bli en viktig kraft för nyutveckling inom svensk flygforskning. Programmet Fordonsstrategisk Forskning och Innovation (FFI) har levererat delresultat i form av indikationer för att mäta och synliggöra resultat från projekt och studier och en strategi för långsiktig kompetensförsörjning.

Strategiska innovationsområden

Strategiska innovationsområden (SIO) är en ny generation av samverkansprogram som svarar mot dagens och morgondagens

utmaningar. Utvecklingen av *Strategiska innovationsområden* har varit en grundlig process där en mängd utvärderingar av de tidigare branschprogrammen och andra internationella samverkansprogram har beaktats. Målsättningen är att flera aktörer tillsammans utifrån en gemensam forsknings- och innovationsagenda med visioner och mål att uppnå, möjliggör olika former av samverkan mellan näringsliv, offentlig verksamhet och akademi. Samverkan ska syfta till att ta ett helhetsgrepp kring de utmaningar som finns inom respektive innovationsområde och koordinera arbetet med att utveckla kunskap, teknik, samverkansformer, strategier och processer inom området för att möta agendans mål. Ny kunskap och nya lösningar på samhällsutmaningar ska utvecklas genom att koppla ihop samhällsnytta och affärspotential.

Arbetet med *Strategiska innovationsområden* leds av VINNOVA och genomförs i samverkan med Energimyndigheten och Formas. Det gemensamma arbetet omfattar utlysningar, kommunikation och beslutsprocesser. Under 2013 har två utlysningar genomförts för att etablera program inom satsningen. I den första utlysningen under våren 2013 beviljades

Ny kunskap och nya lösningar på samhällsutmaningar ska utvecklas genom att koppla ihop samhällsnytta och affärspotential.

fem **Strategiska innovationsprogram**. I den andra omgången kom 33 ansökningar in. Ansökningarna täckte ett brett spektrum av sektorer och styrkeområden.

De fem *Strategiska innovationsprogram* som hittills beviljats är:

Gruv och metallutvinning – Programmet, som bygger på den strategiska forskningsagendan STRIM, ska stärka konkurrenskraften för den svenska gruvnäringen och bidra till att koldioxidutsläppen, energiförbrukningen och resursanvändningen minskar med 30 procent till år 2030.

Metalliska material – Programmet har som mål att svensk metallindustri till år 2025 ska skapa en världsunik kreativ miljö när det gäller att omsätta nya, avancerade metalliska material i hållbara samhällslösningar och skapa de bästa förutsättningarna i världen när det gäller att omsätta önskemål om nya och förbättrade funktioner i nya material.

PiiA (Processindustriell IT och automation) – Ett område där flera svenska företag har världsledande positioner både när det gäller att utveckla, leverera, integrera och använda automationstekniken. Målet är att Sverige år 2022 ska vara erkänt som världsledande för utveckling och användning av innovativa och konkurrenskraftiga lösningar inom området.

LIGHTer – Syftet med programmet för lättvikt är att stärka svensk konkurrenskraft när det gäller sysselsättning, ekonomisk tillväxt, export och hållbarhet. Målet för programmet

är att mer än 75 procent av all lättviktsteknologi som utvecklas inom programmet ska nå industriell tillämpning.

Produktion – Målet är att öka konkurrenskraften för den svenska tillverkningsindustrin. Målet för år 2030 är att Sverige är det främsta valet för globala tillverkningsindustrin att investera i utveckling och tillverkning av avancerade varor och tjänster.

Dessa program har blivit beviljade finansiering för att koordinera arbetet med att driva sin framtagna innovationsagenda och en budget för projekt inom området har reserverats för åren 2014–2016. De första projekten inom respektive program startade under hösten 2013. De *Strategiska innovationsprogrammen* har ambitionen att bidra till att förankra ledande företag och avancerad kompetens i Sverige samt att attrahera nya ledande företag och ny avancerad kompetens. Dessutom möjliggörs synergier och hävstångseffekter med EU:s nästa ramprogram som fokuserar på samhällsutmaningar.

Under 2013 har det genomförts en utlysning för att ta fram nya **strategiska innovationsagendor**. Som ett resultat av denna har 34 nya agendor finansierats, vilket innebär att från satsningens start 2012 har hittills totalt 108 agendaprojekt startats. Exempel på områden är *big data*, *medtech*, biomaterial, tjänsteinnovationer och nanoteknik. Sammanfattningarna av de 64 färdiga agendorna har samlats i ett dokument som finns att ladda ner vilket har rönt stor uppmärksamhet nationellt och internationellt som viktigt

Strategiska innovationsområden ska stimulera:

- Branschöverskridande kompetens-, kunskaps-, teknik- och tjänsteutveckling.
- Nya och befintliga värdekedjor.
- Förnyelse av svenska styrkeområden.

TABELL 17. INSATSER UNDER 2013 INOM SAMVERKANSPROGRAM, UTBETALAT BELOPP OCH ANTAL PROJEKT

Insatser 2013	Utbetalt belopp 2013 (tkr)	Antal projekt med utbetalade medel 2013
Fordonsstrategisk Forskning och Innovation (FFI)	329 530	172
Grönt flygtekniskt demonstrationsprogram	37 630	4
MinBaS – Innovation	3 000	4
Nationella Flygtekniska Forskningsprogrammet (NFFP)	65 930	89
Bygginnovationen	11 682	44
Program för finansmarknadsforskning	30 020	20
Skogs- och träprogrammet	4 651	10
Strategiska innovationsområden	99 945	83
SUMMA	582 388	426

Källa: VINNOVAs datalager

Under året har en dialog mellan näringslivet och universitet och högskolor förts i syfte att identifiera kompetensbehov och eventuell kompetensbrist i framtiden.

underlag för strategiska framtidsstudier. I den politiska debatten har *Strategiska innovationsområden* lyfts fram i många sammanhang, bland annat av IVA, Teknikföretagen och i samband med OECD:s utvärdering av Sveriges innovationssystem.

Sektoriella samverkansprogram

VINNOVA strävar efter att utveckla samverkansinitiativen mot ett öppnare angreppssätt, där deltagare från flera olika aktörsgrupper bidrar till och tar del av utvecklingen. Målet är att, om det är gynnsamt för området, utveckla sektoriella samverkansprogram till strategiska innovationsområden.

För att stärka den internationella konkurrenskraften hos Sveriges transportsektor driver VINNOVA i samverkan med andra aktörer **Nationella flygforskningsprogrammet (NFFP)**, **Grönt flygtekniskt demonstrationsprogram (GFDemo)** och **Fordonsstrategisk Forskning och Innovation (FFI)**. FFI syftar till ökad konkurrenskraft för svensk

fordonsindustri och att ge fordonsindustrin och vägtransportssystemet en hållbar inriktning genom problemdriven, samfinansierad forskning inom klimat, miljö samt fordons- och trafiksäkerhet. Arbetet med FFI:s färdplan har levererat delresultat i form av indikationer för att mäta och synliggöra resultat från projekt och studier. Under året har en dialog mellan näringslivet och universitet och högskolor förts i syfte att identifiera kompetensbehov och eventuell kompetensbrist i framtiden.

Forsknings- och innovationsagendan för flyg, *NRIA Flyg*, har uppdaterats under 2013 vilket ytterligare kommer att utveckla NFFP till en viktig kraft för nyutveckling inom svensk flygforskning. Agendan är ett gemensamt dokument sammanställt av industri, akademi och myndigheter där man enats om inriktningen för framtidens flygforskning i Sverige.

Den svenska samhällsbyggnadssektorn stöds bland annat genom programmet **Bygginnovationen**. Syftet är att utveckla en stark

Projektet Sånätt – En 40 procent lättare bil blev resultatet när underleverantörerna släpptes in tidigt i utvecklingen av ett koncept tillsammans med biltillverkare och forskare. Inom projektet har gamla traditioner, funktioner och material ifrågasatts. Ett exempel är Chassit där en enda kompositartikel nu löser alla de funktioner som fyra artiklar gör på en Volvo V60 idag. Projektet har fått stöd från FFI (Fordonsstrategisk forskning och innovation).

och uthållig innovationsmiljö för sektorn och främja kommersialisering av kunskap, lösningar och forskningsresultat samt förbättra samverkan mellan sektorn, forskningsinstitutet och samarbetsorganisationen Sveriges Bygguniversitet. Programmet löper över perioden 2011–2015 och baseras på ett samverkansavtal mellan VINNOVA och 22 företag verksamma inom det svenska samhällsbyggandet. Ett spännande exempel från programmet är ett företag som ska ta fram en storskalig rigg för frystorkning av avloppsslam. Konceptet kommer att marknadsföras på den internationella marknaden och i länder som England, Japan och Kina anses den ha stor potential.

År 2010 startade VINNOVA ett program för **Finansmarknadsforskning** som finansierar tre centrum: ett nationellt centrum under ledning av Handelshögskolan i Stockholm och *The Institute for Financial Research (SIFR)* samt två kompetenscentrum under ledning av Lunds universitet och Institutet för Näringslivsforskning (IFN) respektive

Handelshögskolan i Göteborg. Under 2013 har centrumen arrangerat ett flertal interna och externa seminarier. De tre centrumen har rekryterat internationellt välrenommerade forskare på senior nivå. Centrumen har också rekryterat juniora forskare på den internationella arbetsmarknaden. Det nationella centrumet har fortsatt att utveckla det nationella doktorandprogrammet och lagt stora resurser på att utveckla ett nationellt databascenter. Under året har en ny utlysning med brett tematiskt fokus genomförts som inkluderade alla forskningsområden som ingår i programmet för finansmarknadsforskning. Ett spännande exempel är en forskare vid *Centrum för bank och finans*, som studerar så kallade bankrusningar. För att ta reda på vilka mekanismer som ligger bakom att sparare som inte längre litar på banken plötsligt tar ut sina pengar har forskaren studerat den ekonomiska krisen på Cypern. Målet är att forskningen ska ge myndigheter och banker ökad kunskap om hur de bör agera då det föreligger risk för bankrusning.

De tre centrumen har rekryterat internationellt välrenommerade forskare på senior nivå.

Projekt inom NFFP har bidragit med förståelse för egenskaperna hos titanlegeringar– gjutgods, svetsar och MD-material som tillsammans med andra forskningsresultat inneburit att GKN använt teknologin i utvecklingen av kompressorhuset till Rolls-Royce's motor Trent XWB för Airbus 350 XWB. Premiärflygningen har skett i år och motorn beräknas att sättas i kommersiell trafik under 2014.

Internationella samarbeten

I den ökade globaliseringen är det nationella perspektivet alltför begränsat. Forskare och företag söker i allt större utsträckning samarbetspartners och marknader utomlands och innovation sker därmed i ökande grad i internationella nätverk. Starka nätverk och väl fungerande internationella samarbeten är därför en förutsättning för fortsatt stark innovations- och attraktionskraft hos svenska aktörer.

Det internationella perspektivet finns närvarande i de flesta av VINNOVAs insatser, men det är även nödvändigt att mer specifikt arbeta med att stödja och stimulera olika aktörers deltagande i internationella nätverk och samarbeten. VINNOVA bidrar även med resurser för att främja bilden av Sverige som en stark forsknings- och innovationsnation. Målsättningen med verksamheten inom det strategiska området är dels att främja svenskt deltagande i EU:s ramprogram för forskning och utveckling, dels att skapa internationella nätverk som långsiktigt stärker svensk konkurrenskraft på strategiskt viktiga marknader.

3 § 1 Verket för innovationssystem ska stimulera internationellt samarbete som stärker svensk forskning och innovation samt bidrar till nytta för Sverige.

RB 1.3.1 VINNOVA ska redovisa hur det internationella perspektivet integreras i VINNOVAs satsningar.

Syftet med majoriteten av VINNOVAs satsningar är ökad konkurrenskraft. Då Sverige är ett litet land innebär detta att de bedömningar som görs av föreslagna projekt alltid inkluderar en värdering av framtida möjligheter till export eller internationell expansion. Som exempel kan nämnas VINNVÅXT och *Strategiska innovationsområden* som är stora,

långsiktiga satsningar som genomförts under året. Det övergripande målet med dessa är att skapa internationellt konkurrenskraftiga forsknings- och innovationsmiljöer respektive strategiska forsknings- och innovationsagendor som ska trygga långsiktig internationell konkurrenskraft. Utöver detta genomför VINNOVA specifika insatser för ökad internationalisering både inom och utanför Europa, vilka redovisas i detta avsnitt. För att stödja vårt internationella arbete har VINNOVA ett kontor i Bryssel. Kontoret följer och analyserar utvecklingen inom europeisk forskning och innovation samt arbetar proaktivt med att föra fram svenska intressen. VINNOVA har även en person på plats på *Stanford University*. Målsättningen är att se hur vi kan koppla upp det svenska innovationssystemet mot Silicon Valley och Bay Area, för närvarande en av de mest innovativa regionerna i världen.

INSATSER OCH RESULTAT

VINNOVA bedömer att områdets målsättning har uppnåtts under året. Sverige har under 2013 behållit sin andel av beviljade medel från EU:s sjunde ramprogram, trots kraftigt ökad budget och hårdnande konkurrens från övriga EU-länder med minskande nationella budgetar för forskning och innovation. Då det gäller samarbeten utanför Europa fortsätter omsvängningen från forsknings- till innovationssamarbeten med aktiv medverkan från näringslivet. Söktrycket i genomförda utlysningar för samarbeten med Indien och Kina under året visar på stor efterfrågan även om effekter från de beviljade projekten kommer att kunna observeras först om något år.

RB 3.3.6 VINNOVA ska delta i och samverka i fråga om genomförandet av de forskningssamarbeten som blir en följd av samarbeten med de länder som Sverige har slutit bilaterala avtal eller överenskommelser med.

Bilaterala samarbeten

Ur ett globalt perspektiv har de industrialiserade länderna (Nordamerika, Europa, Japan) länge dominerat världens insatser för forskning och utveckling. Denna dominans håller på att urholkas snabbt i takt med att inte minst BRIC-länderna (Brasilien, Ryssland, Indien, Kina) ökar både sitt utbud och sin efterfrågan på kunskap och innovation. Därför är det nödvändigt att Sverige håller sig långt framme när det gäller samarbeten med

såväl dessa länder som med mer traditionella samarbetspartners.

När det gäller samarbetet med **Kina** är arbetet fokuserat på att implementera den aktivitetsplan som tagits fram inom ramen för regeringsuppdraget för utvecklat samarbete med Kina. Under året har en utlysning genomförts inom ramen för programmet *Internationell samverkan för miljöinnovationer* tillsammans med Energimyndigheten och kinesiska Ministry of Science and Technology (MOST). VINNOVA och energimyndigheten ger delfinansiering om totalt 40 miljoner kronor till nio projekt under perioden 2013–2016. Av dessa medel kommer 11 miljoner kronor från Energimyndigheten och resten från VINNOVA. Utlysningen genomförs som en del av VINNOVAs regeringsuppdrag inom ramen för miljöteknikstrategin. Ett av de finansierade projekten har sitt ursprung i *Sino-Sweden Advanced Material Exchange Center* (Chalmers) som erhållit fortsatt finansiering under året. VINNOVA finansierar sedan 2012 ett forskningscentrum inom området trafiksäkerhet, *The China-Sweden Research Centre for Traffic Safety*. I centrumet ingår Chalmers, Volvo Personvagnar och AB Volvo samt två kinesiska partners: Tongji University och forskningsinstitutet RIOH i Peking. Under året har två projekt finansierats som syftar till att analysera hur existerande säkerhetssystem utvecklade för västerländska trafiksituationer fungerar i en kinesisk kontext och hur dessa behöver utvecklas.

Indien är ett land som VINNOVA haft formella samarbeten med sedan 2007. Under året genomfördes en utlysning tillsammans med Vetenskapsrådet samt med *Department of Biotechnology* som indisk part, vilket behandlas under kapitel 3.1. Under året

För att stödja vårt internationella arbete har VINNOVA ett kontor i Bryssel.

3

TABELL 18. INSATSER UNDER 2013 INOM INTERNATIONELLA SAMARBETEN, UTbetalat BELOPP OCH ANTAL PROJEKT

Insatser 2013	Utbetalt belopp 2013 (tkr)	Antal projekt med utbetalade medel 2013
EU-relationer	11 560	36
Globala samarbeten	12 971	55
Internationell samverkan för miljöinnovationer	6 358	10
Programmet för ökad EU-samverkan	5 950	24
SUMMA	36 792	125

Källa: VINNOVAs datalager

har VINNOVA även ansvarat för genomförandet av ett regeringsuppdrag tillsammans med Vetenskapsrådet, Formas, Forte, Energimyndigheten och Rymdstyrelsen med syftet att gemensamt föreslå områden för förstärkt långsiktigt forsknings-, innovations- och utbildningssamarbete med Indien. Under året har också nya förhandlingar inletts med *Department of Science and Technology* med syftet att genomföra en ny utlysning inom området *Informations- och kommunikationsteknologi* under 2014.

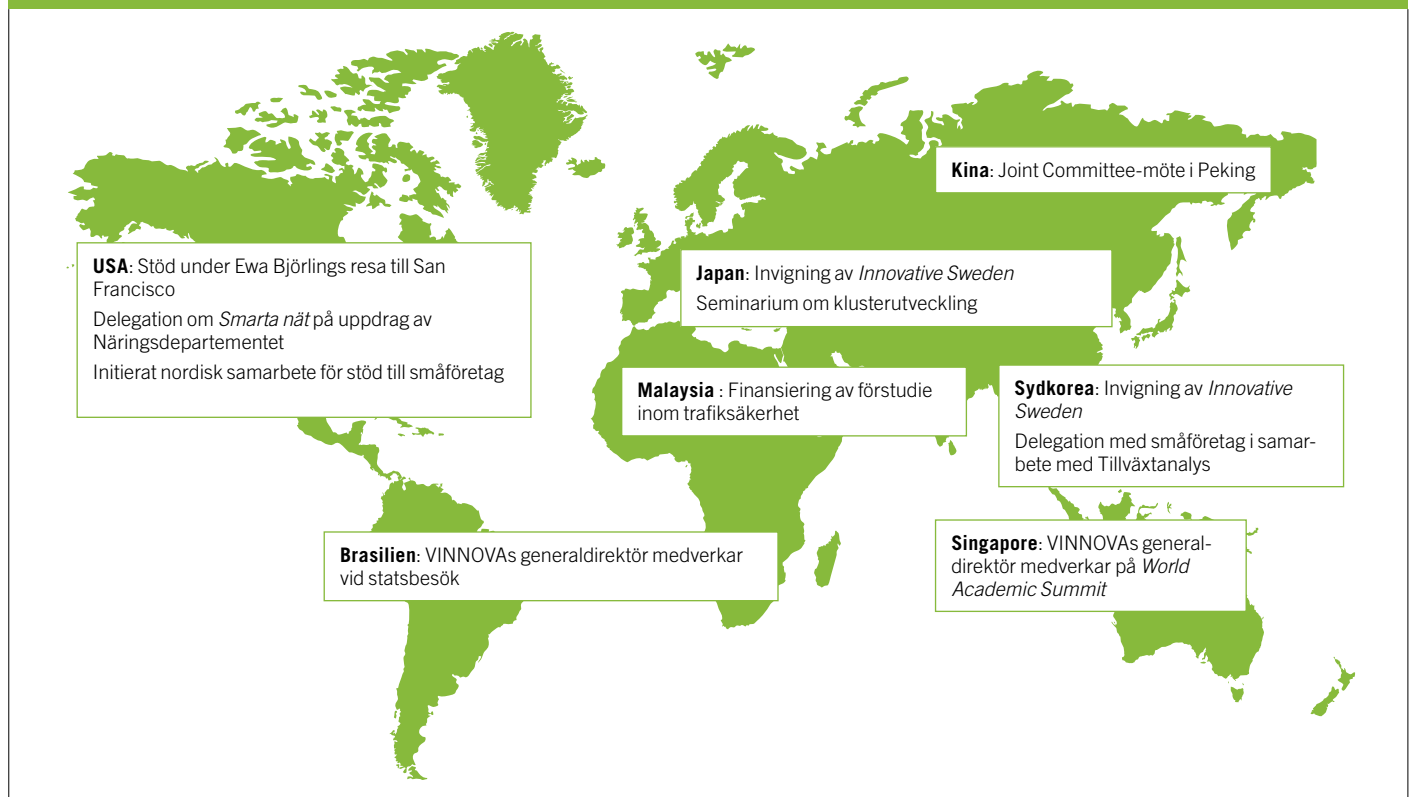
VINNOVA har sedan 2009 ett uppdrag från Näringsdepartementet att leda genomförandet av ett samarbetsavtal med **Brasilien** inom innovationsområdet. Utpekad samarbetspart i avtalet är *Brazilian Industry Development Agency (ABDI)*. Under året har dock ett *Memorandum of Understanding (MoU)* undertecknats med den brasilianska myndigheten FINEP. Intentionen i MoU är att under 2014 genomföra en utlysning för svensk-brasilianska samarbetsprojekt inom miljöområdet. MoU undertecknades i maj i Rio de Janeiro i samband

med statsrådet Annie Lööfs besök i landet. VINNOVA anordnade även en delegation med svenska företag, forskningsinstitut och universitet i samband med ministerns besök.

VINNOVAs samarbete med **Japan** sker främst inom två olika satsningar: VINNOVA – JSPS – *Joint Projects* med Japan Society for the Promotion of Science samt inom *Multidisciplinary BIO* med Japan Science & Technology Agency, där Stiftelsen för Strategisk Forskning nu administrerar programmet. Under året har ansvaret som svensk programutförare för JSPS *Joint Projects* övertagits av Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning, STINT. VINNOVA har under året inlett arbetet med att ta fram ett nytt program för finansiering av innovationsprojekt med JST. Arbetet genomförs i nära dialog med experter i Sverige och Japan och under året har två seminarier, under temana *Green Innovation* och *Silver Economy* genomförts.

VINNOVAs samarbete med **Israel** kanaliseras huvudsakligen genom ländernas medlemskap i EUREKA samt aktiviteter för att

FIGUR 11. ÖVRIGA INTERNATIONELLA AKTIVITER 2013

stimulera projektsamarbete. Under 2013 har två sådana genomförts, en delegationsresa med bilaterala företagsmöten vid *Biomed-mässan* i Tel Aviv i juni och en gemensam utlysning för projektförslag under hösten.

VINNOVAs samarbete med **Schweiz** har fördjupats ytterligare under året. Tre kontaktskapande möten mellan företag har anordnats inom biomedicin, inbyggda system och innovativ produktion med cirka 100 deltagare per möte. En utlysning för projektförslag öppnades i september. Vid slutet av 2013

pågick inom EUREKA 16 svensk-schweiziska samarbetsprojekt och några projektförslag utvärderades.

Under 2013 har Svenska institutets utställning *Innovative Sweden* fortsatt att visas vid olika ambassader i världen. Då flertalet av de bolag som ingår i utställningen har erhållit medel från VINNOVA har myndigheten erbjudit företagen resebidrag för att kunna närvara vid ett tillfälle, oftast när utställningen öppnar. Under 2013 har 12 resebidrag delats ut.

EU-ARBETE

3 § 2 Verket för innovationssystem ska främja svenskt deltagande, särskilt näringslivets, i EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling.

3 § 3 Verket för innovationssystem ska utvärdera och samordna det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling.

3 § 4 Verket för innovationssystem ska svara för information och rådgivning till forskare, myndigheter, företag och övriga intressenter om EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling.

RB 1.3.2 VINNOVA ska redovisa arbetet med EU:s sjunde ramprogram för forskning och utveckling. Redovisningen ska omfatta VINNOVAs roll som finansiär av partnerskapsprogram, rollen som nationellt ansvarig för information och rådgivning inklusive redogörelse för det svenska deltagandet i sjunde ramprogrammet.

Informations- och rådgivningsverksamhet

VINNOVA har under 2013 arbetat aktivt med att förbereda svenska aktörer för det nya ramprogrammet, **Horisont 2020**. Under våren och hösten genomfördes ett stort antal möten och informationsaktiviteter i hela Sverige. Dessutom bidrog Brysselkontoret genom att på plats ta emot och informera ett stort antal besökare från olika delar av det svenska forskningssystemet. De flesta av dessa informationstillfällen inriktade

sig på hela programmet *Horisont 2020*, medan ett mindre antal var mer tematiskt inriktade eller fokuserade på delområden som forskarrörlighet.

Flera möten vände sig till målgruppen små och medelstora företag och deras stödorganisationer. Sådana möten planerades och genomfördes i regel i samråd med lokala företagsorganisationer, *science parks*, och/eller andra myndigheter. Ytterligare ett antal möten var av mer strategisk karaktär, och vände sig

Hela 85 procent av de svarande uppgav att informationsturnén hade inspirerat till deltagande i Horisont 2020.

Under oktober månad genomfördes sju informationstillfällen från Umeå i norr till Lund i söder och det sammanlagda antalet deltagare var 1 590 personer.

till chefer för forskning och utveckling, universitetsledningar och liknande.

En samlad informationsaktivitet var höstens informationsturné. Under oktober månad genomfördes sju informationstillfällen från Umeå i norr till Lund i söder och det sammanlagda antalet deltagare var 1 590 personer. Ett omfattande kursmaterial om *Horisont 2020* togs fram särskilt för årets turné. Alla mötestillfällen blev fullbokade långt i förväg. Det största antalet närvarande hade informationstillfällena i Lund respektive Göteborg, med cirka 400 deltagare vardera. Två möten webbsändes och finns tillgängliga på VINNOVAs webbplats. Totalt har webbsändningarna visats cirka 1 200 gånger. En utvärdering visade att drygt 80 procent av de svarande tyckte att informationen varit ganska eller mycket intressant. Målgruppen för informationsturnén var forskare vid universitet och högskolor, forskningsinstitut, små- och medelstora företag, offentlig sektor samt industrin.

Tabell 19 nedan visar hur många deltagare från de olika aktörgrupperna som deltog. Värt att notera är det stora intresset från den offentliga sektorn, som representerades av kommuner, landsting, universitetssjukhus och kommunala bolag. Informationsturnén var ett samarrangemang mellan VINNOVA och de medverkande universitetens forskningskontor.

Kurser

Som en förberedelse för *Horisont 2020* arrangerade VINNOVA två heldagskurser med en extern föreläsare i juni. Målgruppen var EU-handläggare, supportkontor och andra intermedjärer som sedan kunde föra kunskapen vidare i sina respektive nätverk. En kurs inriktad mot småföretag inom miljöteknik gavs

i samarbete med Tillväxtverket i Malmö i september. I november höll VINNOVA och Teknikföretagen ett seminarium med syfte att främja deltagandet i *Horisont 2020* hos svenskt näringsliv.

EU-handläggarnätverket

VINNOVA har samlat de sju främsta deltagande universitet och högskolorna samt supportkontoret vid RISE för arbetsgruppsmöte samt deltagit i nätverkets möten i Göteborg och Örebro. I huvudsak diskuterades samverkan kring förberedelserna för övergången till *Horisont 2020*. VINNOVA har också samarbetat med EU-handläggarnätverket och universitetens forskningskontor kring flertalet rikta- de informationsmöten samt genomförandet av informationsturnén.

NCP-forum

VINNOVA samlade samtliga svenska nationella kontaktpersoner (NCP) till ett NCP-forum i maj. Mötet hölls hos Vetenskapsrådet och tog upp återrapportering från *Horisontella kommittéen* samt status i förhandlingarna för *Horisont 2020*. I september hölls nästa nationella NCP-forum på Energimyndigheten. Där presenterades och diskuterades Utbildningsdepartementets förslag till ny nationell organisation för *Horisont 2020*.

FINSAM

VINNOVA har samverkat kring EU-frågor med FAS, Formas och Vetenskapsrådet inom ramen för FINSAM.

Nationella påverkansplattformar

För att främja svenska aktörers möjligheter till påverkan på kommande utlysningar inom *Horisont 2020* har VINNOVA under 2013 utlyst

TABELL 19. FÖRDELNING AV INFORMATIONSTURNÉNS 1 590 DELTAGARE

Universitet och högskola	52 %
Offentlig sektor	13 %
Näringsliv (även små och medelstora företag)	16 %
Konsultverksamhet	7 %
Forskningsinstitut (även RISE-institut)	6 %
Intresse-/branschorganisation	3 %
Övrigt	3 %

Källa: VINNOVAs datalager

och fördelat medel för nationella påverkansplattformar. Syftet med utlysningen var att stimulera mobilisering och samverkan mellan olika aktörer med gemensamma visioner, mål och behovsformuleringar för att tydligt positionera svenska styrkeområden på europeisk nivå. Samverkan väntas ske i nationella plattformar med bred förankring inom aktuellt forskningsområde.

EIT Stakeholder Forum

EIT Forum (aktörer, myndigheter och regeringskansli) har samlats två gånger för informella diskussioner om svenska aktörers arbete med *Knowledge and Innovation Communities (KICs)*. Ett tredje möte är planerat att ske när slutligt beslut tagits om EIT under ramprogrammet *Horisont 2020*.

Planeringsbidrag KIC

Uppdraget att genomföra en utlysning om planeringsbidrag för KICs rapporterades till regeringskansliet i juni 2013. VINNOVA har fortsatt att gett bidrag till aktörer som förbereder deltagande i en ansökan om att få bilda en KIC. Finansieringen är ettårig och stöd utgår för aktiviteter som tydligt bidrar i processen mot en framtida ansökan till EIT. I maj 2013 godkändes fem projekt för finansiering under denna aktivitet med sammanlagt stöd på 3 miljoner kronor.

SME week

VINNOVA har under 2013 deltagit i *SME-week*, ett initiativ från EU-kommissionen med syfte att informera små och medelstora företag om stöd som EU och nationella myndigheter och organisationer erbjuder. I Sverige leds *SME-week* av Tillväxtverket och deltagande organisationer och myndigheter (VINNOVA, Almi, Business Sweden, Kommerskollegium och Enterprise Europe Network (EEN)). *SME-week* var inbjudna till *Region Jönköpings Europadag*, samt deltog i en gemensam monter och med tre seminarier på *Eget företagmässan* i Älvsjö.

Supportkontoren

VINNOVA finansierar två supportkontor med uppgift att främja små- och medelstora företags deltagande i EU:s ramprogram. Det ena kontoret, *SwedenBIO Support Office*, har funnits sedan 2007 och ansvarar för *Life Science-sektorn*. Det andra kontoret finns inom

RISE-koncernen och startade sin verksamhet 2011. Kontoret syftar dels till att stärka det strategiska EU-arbetet inom institutssektorn, dels till att tillhandahålla konkret rådgivning till enskilda småföretag.

SMINT

VINNOVA stödjer små och medelstora företags deltagande i EU-programmen genom utlysningen *Planeringsbidrag till små och medelstora företag för ansökan till EU:s sjunde ramprogram – SMINT*. Inom utlysningen kan små och medelstora företag ansöka om stöd till en forskningsansökan. Blir företaget inbjuden till förhandling kan det även söka ett stöd till detta.

Brysselkontoret

VINNOVAs Brysselkontor fullgör viktiga delar av VINNOVAs uppgift att vara ett nationellt kontaktorgan för forskningen och innovation inom EU samt uppgiften att samordna det svenska deltagandet i EU:s ramprogram. Genom analyser och deltagande i förhandlingen om *Horisont 2020* bidrar också kontoret till VINNOVAs strategiska EU-arbete. Kontoret har fortsatt att vidmakthålla och vidareutveckla nätverket i Bryssel med personliga kontakter genom bland annat korta möten med strategiskt placerade personer i EU-kommissionen. Kontoret har dessutom ordnat och medverkat i seminarier i Bryssel som samlat svenska intressenter från näringslivet, regionala aktörer och akademi. De svenska regionkontoren har blivit en allt viktigare kontakt i och med att besökare från regionerna kontaktar regionkontoren som i sin tur kontaktar Brysselkontoret. Detta är ett effektivt sätt att nå ut till nya målgrupper och där är det en fördel att vara placerad i Bryssel. Kontakterna med de svenska regionkontoren har under året formaliserats och VINNOVA är sedan i juli en regelbundet inbjuden deltagare till regionkontorens och SKLs EU-nätverk, SVEREG. Brysselkontoret deltar också regelbundet i informationsaktiviteter i Sverige.

VINNOVAs kontor har under 2013 fortsatt det informella utbytet med andra länders liknande Brysselkontor genom nätverket IGLO. Arbetet har fokuserats särskilt kring frågor inför lanseringen av *Horisont 2020*. Kontoret har aktivt deltagit i arbetet i två arbetsgrupper till IGLO.

VINNOVA har under 2013 deltagit i *SME-week*, ett initiativ från EU-kommissionen med syfte att informera små och medelstora företag om stöd som EU och nationella myndigheter och organisationer erbjuder.

RB 1.3.3 VINNOVA ska redovisa hur myndigheten arbetat med frågor som gäller förverkligandet av Europeiska forskningsområdet.

Brysselkontoret bidrar aktivt till förverkligandet av Europeiska forskningsområdet (ERA). Kontoret har under 2013 representerat Sverige i grupperingarna ERAC (ERA Committee), Steering Board för ERAC och SFIC (Strategic Forum for International Cooperation) och även som ordförande i SFIC från juni månad. Medverkan i dessa grupper ger förutom kontakter med EU-kommissionens tjänstemän även ett brett kontaktnät i alla medlemsländer och associerade länder. ERAC är den viktigaste rådgivande kommittén avseende implementeringen av ERA och SFIC den viktigaste avseende den externa dimensionen av ERA. Kontoret deltar också i en till EU-kommissionen rådgivande grupp (NETWATCH) som har till uppgift att ge råd till EU-kommissionen avseende ERA-NET som är en viktig del av förverkligandet av ERA.

Kontoret har deltagit i *European Forum on Forward Looking Activities* med framtagning av inspel till EU-kommissionen som rör systematisk användning av framsyn i beslutsprocesser, anordnandet av två arbetsmöten för att engagera medlemsländerna samt förberedelser inför det strategiska programmet 2016-18.

ERA-NET

Under året deltog VINNOVA i ett antal olika EU-projekt i samverkan med andra forskningsfinansiärer och innovationsmyndigheter inom EU. Arbetet i dessa projekt syftar till att stärka europeisk forsknings- och innovationssamverkan och bidra till en effektivisering av forsknings- och innovationsinsatser inom Europa. VINNOVA har under året deltagit i fyra ERA-NET och tre ERA-NET PLUS. Två INNO-net projekt har avslutats under 2013. VINNOVA deltar även i ett forsknings- och koordineringsprojekt inom förkommersiell upphandling tillsammans med andra europeiska aktörer. Totalt har EU-kommissionen beviljat VINNOVA drygt 2 miljoner euro för arbetet i dessa projekt.

EURAXESS

EURAXESS syftar till att främja mobilitet bland forskare, både nationellt och internationellt. Under året har tre nätverksträffar arrangerats med det nationella EURAXESS-nätverket. VINNOVA har aktivt deltagit i de två *Bridgehead-organisationsmöten* som arrangerats av EU-kommissionen. Sverige deltog även i EU-kommissionens konferens *We Communicate*.

Urban Europe

VINNOVA deltar som finansiär i det europeiska gemensamma programinitiativet (JPI) *Urban Europe*. VINNOVA har deltagit i JPI *Urban Europes* styrande organ. Sex VINNOVA-finansierade projekt har startats upp med svenska deltagare. En nationell referensgrupp med deltagare från Formas, Energimyndigheten, Trafikverket, Riksantikvarieämbetet och IQ Samhällsbyggnad har haft regelbundna möten under året. VINNOVA har även deltagit i den nationella JPI-grupp som Formas ansvarar för och som samlar de svenska myndigheternas engagemang.

3 § 5 Verket för innovationssystem ska vara nationellt kontaktorgan för forskningen inom EU, forskningsprogrammet COST och det industriella utvecklingsprogrammet EUREKA.

VINNOVA är den nationella kontaktmyndigheten för EU:s sjunde ramprogram för forskning och utveckling. 2013 är programmets sista år, och med en inkrementellt ökande budget har en viktig uppgift under året varit att hjälpa alla svenska aktörer att söka i de stora utlysningarna. Dessutom har en viktig uppgift för VINNOVA varit att förbereda svenska aktörer för det kommande ramprogrammet *Horisont 2020*. Inom de olika tematiska delarna av programmet finns nationella kontaktpersoner (NCP), som utgör länken mellan EU-kommissionen och det nationella systemet. I sjunde ramprogrammet har VINNOVA haft huvudansvar för samtliga NCP-områden. Det enda undantaget har varit det europeiska forskningsrådet (ERC), där Vetenskapsrådet är huvudansvarig NCP.

En viktig uppgift för VINNOVA har varit att förbereda svenska aktörer för det kommande ramprogrammet *Horisont 2020*.

VINNOVA är utsett av regeringen att vara nationell koordinator och samordnare för det svenska deltagandet i COST. VINNOVA har under 2013 tillsammans med näringsdepartementet deltagit i två *COST Senior Officials (CSO)* möten. Totalt fattades beslut om att starta 80 nya COST-aktioner under det gångna året. Av dessa deltar Sverige hittills i 30 aktioner och var initiativtagare till en. Sverige anslöt sig under året även till 45 redan pågående aktioner.

VINNOVA ansvarar för det nationella EUR-EKA-kontoret och har under året informerat om möjligheterna för företag och forskare att inom EUREKA delta i individuella projekt, klusterprojekt och Eurostarsprojekt samt arrangerat arbetsmöten, stött projektidéer, resebidrag och genomförande av projekt. Information rörande VINNOVAs arbete med EUR-EKA återfinns under det strategiska området *Innovativa SMF*.

4.

Kommunikation och samverkan

2 § 5 – Verket för innovationssystem ska sprida information om forskning, utveckling och innovation till utförare, användare och allmänhet.

Kommunikationen ska stödja VINNOVAs vision: Sverige ska vara ett globalt ledande forsknings- och innovationsland som är attraktivt att investera och bedriva verksamhet i.

VINNOVAs roll som Sveriges innovationsmyndighet stärks genom en effektiv och tydlig kommunikation. Kommunikationen ska stödja och bidra till att VINNOVAs mål och vision uppfylls. Den syftar även till att sprida resultat från forskning och innovation som uppnåtts genom VINNOVAs insatser. VINNOVAs strategiska satsning för att bredda kontaktytorna och nå ut till fler intressenter har under året gett tydliga resultat. Intresset för vår verksamhet och kommunikationsinsatser har ökat. Under året har antalet ansökningar till VINNOVAs utlysningar ökat med 41 procent och deltagandet på våra konferenser och seminarier har ökat med 30 procent från föregående år.

Våra målgrupper ska uppfatta att VINNOVA skapar nytta och effektivitet i innovationssystemet. De ska även uppleva att mötet med oss är positivt och ger möjlighet till dialog och samverkan med andra aktörer i systemet. Detta utvärderas bland annat genom utvärderingar av konferenser och genom en Nöjd Kund Index (NKI)-undersökning vartannat år. Årets undersökning visar att VINNOVA uppfattas som en professionell myndighet med kompetenta, effektiva, tillgängliga och engagerade medarbetare som ger god service till våra sökande både före, under och efter projektstart. Utifrån undersökningen har vi identifierat ett antal områden som vi kan utveckla.

SAMVERKAN MED ANDRA MYNDIGHETER OCH ORGANISATIONER

6 § – Verket för innovationssystem ska inom sitt verksamhetsområde samverka med berörda nationella, regionala och internationella aktörer.

VINNOVA är en av flera organisationer inom det forsknings- och innovationspolitiska området. För att de olika satsningarna ska leda åt samma håll, är det av största vikt att vi koordinerar och samspelar med andra viktiga aktörer.

Inom Innovationskoordinering har VINNOVA under året samarbetat med Innovationsbron, Tillväxtverket, Tillväxtanalys,

RISE, Energimyndigheten, ALMI och Patent och registreringsverket (PRV). Det innebär att i stort sett alla centrala offentliga innovationspolitiska aktörer deltar. Arbetet har i huvudsak varit inriktat på vad man inom organisationerna gör för att implementera den nationella innovationsstrategin men även på övergripande verksamhetskoordinering och Ingenjörsvetenskapsakademins, IVA:s, projekt *Innovationskraft Sverige*, som VINNOVA delfinansierar tillsammans med Tillväxtverket och Sveriges Kommuner och Landsting. Projektet, som är en uppföljning av resultaten från projektet *Innovation för tillväxt*, syftar till att stärka den innovationsstrategiska dialogen mellan nationella och regionala aktörer. Det ska stärka implementeringen av såväl

Under året har antalet ansökningar till VINNOVAs utlysningar ökat med 41 procent och deltagandet på våra konferenser och seminarier har ökat med 30 procent från föregående år.

VINNOVAS KOMMUNIKATIONSÅKTIVITETER 2013

Konferenser och möten

VINNOVA arrangerade under året 117 konferenser, seminarier och workshops som drog över 8 000 deltagare. 46 av dessa evenemang kunde följas via webb-TV.

VINNOVAs årskonferens hade temat *Konkurrenskraftig produktion och ledarskap – är det viktigt för Sverige?* och samlade cirka 420 deltagare från politik, akademi och näringsliv. Runt 700 personer följde konferensen via webbsändningen och aktiviteten på Twitter var intensiv. Temat var en av de fyra samhällsutmaningar som VINNOVA identifierat och aktivt arbetar med.

VINNOVA arrangerade två fullsatta seminarier under Almedalsveckan. Seminarierna hade fokus på social innovation respektive universitet och hög-

skolors samverkansarbete. Utöver det så deltog VINNOVA med talare eller som medarrangör i 29 andra evenemang.

Höstens informationsturné om EU:s nya ramprogram för forskning och innovation, *Horisont 2020*, genomfördes på sju platser runt om i Sverige och besöktes av cirka 1 600 personer.

VINNOVA genomförde under året ett antal aktiviteter med syfte att informera allmänheten om forskning och innovation. Bland annat ForskarFredag, Forskartorget på Bok&Bibliotek, och 100 innovationer. I nära samarbete med Vetenskapsrådet, Forte och Formas gör vi ytterligare aktiviteter såsom Vetenskapsfestivalen, Forskar Grand Prix samt webbportalen Forskning.se.

WEBB-TV

Under 2013 visades VINNOVAs webbsändningar totalt 46 435 gånger på Bambuser och YouTube. Det innebär en närmare 60-procentig ökning av antal visningar från föregående år. Totalt genomfördes 46 direktsändningar från VINNOVAs arrangemang. Dessutom togs sex informationsfilmer fram.

VINNOVAs WEBBPLATS

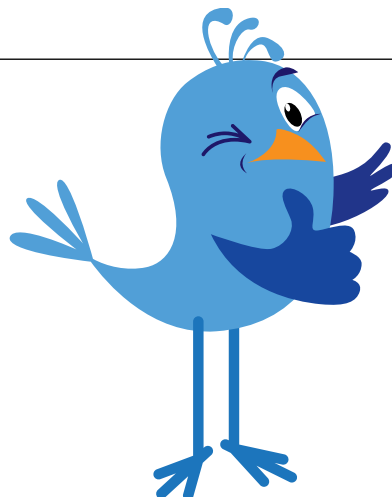
	2013	2012
Webb-tv (visningar)	46 435	27 595

	2013	2012
Besök	582 489	441 920

Sociala medier

Sociala medier har varit ett effektivt verktyg för att nå ut till nya och bredare målgrupper. Vi har under året haft en öppen dialog med vår omvärld, belyst våra sakfrågor och tagit till vara på frågor och åsikter. VINNOVAs kanaler i sociala medier:

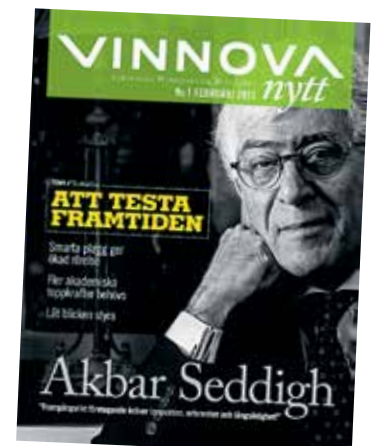
	2013	2012
Twitter (följare)	6 527	3 480
LinkedIn (följare)	2 013	756
Facebook (följare)	313	76
VINNOVAs blogg (besök)	10 031	2 262

Publikationer och nyhetsbrev

VINNOVA gav under året ut:

- 50 publikationer
- Tidningen VINNOVA-nytt, 5 nummer, 4 000 prenumeranter
- Nyhetsbrevet Inside med fokus på europeiska och internationella FoU-program, 8 utskick, 3 400 prenumeranter

Samordningsgruppen arbetar för att lägga basen och vidareutveckla olika samarbeten där våra olika uppdrag och roller kan samspela för att stärka svensk forsknings- och innovationskapacitet.

den nationella innovationsstrategin som olika regionala innovationsstrategier.

VINNOVA finansierar organisationer som till exempel ESBRI, Entreprenörskapsforum och Ingenjörsvetenskapsakademien som arbetar med policy- och forskningsfrågor som är relevanta för utveckling av innovationssystemet. De tar bland annat fram rapporter och arrangerar seminarier och föreläsningar.

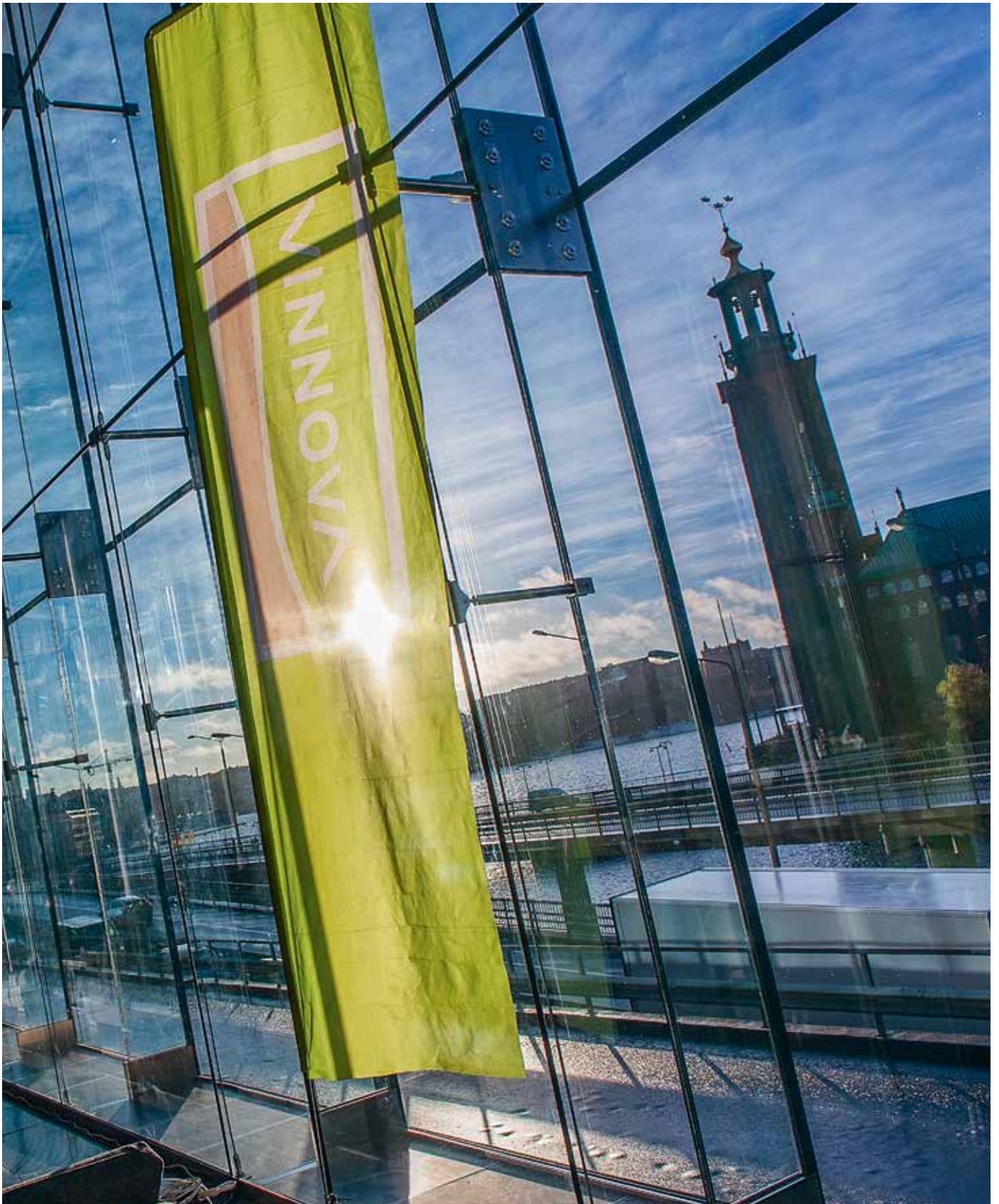
7 § – För Verket för innovationssystem, Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande och Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap ska det finnas en samordningsgrupp bestående av myndighetscheferna. Gruppen ska samverka och gemensamt utarbeta analyser, strategier och forskningsprogram samt i övrigt ta initiativ för att utveckla och förnya formerna för forskningsverksamheten.

Generaldirektörerna för Vetenskapsrådet, Forte, Formas, VINNOVA och Energimyndigheten ingår i en samordningsgrupp för att utbyta erfarenheter, identifiera gemensamma satsningar och säkerställa effektiva arbetsätt myndigheterna emellan.

Under 2013 har samordningsgruppen

mötts vid fem tillfällen där även myndigheternas styrelseordförande deltagit vid två av tillfällena. Arbetet under 2013 har framför allt varit inriktat på att stämma av och lägga fast planer inom de nya uppdrag myndigheterna har fått inom ramen för forsknings- och innovationspropositionen 2012. Bland dessa har särskild vikt lagts vid de uppdrag som Vetenskapsrådet och VINNOVA leder för att föreslå nya modeller för framtida fördelning av fakultetsbidrag. Andra viktiga uppdrag som har behandlats under året har varit inrättandet av strategiska innovationsområden och initierandet av den gemensamma samordningsfunktionen för europeiska blandfinansierade program. Utöver det ordinarie samordningsarbetet har Vetenskapsrådet, Forte och VINNOVA haft en grupp upprättad mellan sig för att samordna myndigheternas arbete inom hälsa, vård och omsorg.

Samordningsgruppen arbetar för att lägga basen och vidareutveckla olika samarbeten där våra olika uppdrag och roller kan samspela för att stärka svensk forsknings- och innovationskapacitet. Under 2014 avser vi att fortsätta våra konstruktiva samtal för att säkerställa en god implementering av forsknings- och innovationspropositionen. Utöver samordningsgruppen pågår en mängd kontakter på operationell nivå, som alla syftar till att utifrån tydliga roller och ansvar se hur vi på bästa sätt kan komplettera varandra och på så sätt effektivt bidra till ett svenskt forsknings- och innovationssystem i världsklass.

5. Organisationsstyrning

RB 2.1 Myndighetens verksamhet ska regelbundet bli föremål för omprövning och nya beslut. VINNOVA ska återrapportera resultatet. Verksamheten i sin helhet ska om möjligt ha omprövats under en fyraårsperiod.

Under 2010 och 2011 genomförde VINNOVA en genomgripande strategisk process i syfte att utveckla verksamheten och säkerställa att VINNOVAs insatser bidrar till hållbar tillväxt. I denna process har vissa insatser och program avslutats samt nya skapats. Under 2012 och 2013 har utvecklingsarbetet i denna del huvudsakligen inriktats på att avsluta och ompröva insatser samt förbereda för ny verksamhet i syfte att skapa kapacitet för de nya uppgifter och satsningar som Forsknings- och innovationspropositionen (Prop. 2012/13:30 Forskning och innovation) har medfört. Propositionens prioriteringar för perioden 2013–2016, innehåller ett antal nya satsningar för VINNOVAs del, bland annat strategiska innovationsområden, samverkan med universitet och högskolor, test & demonstration och jämställdhetsforskning. Andra exempel på områden där verksamheten har omprövats under året är VINNOVAs erbjudande till små och medelstora företag och VINNOVAs centrumsatsning VINN Excellence center har nu har utvärderats en andra gång. Sammantaget har arbetet med att ompröva delar av verksamheten samt inriktningen i forsknings- och innovationspropositionen, inneburit den tydliga omriktning och utveckling av verksamheten som regeringen efterfrågar.

RB 2.2 För EU-samarbete och internationellt arbete ska VINNOVA särskilt:

RB 2.2.1 Bistå Regeringskansliet i europeiska forskningsområdeskommitténs arbetsgrupp om kunskapsöverföring, ERAC Working Group on Knowledge Transfer.

VINNOVA bistår Regeringskansliet med stöd och deltagande i ERAC-arbetsgrupp för *Knowledge transfer* som expert vid behov. VINNOVA har deltagit i möten med de svenska delegaterna på Närings- och Utbildningsdepartementet där framtida engagemang diskuterats.

RB 2.2.2 Bistå Regeringskansliet i programkommittéarbetet i EU:s sjunde ramprogram för forskning och utveckling inom områdena IKT, Nanoteknik/material/produktion, Transport, Säkerhet, Små och medelstora företag, Kunskapsregioner samt Internationellt samarbete.

RB 2.2.3 Bistå Regeringskansliet i programkommittéarbetet med EU:s ramprogram för konkurrenskraft och innovation. VINNOVA ska ha ett huvudansvar för delprogram 2, IKT, samt delta i delprogram 1, Entreprenörskap och innovation. VINNOVA ska komplettera Tillväxtverket i de delar av delprogram 1 som rör innovation exempelvis genom utbildningar för Enterprise Europe-nätverkets regionala organisation.

VINNOVA har ombetts bistå regeringen i programkommittéarbetet (PK) för EU:s sjunde ramprogram genom att utse experter inom följande områden: nano, material och produktion (NMP), transport, informations- och kommunikationsteknologi (IKT), säkerhet, små och medelstora företag (SMF),

kunskapsregioner och International Cooperation. För arbetet med att stärka en inriktning som bidrar till ett starkt och strategiskt svenskt deltagande i nuvarande och kommande ramprogram är arbetet i programkommittéerna centralt. Tabell 20 sammanfattar VINNOVAs bidrag i detta arbete.

TABELL 20. VINNOVAs ARBETE I PROGRAMKOMMITTÉERNA (PK)	
NMP	<ul style="list-style-type: none"> VINNOVAs expert har deltagit vid tre ordinarie samt ett informellt NMP FP7 kommittémöte under året. Dessutom har VINNOVAs expert deltagit vid fem ordinarie samt ett informellt skuggkommittémöte inför <i>Horisont 2020</i>. Under året har samarbetet fortsatt bland annat genom separata förmöten och informationsutbyte med framför allt UK, ES, FR, IRL, DE samt vid olika tillfällen med ytterligare länder. Referensgruppen har getts tillfälle att formulera svenska ståndpunkter vid två tillfällen i samband med kommittémöten. Samarbetet med <i>ManuFutureSE</i> har inneburit ytterligare underlag till svenska ståndpunkter inom produktionsområdet. <i>ManuFuture SE</i> har, genom samarbete med VINNOVAs expert, ökat kunskapen om och intresset för <i>Factories of the Future</i> inom NMP bland annat genom utbildningsinsatser.
Transport	<ul style="list-style-type: none"> Aktiv påverkan inför <i>Horisont 2020</i>. Deltagande på alla programkommittémöten och i medlemsländernas informella förmöten, samt sammanställning av svenska inspel. Informationsarbete om PK till svenska aktörer via nyhetsbrev. Stort utbyte mellan svenskar i teknikplattformarna och i PK Transport. Medverkan i kommissionens arbetsgrupp om transportforskning och strukturfonder. Den svenska transportsektorn har varit mycket framgångsrik i FP7. Av de fem svenska företag som tagit emot störst bidrag från FP7 är fyra verksamma inom transportsektorn.
IKT	<ul style="list-style-type: none"> VINNOVAs expert har deltagit vid fem kommittémöten under året och i medlemsländernas informella förmöten. Aktiv påverkan inför <i>Horisont 2020</i>. Deltagande i PK för <i>Horisont 2020</i> LEIT ICT. Drivit svensk linje för FET Flagships samt påföljande FET Flagship ERA-NET (FLAG-ERA). Stöttat svenska sökanden med information om den pågående evalueringsprocessen av deras projekt. Deltagit i <i>CHIST-ERA Conference</i> med aktiv påverkan av 2013 CHIST-ERA Call tema. Stöttat Näringsdepartementet att kommentera förslag till rådslutsatser (<i>the Council of the European Union</i>) vad gäller <i>High-Performance Computing (HPC): High Performance Computing: Europe's place in a Global Race</i>. Stöttat Näringsdepartementet i förhandlingarna av ECSEL JTI. Under året utvecklat djupare relationer och bredare erfarenhetsutbyte med FI, UK och PL.
Ersättare PK-Specific	<ul style="list-style-type: none"> EU-kommissionen har haft ett möte i den horisontella kommittén under 2013 där VINNOVA ersatte Närings- och Utbildningsdepartementet. Fokus låg på satsningen på FET-flagship och småföretags deltagande i FP7.
Biträdande Expert kommitté ERC/MSCA /FET	<ul style="list-style-type: none"> EU-kommissionen har haft en gemensam kommitté för programmen <i>European Research Council</i>, <i>Marie-Sklodowska Curie Actions</i> och <i>Future and Emerging Technologies</i> i förberedandet av <i>Horisont 2020</i>. VINNOVA har bidragit med expertstöd i detta arbete. Fyra kommittémöten har genomförts med syftet att ta fram ett arbetsprogram för 2014–2015. Sverige har i detta arbete samverkat med flera medlemsstater i dialogen med EU-kommissionen.
Säkerhet	<ul style="list-style-type: none"> PK Security har haft fyra möten under 2013. Vid dessa har VINNOVA och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) bistått Försvarsdepartementet som expertmyndigheter. I förberedande syfte har sex medlemsländer, DE, FR, UK, NL, AT och SE samarbetat och framfört gemensamma ståndpunkter till kommissionen. Länderna har också genomfört förmöten för att nå samstämmighet inför mötena. I förberedandet av <i>Horisont 2020</i> har EU-kommissionen haft en kommitté för utmaningen kring säkra samhällen, <i>Secure Societies</i>. Arbetet i kommittén har letts av Försvarsdepartementet med bistånd från MSB och VINNOVA. Kommittén har genomfört fyra möten under hösten. Medlemsstaterna har också samverkat för att ta fram underlag i kommittén och genomfört två egna möten för detta syfte. Ett första konstituerande möte för att skapa en referensgrupp till det svenska arbetet har genomförts under hösten.
SMF	<ul style="list-style-type: none"> PK SME i FP7 har inte haft några möten under året. Inför <i>Horisont 2020</i> har tre kommittémöten inom <i>SME & Access to Risk Finance</i> genomförts i Bryssel. Förmöten har genomförts med delegater från bland annat UK, ES, IRL, FI. <i>SME-Instrumentets implementering</i> har diskuterats där SE varit aktiva.
Kunskapsregioner	<ul style="list-style-type: none"> Programkommittén för <i>Kunskapsregioner</i> har inte haft några möten under 2013.
INCO	<ul style="list-style-type: none"> Programkommittén inom INCO under Kapacitetsprogrammet har träffats en gång under 2013. Delegat och expert i INCO-kommittén har under hösten 2013 bidragit med synpunkter till svenska positionen om utmaning 6 under <i>Horisont 2020</i>, där internationellt samarbete behandlas. Inget särskilt program för internationellt samarbete finns i det nya programmet.

AT – Österrike
DE – Danmark
ES – Spanien
FI – Finland

FR – Frankrike
IRL – Irland
NL – Nederländerna
PL – Polen

SE – Sverige
UK – United Kingdom

VINNOVA har även en representant i en internationell expertgrupp vars uppdrag är att utvärdera *European Innovation Partnerships* samt ge rekommendationer för hur innovation kan främjas på EU-nivå.

CIP ICT-COMMITTEE

Kommittéens huvudsakliga uppgift är att bestämma inriktningen på utlysningar. Inga nya utlysningstexter har gjorts under 2013. Sista utlysningen CIP-ICT PSP Call 7 stängde i maj 2013 och utfallet meddelades i juli.

Då CIP-ICT PSP i sin nuvarande form inte kommer att kvarstå under nästa period har arbetet på VINNOVA fokuserat på den nya organisationen och implementering med nya kommittéer, så kallade *Comitology*. Detta är en del av VINNOVAs övergripande arbete med *Horisont 2020*.

RB 2.2.4 Företräda staten i medlemskapet i relevanta EG-artikel 187 och 185 samarbeten.

VINNOVA har i uppdrag att företräda staten i samarbeten inom ramen för Artikel 185 och Artikel 187. Artikel 185 är satsningar som samfinansieras av medlemsländerna och EU-kommissionen inom prioriterade områden. Artikel 187 är Public-private-partnerships inom ramen för så kallade *Joint Technology Initiatives*, som syftar till samverkan mellan EU-kommissionen, konsortier av företag samt i vissa fall också medlemsländerna kring utpekade teknikområden. I tabell 21 beskrivs VINNOVAs roll och aktiviteter inom de olika initiativen.

RB 2.2.5 Bistå Regeringskansliet i arbete kopplat till EU 2020-strategin och underliggande flaggskeppsinitiativ inom myndighetens verksamhetsområde, inklusive europeiska innovationspartnerskap och utvecklingen av det kommande programmet för forskning och innovation, *Horisont 2020*.

Förhandlingar av *Horisont 2020*'s partnerskapsprogram har inletts och VINNOVA har bistått Närings- och Utbildningsdepartementet i framtagandet av instruktioner inför

förhandlingarna i Rådsarbetsgruppen. Arbetet har involverat nationella kontaktpersoner, experter i programkommittéer samt VINNOVAs Brysselkontor som också medverkat som bisittare i förhandlingarna. VINNOVA har deltagit i expertgrupper som arbetat med särskilda regler för partnerskapsprogrammen och de modellavtal som kommer att användas i *Horisont 2020*.

Kommissionen har beslutat att inrätta en rådgivande grupp av experter inom området *Innovation in SMEs* som ska ge råd och vägledning till kommissionen under arbetet med arbetsprogrammen i *Horisont 2020*, temat *Innovation in SMEs i Del II Industrial Leadership; del III Social Challenges* och de övergripande målen i *Leadership in enabling and industrial technologies* och "access to finance"). Gruppen har en horisontal roll i sitt mandat att ge råd kring frågor som berör små och medelstora företag. Den rådgivande gruppen består av 20 medlemmar och har bildats genom individuella inbjudningar från kommissionen. En VINNOVA medarbetare deltar i gruppen. Ett första konstituerande möte har hållits under 2013.

VINNOVA har även en representant i en internationell expertgrupp vars uppdrag är att utvärdera *European Innovation Partnerships* samt ge rekommendationer för hur innovation kan främjas på EU-nivå. Expertgruppen har haft fyra möten i Bryssel och levererar sin slutrapport till kommissionen i början av 2014.

RB 2.2.6 Bistå Regeringskansliet i arbetet i OECD:s kommitté för forsknings och teknikpolitik (CSTP) och dess undergrupper, antingen som expert eller genom att svara för delegatskapet.

VINNOVA och dess föregångare har representerat Sverige i OECD:s *Working Party on Innovation and Technology Policy (TIP)* sedan starten 1993 och har från och med 2013 posten som vice chair i TIP. VINNOVA har även deltagit i *Committee on Science and Technology Policy (CSTP)* som stöd till Näringsdepartementet. I arbetet har ingått att bevaka ärenden inom de båda kommittéerna och ge underlag för agerande i CSTP, genom gemensamma förmöten.

TABELL 21. FORSKNINGSSAMARBETEN INOM ARTIKEL 169/185 OCH 171/187

	Namn	Område	VINNOVAs roll	Budget 2013 VINNOVA (mnkr)	Viktiga händelser 2013
Artikel 169/185	EUROSTARS	Marknadsnära forskning och utveckling i små och medelstora företag	Information, rådgivning och finansiering	45	Totala antalet godkända och rankade projekt med svenskt deltagande 2013 var 46 stycken (cut-off 9: 14 projekt och i cut-off 10: 32 projekt). Planeringen för en fortsättning av Eurostars i Horisont 2020 pågår och VINNOVA har aktivt arbetat i de arbetsgrupper som tillsatts för att förbereda <i>Eurostars 2</i> .
	AAL (Ambient Assisted Living)	IKT-lösningar för äldre	Information, rådgivning och finansiering	10	Sverige stod i år värd för AAL forum i Norrköping där cirka 800 personer från hela Europa deltog. Under året har den 6:e och sista utlysningen i fas 1 av programmet genomförts. Det kom in 19 ansökningar med svenskt deltagande och fyra av dessa har förhandlat med VINNOVA om finansiering. Två av de svenska projekten fick mycket höga poäng, ranking 3 respektive 5 av totalt 85 projektansökningar. Arbetet med AAL-2 pågår med engagemang från Sverige för att på bästa sätt bevaka våra intressen.
	EMPR (European Metrology Research Programme)	Mätteknisk forskning	VINNOVA har ansvar att fördela metrologianslaget	5.6	EMRP är ett sjuårigt forskningsprogram där samtliga projekt är treåriga. Under 2013 har 8 stycken nya projekt startas där Sverige har deltagit via SP. Den sista utlysningen inom områdena energi och miljö genomförs under 2014.
Artikel 171/187 (JTIs)	IMI (Innovative Medicines Initiative)	Läkemedelsutveckling	Medlemslandsrepresentant och information	–	VINNOVA återvaldes som ordförande i <i>State Representative Group (SRG)</i> i <i>Governance strukturen</i> i IMI till juli 2014 och företräder Sverige i denna grupp. VINNOVA har deltagit aktivt i diskussioner om IMI 2 inför Horisont 2020 i Bryssel på SRG mötena och under <i>Governing Board</i> möten samt under de informella mötena med EU-kommissionen på VINNOVAs Brysselkontor. Sverige har fortsatt högt deltagande och koordinerar fem projekt i IMI .
	Clean Sky	Flygindustrin	Medlemslandsrepresentant och information	–	VINNOVA företräder Sverige i <i>National State Representative Group</i> . VINNOVA har aktivt deltagit i diskussioner om <i>Clean-Sky 2</i> inför Horisont 2020, bland annat kring processen om utlösningarna av <i>Core Partners</i> . Utöver stora insatser från Saab och GKN har Sverige fortsatt god representation i utlysningarna inom Clean Sky.
	ENIAC	Nanoelektronik	Medlemslandsrepresentant och information. Finansiering och uppföljning av svenska deltagare i projekt konsortia valda och beslutade av <i>Public Authorities Board (PAB)</i> .	10	VINNOVA företräder Sverige i både <i>Joint Undertakings Governing</i> och <i>Public Authority Board</i> . VINNOVA har aktivt deltagit i diskussioner om utformning av och regelverk för nya ECSEL, sammanslagning av ARTEMIS och ENIAC under Horisont 2020.
	Artemis	Inbyggda system	Medlemslandsrepresentant och information. Finansiering och uppföljning av svenska deltagare i projekt konsortia valda och beslutade av <i>Public Authorities Board (PAB)</i> .	30	VINNOVA företräder Sverige i både <i>Joint Undertakings Governing</i> och <i>Public Authority Board</i> . VINNOVA har aktivt deltagit i diskussioner om utformning av och regelverk för nya ECSEL, sammanslagning av ARTEMIS och ENIAC under Horisont 2020.

En betydande del av VINNOVAs verksamhet bidrar till att uppfylla innovationsstrategins mål.

VINNOVA har under året medverkat i flera andra av CSTP:s expertgrupper som *Working Party on Biotechnology*, *Working Party on Research Institutions and Human Resources (RIHR)*, *Working Party of National Experts on Science and Technology Indicators (NESTI)* och *Working Party on Nanotechnology*.

RB 2.2.7 Bistå Regeringskansliet i arbetet med det Europeiska innovationspartnerskapet för råvaror.

VINNOVA har ingått i två arbetsgrupper för det Europeiska partnerskapet för råvaror. Uppdraget har varit inriktat på att föreslå och prioritera olika åtgärder i en strategisk plan för partnerskapet. Grupperna har haft tre sammanträden och en strategisk plan beslutades i oktober av partnerskapets högnivågrupp. VINNOVA deltog även i den nationella samordningsgrupp som på miljöministerns initiativ bidragit med erfarenheter från arbetet med partnerskapet till Regeringskansliet. VINNOVAs arbete med ERA-MIN har varit centralt för att bistå arbetet med den strategiska planen med information, färdplaner och expertis. Resultatet från den första gemensamma utlysningen presenterades på en konferens där också det europeiska partnerskapet för råvaror lanserades.

RB 2.2.8 VINNOVA ska i sitt NCP-arbetet inkludera spridning av information om verksamheten vid kommissionens gemensamma forskningscentra (Joint Research Centre JRC) om möjligheten till forskningssamarbeten och vistelser vid dess institut. VINNOVA bör samråda med Vetenskapsrådet för att koordinera sina insatser med den verksamhet som bedrivs av Vetenskapsrådet.

VINNOVA har tillsammans med Vetenskapsrådet under 2013 höjt ambitionen att sprida information om EU-kommissionens forskningscentra *Joint Research Centre, JRC*.

I oktober genomfördes två informations-

dagar i Stockholm och Lund, tillsammans med tjänstemän från generaldirektoratet JRC. 55 forskare och samordnare kom till dessa informationsdagar.

RB 2.3 VINNOVA ska inom ramen för sin uppgift bistå regeringen i genomförandet av den nationella innovationsstrategin och bidra till att uppfylla dess mål.

Under året har VINNOVA genom olika typer av insatser bistått regeringen i implementeringen och uppföljningen av den nationella innovationsstrategin. Särskilt kan nämnas arbetet med uppföljningen av strategin som delrapporterades under året, arrangerandet av en internationell konferens, *Future of innovation policy*, samt fortsatt utveckling av en kommunikationsplattform i samarbete med Svenska institutet.

VINNOVA har även bistått regeringen i arbetet med implementeringen av den nationella innovationsstrategin i form av personella resurser till Regeringskansliet, samt har genomfört särskilda regeringsuppdrag med exempelvis koppling till innovationstävlingar inom miljöteknik, innovationskraft i offentlig sektor och förmedlingssekretariat mellan näringsliv och forskningsanläggningar. En betydande del av VINNOVAs verksamhet bidrar till att uppfylla innovationsstrategins mål. Detta har särskilt redovisats i delrapporteringen av uppföljningsuppdraget.

VINNOVA har finansierat och aktivt deltagit i projektet *Innovationskraft Sverige* som har drivits av Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) och som har syftet att bidra till att förankra och implementera såväl den nationella innovationsstrategin som regionala innovationsstrategier.

RB 2.4 VINNOVA ska bistå Regeringskansliet i förberedelserna av programperioden för 2014–2020 för EU:s sammanhållningspolitik och politiken för landsbygds-, havs- och fiskerifonden inklusive arbetet med partnerskapsöverenskommelsen.

Myndigheten ska vidare utifrån sitt uppdrag stödja de aktörer som fått i uppdrag att utarbeta förslag till EU:s strukturfondsprogram.

VINNOVA har aktivt deltagit i arbetet kring partnerskapsöverenskommelsen tillsammans med andra aktörer, myndigheter och regioner samt deltagit i den övergripande myndighetsgrupp som leds av Näringsdepartementet. VINNOVA har medverkat i framtagandet av det nationella regionalfondsprogram som regeringen uppdragit åt Tillväxtverket, Energimyndigheten, VINNOVA och Vetenskapsrådet. I detta uppdrag ansvarade VINNOVA för tematiskt område 1; Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation och har tagit fram ett förslag till ett nationellt regionalfondsprogram som lämnades till regeringen den 30 september. VINNOVA deltar aktivt i fortsatt dialog med regeringen och Tillväxtverket bland annat vad gäller programmets operativa utformning.

VINNOVA har även koordinerat arbetet med att ta fram ett koncept inom temaområde 1 för hur myndigheterna ska bidra till att uppnå grundtankarna med sammanhållningspolitiken och de regionala strukturfonderna. Detta har skett inom ramen för Tillväxtverkets initiativ att ta fram koncept på vad myndigheterna inom varje temaområde kan erbjuda regionerna i programmeringsarbetet under våren 2013 och även under programmeringsperioden 2014–2020. VINNOVA kommer att vara dialogpartner för regionerna inom ramen för temaområde 1 för kommande programperiod.

VINNOVA har medverkat i framtagandet av processtödet som ska vara en hjälp till att nå uppsatta mål inom samtliga regionalfondsprogram. Detta har vi gjort i uppdrag av Näringsdepartementet och tillsammans med Tillväxtverket och Energimyndigheten. Processtödet ska bland annat underlätta och stimulera olika regionala aktörer och konstellationer till samverkan.

RB 2.5 VINNOVA ska i samverkan med Forskningsrådet för miljö, areella näringar och

samhällsbyggnad, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, Vetenskapsrådet samt universitet och högskolor utveckla rutiner för utbetalning av forskningsstöd så att de bättre anpassas till lärosätenas planering.

Under 2012 deltog VINNOVA i ett av Vetenskapsrådet initierat arbete, i samverkan med Formas, Forte, och SUHF (Sveriges universitets och högskoleförbund) för att utveckla rutiner för utbetalning av forskningsstöd så att de bättre anpassas till lärosätenas planering. VINNOVA fastställde riktlinjer för bidragsutbetalningar 2012. Syftet med riktlinjerna är att VINNOVA ska göra utbetalningar i takt med forskningsprojektens förbrukning, med ett förskott på högst åtta månader. VINNOVA följer nu upp förbrukningen av projektbidrag vid universitet och högskolor fördelade på de fem kostnadsslagen enligt den så kallade SUHF-modellen, vid varje rapporteringstillfälle för varje projekt.

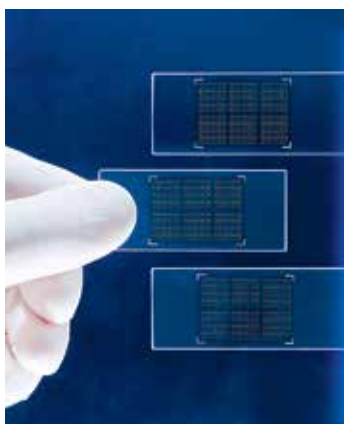
RB 2.6 VINNOVA ska samverka med Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap och Vetenskapsrådet inom området vård, hälsa och omsorg.

VINNOVA, Vetenskapsrådet och Forte har under året haft regelbundna avstämningar kring strategier och utlysningar inom området vård, hälsa och omsorg. Vetenskapsrådet och VINNOVA har samverkat kring konferensen *Sjukvårdens kliniska forskningsdag* samt kring *Athenapriset* – ett pris för samverkan inom klinisk forskning. En utlysning kring svensk behandlingsforskning har genomförts tillsammans med Vetenskapsrådet liksom en internationell utlysning inom det bilaterala avtalet med Indien. VINNOVA, Vetenskapsrådet, Forte och Formas har fortsatt samverkan inom den gemensamma utlysningen *Barns och Ungdomars Psykiska Hälsa* där en halvtidsutvärdering är planerad.

VINNOVA har medverkat i framtagandet av processtödet som ska vara en hjälp till att nå uppsatta mål inom samtliga regionalfondsprogram.

6. Uppdrag

Nanoteknik och energieffektivisering är ett av områdena inom toppforskningsinitiativet som VINNOVA aktivt deltar i.

PÅGÅENDE UPPDRAG GIVNA I TIDIGARE REGLERINGSBREV

RB 3.1.1 VINNOVA ska medverka i Nordiska ministerrådets toppforskningsprogram om klimat, miljö och energi som pågår 2009–2013. VINNOVA ska under 2013 tillsammans med Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggnad, Vetenskapsrådet och Statens Energimyndighet finansiera forskning inom programmet med minst 9,4 miljoner kronor för de fyra myndigheterna sammantaget.

VINNOVA deltar aktivt i tre av de sex utvalda temaområdena inom toppforskningsinitiativet: nanoteknik och energieffektivisering, hållbar bioenergi samt koldioxidavskiljning och -lagring (CCS). Inom dessa pågår projekt där svenska företag och forskare samverkar med våra nordiska grannar inom allt från nya batterier, avisning av flygplansvingar, solceller, biodrivmedel med mera. Utöver dessa projekt startades under året tre nya projekt inom toppforskningsinitiativet. Dessa projekt kommer att fokusera på hur förnybara råvaror kan utnyttjas effektivt utan att skada den marina miljön, hur kvaliteten på dricksvattnet påverkas av ett förändrat klimat och hur klimatet påverkas av havsisens och snötäckets utbredning. VINNOVA betalade under året ut sammanlagt 5,3 miljoner kronor till projekten.

ÖVRIGA PÅGÅENDE UPPDRAG GIVNA I SÄRSKILD ORDNING

RB 3.2.1 Regeringsbeslut den 27 november 2008 (N2008/7709/FIN) med uppdrag om utlysning, utvärdering och bedömning av strategiska forskningsområden. Uppdraget ska redovisas i samband med årsredovisningen. Beslut justerat genom regeringsbeslut den 30 september 2010 (U2010/5686/F). Redovisning av årliga uppföljningar ska ske senast den 30 mars påföljande år.

VINNOVA genomför sedan 2010 tillsammans med Vetenskapsrådet, Formas, Forte och Energimyndigheten en årlig uppföljning av de strategiska forskningsområden som finansierats av myndigheterna sedan 2010. Uppföljningen för 2011 avrapporterades till Näringsdepartementet den 28 mars, 2013.

RB 3.2.2 Regeringsbeslut den 21 december 2009 (Fi2008/7811, E2009/1828, Fi2009/4756, Fi2009/7978 (delvis)) med uppdrag att genomföra ett program för finansmarknadsforskning. Uppdraget ska redovisas i samband med årsredovisningen. Tidpunkten för redovisning justerades regleringsbrevet för budgetåret 2012 avseende anslag 1:16 Finansmarknadsforskning, till den 1 mars 2013.

Rapporterat i det strategiska området Samverkansprogram, se sidan 59.

RB 3.2.3 Regeringsbeslut den 10 juni 2010 (N2009/8901/ENT, delvis) med uppdrag avseende innovation och design inom regeringens handlingsplan för kulturella och kreativa näringar. Uppdraget ska slutredovisas senast den 25 januari 2013.

Det övergripande målet med uppdraget *Innovation och design*, var att i enlighet med regeringens handlingsplan för kulturella och kreativa näringar stärka entreprenörskap och företagande inom denna sektor, samt att främja kulturell och kreativ kompetens i näringslivet, för ökad konkurrenskraft och innovationsförmåga. De utlysningar som har genomförts har huvudsakligen riktat sig till små och medelstora företag. Det finns även exempel på hur insatser har riktats mot så kallade intermediärer som i sin tur genomför aktiviteter som i slutändan ska gynna enskilda aktörer verksamma inom området design. Det finns också en bredd i hur de olika satsningarna har adresserat såväl etablerade aktörer, som nystartade företag. I samverkansprojekten och designcheckarna, har etablerandet av nya kontaktytor varit viktigt. Likaså i sommar-designkontoren och resebidragen. Det handlar lika mycket om att bidra till att skärpa designföretagens erbjudande, som att de presumtiva designköparna bättre ska förstå nytta med design som drivkraft för innovation. Design kan ses som en möjliggörare, en process som katalyserar tillväxt för andra branscher. Satsningen inom *Venture Cup* har också skapat möjlighet att påverka ett stort antal nystartade tillväxtbolag att se möjligheterna med att inkorporera en designprocess. Uppdraget slutredovisades den 25 januari 2013.

RB 3.2.4 Regeringsbeslut den 10 juni 2010 (N2010/3256/ENT) med uppdrag avseende insatser för unga innovatörer. Uppdraget ska redovisas senast den 15 mars 2013.

Se RB 3.3.8, på sidan 87.

RB 3.2.5 Regeringsbeslut den 30 september 2010 (U2010/5686/F) med uppdrag om utvärdering av satsningen på strategiska forskningsområden. Redovisning av den årliga uppföljningen ska ske senast den 30 mars påföljande år t.o.m. år 2014. Utvärderingen ska redovisas senast den 1 maj 2015.

Arbetet med utvärderingen har påbörjats under 2013 och genomförs gemensamt av VINNOVA, Vetenskapsrådet, Formas, Forte och Energimyndigheten.

RB 3.2.6 Regeringsbeslut den 16 december 2010 (N2009/8901/ENT, delvis), med uppdrag avseende Ledarskap och arbetsorganisation inom kulturella och kreativa näringar. Uppdraget ska slutredovisas senast den 25 januari 2013.

Regeringsuppdraget avseende ledarskap och arbetsorganisation inom kulturella och kreativa näringar har genomförts som fem delprojekt som innehåller 23 fallstudier av framgångsrika små och medelstora företag inom arkitektur, design, film, mode, musik, måltid och reklam. Syftet har varit att öka förståelsen för hur kreativa processer inom kulturella och kreativa näringar leds och organiseras samt hur affärsverksamhet bedrivs kring de kreativa resultaten.

Resultat har spridits genom seminarium mellan forskare och intressenter bland annat i samarbete med Handelshögskolan i Stockholm och genom boken *Kreativt kapital: om ledning och organisation i kulturella och kreativa näringar*. Under slutet av 2013 och våren 2014 arrangerar VINNOVA ett seminarium *Re:create* som en del av en längre seminarieserie om innovationsledning, med utgångspunkt i boken om hur man leder kreativa processer.

Design kan ses som en möjliggörare, en process som katalyserar tillväxt för andra branscher.

Göran Hägglund medverkade vid invigningen av *Experio Lab* i Karlstad, ett nationellt centrum för patientnära tjänsteinnovation. VINNOVA stöder 15 testbäddar inom hälso- och sjukvård samt äldreomsorg.

RB 3.2.7 Regeringsbeslut den 16 december 2010 (N2009/8901/ENT, delvis), med uppdrag avseende fortsatt utveckling av inkubatorer, företagshotell och liknande som är anpassade för kulturella och kreativa näringar. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 mars 2013.

Satsningen på inkubatorsmiljöer har haft en tydlig målsättning att de ska fungera som branschvertikaler, och därmed sprida kunskap och stötta företag och andra aktörer inom sin bransch nationellt samt sprida sin branschkunskap till andra inkubatorer. De två inkubatorerna som beviljats medel inom satsningen på branschvertikaler har utvecklat sin spetskompetens och förmåga att dela sitt expertkunnande med nationell täckning. Detta har gjorts inom branscherna mode och dataspel. De olika insatserna har bidragit till att öka medvetenheten och sprida kunskap inom sina branscher om hur kreativa företag kan expandera och växa i Sverige och internationellt. Ett stort antal små och medelstora företag har fått stöd i sin utveckling. Uppdraget slutredovisades den 1 mars 2013.

RB 3.2.8 Regeringsbeslut den 28 april 2011 (N2011/3000/FIN) med uppdrag att genomföra en satsning med syfte att utveckla testbäddar inom hälso- och sjukvård och äldreomsorg. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2014.

En testbädd inom hälso- och sjukvård är en fysisk eller virtuell miljö där företag i samverkan med aktörer inom hälso- och sjukvård eller äldreomsorg kan utveckla, testa samt införa nya produkter, tjänster, processer eller organisatoriska lösningar. VINNOVA satsade under våren 2013 på tio testbäddar och en förstudie som under ett år finansieras med sammanlagt 20 miljoner kronor. Sju av testbäddarna fokuserar på att skapa innovationer för äldre. Under hösten 2013 beviljades fem tidigare finansierade testbäddar fortsatt finansiering för två år med sammanlagt 23

miljoner kronor. Totalt ger VINNOVA stöd till 15 testbäddar och en förstudie med totalt 43 miljoner kronor.

I satsningen har VINNOVA valt att stödja både specialiserade tematiska testbäddar och mer generella testbäddar, vilka ska leda till ökad kvalitet, säkerhet och effektivitet inom vård och omsorg samt ökad samverkan mellan vårdgivare, företag och akademi. Målet är att etablera strukturer för att stärka näringslivets konkurrenskraft samt höja innovationsförmågan inom vård och omsorg. Satsningen sker efter samråd med Sveriges Kommuner och Landsting och Tillväxtverket. Under 2014 kommer medel att kunna sökas av innovatörer för att kunna använda befintliga testbäddar.

RB 3.2.9 Regeringsbeslut den 1 september 2011 (N2011/5142/E) med uppdrag att genomföra en satsning på forskning och kunskapsutveckling inom miljöteknikområdet. Uppdraget ska redovisas i samband med årsredovisningen till och med 2014.

Inom området *Forskning och innovationsstöd för hållbar stadsutveckling* genomfördes en utlysning för utveckling av innovationsplattformar för hållbara attraktiva städer. Fyra innovationsplattformar beviljades, som genomförs i Malmö, Lund, Göteborg och Borås. I samtliga innovationsplattformar samverkar kommun, näringsliv och forskningsorganisationer för att utveckla och testa innovativa lösningar, med sikte på export av lyckade resultat och fortsatt samarbete kring forskning och innovation.

Under 2013 har även satsningen på miljöteknikprojekt inom programmet *Bygginnovationen* fortsatt. Satsningen syftar till att hjälpa små företag inom samhällsbyggnadssektorn att få draghjälp från större aktörer för att nå nya exportmarknader. Efter en informationskampanj ökade ansökningstrycket och tretton projekt startade under året.

Vidare genomfördes den andra utlysningen i programmet *Internationell samverkan för miljöinnovationer*. Programmet syftar till att stärka svenska aktörers nätverk för internationellt

forsknings- och utvecklingssamarbete för miljöinnovationer på tillväxtmarknader genom att underlätta tidig konceptverifiering och tillgängliggöra stöd till demonstrationsprojekt. Aktörernas ökade globala närvaro inom forskning och utveckling förväntas leda till ökad konkurrenskraft och tillväxt samtidigt som förutsättningarna för en bättre miljö och hållbar samhällsutveckling stärks. Utlysningen ICE 2013 B genomfördes för svensk del gemensamt mellan VINNOVA och Energimyndigheten som båda ger bidrag till kostnaderna för de svenska deltagarna, och tillsammans med MOST (Ministry of Science and Technology i Kina), som ger bidrag till kostnaderna för de kinesiska deltagare. I utlysningen beviljades totalt tio projekt stöd från VINNOVA.

RB 3.2.10 Regeringsbeslut den 13 oktober 2011 (N2011/5769/RT) med uppdrag att medverka i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan. Uppdraget ska årligen redovisas senast den 31 januari till och med 2015.

VINNOVA har i uppdrag att leda och medverka i utveckling av forskning och innovation som en del i genomförandet av EU:s Östersjöstrategi. Uppdraget omfattar tre olika delaktiviteter: nationell samordning för samverkan inom Östersjöstrategin, prioritetskoordinatör arbetet i Priority Area (PA) samt innovation och ledning av flaggskeppet BSR Stars.

I uppdraget att samverka med övriga berörda myndigheter och länsstyrelser har VINNOVA regelbundet deltagit i de samordningsmöten som Tillväxtverket har anordnat med anledning av sitt samordningsuppdrag. Dessa möten har gett myndigheten en helhetsbild av utvecklingen inom Östersjöstrategin och bidragit till ett reguljärt samarbete med Tillväxtverket och Svenska Institutet inom detta område. Arbetet som koordinatör för Priority Area Innovation har ökat genom att koordinatörerna fått ett större ansvar för utveckling och implementering av handlingsplanen för prioriteringsområdet. I BSR Stars har VINNOVA fortsatt arbetet med utvecklingen

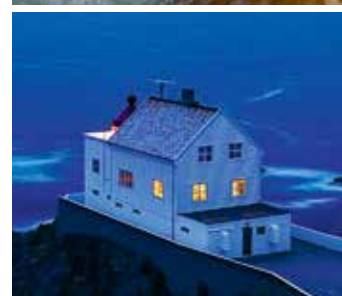
av innovationsprogrammet inom Östersjöstrategin. Det har i huvudsak skett genom BSR Stars högnivågrupp och med hjälp av projektet *StarDust*.

Högnivågruppen består av representanter från ministerier och innovationsmyndigheter i de tio berörda länderna, som tillsammans har fattat strategiska beslut och tagit initiativ till förstärkt samarbete inom BSR Stars. Gruppen har utvecklats till en unik plattform för samarbete om innovations- och tillväxtfrågor i Östersjöregionen. I projektet *StarDust* (finansierat av EU genom *The Baltic Sea Region Programme*), har det samarbete som byggs upp inom olika delprojekt, börjat skapa mervärde för svenska aktörer. Dessa kluster är utformade för att kunna attrahera investerare och samarbetspartners inom EU och globalt. Under året har *StarDust* avslutats och en slutkonferens arrangerades i november. En slutrapport från projektet har publicerats under året, *Stronger Together – Strengthening Global Position through Business and Innovation Collaboration in the BSR*.

RB 3.2.11 Regeringsbeslut den 17 november 2011 (N2011/6170/FIN) med uppdrag att utlysa planeringsbidrag för ansökningar om nya kunskaps- och innovationsplattformar vid det Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT). Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 juli 2013.

VINNOVA fick i november 2011 i uppdrag av regeringen att organisera en utlysning om planeringsbidrag för aktörer som förbereder ansökningar till EIT om att bilda en *Knowledge Innovation Community (KIC)*. VINNOVA har utfört uppdraget genom att i utlysningen, *Knowledge Innovation Communities (KIC) – Planeringsbidrag*, ha årliga ansökningsomgångar för ettåriga projekt. Syftet med satsningen är att svenska aktörer (högskolor, universitet, institut, näringsliv och offentliga aktörer) ska vara med i så många som möjligt av de nya KIC:ar som skapas under Horisont 2020.

Sverige är idag med i eller leder starka initiativ till framtida ansökningar inom alla fem områdena för framtida KIC:ar. VINNOVA

I innovationsprojektet *StarDust* som avslutades under året, deltog 35 partners och 48 associerade partners från 10 länder. Dessa har tillsammans involverat mer än 800 små och medelstora företag, utvecklat 28 nya produkt- och tjänstekoncept samt testat 14 nya kollaborativa innovationsmetoder.

Samarbetet har skett inom områdena telekom och informations- och kommunikationsteknik, aktiv hälsa, rent vatten, design för en åldrande befolkning och hållbara transporter.

avser att fortsätta att utlysa planeringsbidrag för aktörer som förbereder ansökningar om att bilda en KIC.

RB 3.2.12 Regeringsbeslut den 24 november 2011 (N2011/6169/FIN) med uppdrag att genomföra insatser för att öka små och medelstora företags konkurrenskraft genom förbättrat offentligt stöd för hantering av immateriella tillgångar. Uppdraget ska delredovisas senast den 31 maj och 30 november 2012 samt 28 februari och 31 augusti 2013 samt slutredovisas senast den 15 mars 2014.

I uppdraget ingår tre huvudsakliga delar, där PRV ansvarar för att höja rådgivningskompetensen hos de offentliga aktörerna i innovationssystemet samt att öka medvetenheten hos de innovativa små och medelstora företagen. VINNOVA ansvarar för den tredje delen, nämligen att utforma det ekonomiska stödet som ryms inom ramen för regeringsuppdraget så att det på ett bra sätt stödjer små och medelstora företag i att utforma strategier för hantering av immateriella tillgångar.

Utbildning och information har skett genom webbsändningar och skraddarsydda utbildningar riktade till både myndigheter, företag och aktörer i innovationssystemet. *World Intellectual Property Day*, i april, användes som ett tillfälle att sätta fokus på insatsen. Aktiviteterna under dagen genomfördes i samarbete med organisationer i innovationsstödsystemet. 18 organisationer i nio städer arrangerade olika aktiviteter. Seminarierna direktsändes på webbplatsen och hade 1 800 visningar.

Efterfrågan av utbildning och finansiellt stöd för immaterialrättsstrategi är efterfrågad och samarbetet mellan PRV och VINNOVA kommer därför att fortsätta. Genomförda piloter ligger till grund för förslag om fortsättning av insatsen efter 2013. Under 2013 delades 160 immaterialrättscheckar ut till såväl nystartade som marknadsetablerade företag i olika branscher. Uppföljning av piloterna visar på en stor efterfrågan från företagen men

också ett stort behov av utbildning för alla inblandade för att öka medvetenheten om immaterialrättens möjligheter i ett affärsstrategiskt arbete.

RB 3.2.13 Regeringsbeslut den 16 februari 2012 (U2012/907/F) med uppdrag att stärka det svensk-kinesiska forsknings- och innovations-samarbetet. Arbetets utfall ska utvärderas senast den 1 juli 2015.

Sverige och Kina undertecknade 2012 ett *Memorandum of Understanding (MoU)* avseende etablering av ett gemensamt forskningscentrum för trafiksäkerhet *the China-Sweden Research Centre for Traffic Safety (CTS)*. Centrumförestandaren är på plats i Peking sedan maj 2013 och har upprättat ett kontor på *Research institute of highway ministry of transport (RIOH)*. Arbetet utförs vid tre forskningsnoder varav en i Sverige. I nuläget har tre pilotprojekt genomförts och två delprojekt är beslutade och påbörjade inom ramen för projektet *CTS-Driver behavior in China*. VINNOVA bidrar till finansieringen av uppbyggnaden under den inledande fasen och till projektens finansiering.

Syftet med satsningen, *Joint Virtual Sino-Swedish Materials Technology Laboratory for Scientific and Technological Co-operation*, är att stärka samverkan mellan svenska och kinesiska aktörer med fokus på områdena industriella material och biomaterial genom realisering av gemensamma och samfinansierade projekt för ökad tillväxt i båda länder. Planering av projekt pågår för närvarande och expertgrupper har formats.

Programmet *Internationell Samverkan för Eco-Innovationer* syftar till att stärka svenska aktörers nätverk för internationellt forsknings- och utvecklingssamarbete för miljöinnovationer på tillväxtmarknader. VINNOVA och MOST (Ministry of Science and Technology i Kina) fick under året in 86 ansökningar till olika projekt. Utlysningen *ICE 2013 B* genomfördes för svensk del gemensamt mellan VINNOVA och Energimyndigheten.

Övriga aktiviteter inkluderar finansiering av svenska universitets försök att etablera innovationssamarbeten med Kina samt en gästprofessur på *Chinese Academy of Sciences Institut of*

VINNOVA har under året fortsatt att utveckla sitt forsknings- och innovationssamarbete med Kina. Ett exempel är etableringen av det gemensamma forskningscentret för trafiksäkerhet *the China-Sweden Research Centre for Traffic Safety (CTS)*.

Policy Management (CASIPM), som ger god insikt i Kinas innovationspolitik och möjlighet att bedöma vilka implikationer den och olika kinesiska program har för svenska företag, universitet och forskningsinstitut.

RB 3.2.14 Regeringsbeslut den 23 februari 2012 (N2012/1049/FIN) med uppdrag att komplettera programmet Fordonsstrategisk Forskning och Innovation.

I uppdraget ska VINNOVA, Energimyndigheten och Trafikverket avsätta ytterligare medel inom sin respektive budget till satsningar inom ramen för samverkansavtalet för Fordonsstrategisk Forskning och Innovation (FFI), så att nivån 450 miljoner kronor per år i statlig finansiering säkerställs enligt regeringens uppdrag till VINNOVA den 20 oktober 2008. Ökningen från 415 till 450 miljoner kronor fördelas årligen på myndigheterna med 15 miljoner kronor från VINNOVA, 10 miljoner kronor från Energimyndigheten och 10 miljoner kronor från Trafikverket.

Under 2011 beviljade VINNOVA 241 miljoner kronor till FFI. Under 2012 utbetalades totalt 257 miljoner kronor inom programmet och för 2013 blev utfallet 260 miljoner kronor. VINNOVA har därmed, i enlighet med uppdraget, förstärkt FFI med 15 miljoner kronor sedan 2011.

RB 3.2.15 Regeringsbeslut den 3 mars 2012 (N2011/6151/FIN) med uppdrag att genomföra insatser för tillväxt i små och medelstora företag genom innovationscheckar och innovationscoacher. Uppdraget ska delredovisas senast den 15 maj 2013 respektive den 15 maj 2014 samt slutredovisas senast den 1 juli 2015.

Se kapitel 3, sidan 40.

RB 3.2.16 Regeringsbeslut den 4 april 2012 (N2012/2145/E) med uppdrag att genomföra en särskild satsning på teknik- och innovationsupphandling inom området miljöteknik. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 januari 2015.

Regeringen har gett Energimyndigheten och VINNOVA i uppdrag att tillsammans genomföra en särskild satsning på teknik- och innovationsupphandling inom området miljöteknik. Uppdraget är en del av en större satsning på innovationsupphandling som regeringen genomför som en del av den nationella innovationsstrategin. Satsningen ska bidra till långsiktiga kostnadsbesparingar och positiva miljöeffekter för upphandlande aktörer, ökad utveckling av teknik för miljövänliga lösningar samt att stärka svenska företags innovationskraft och därigenom bidra till att skapa exportmöjligheter och ekonomisk tillväxt. Fyra projekt har under året fått stöd för att inleda arbetet med upphandling av innovationer inom bland annat områdena avfallshantering, säker vattenförsörjning samt utsläppsfri kollektivtrafik.

RB 3.2.17 Regeringsbeslut den 31 maj 2012 (N2012/2819/FIN) med uppdrag att utforma och genomföra en pilotinsats för tillämpning av ö designbaserad kompetens i utvecklingen av offentliga tjänster. Uppdraget har justerats genom regeringsbeslut den 15 oktober 2012 (N2012/5390/FIN). Uppdraget ska delredovisas senast den 15 maj 2013 respektive den 15 maj 2014 samt slutredovisas senast den 1 juli 2015.

Tjänstedesign har vuxit fram som ett synsätt och ett metodangreppssätt för att utveckla tjänster med hänsyn taget till användarens behov. VINNOVA har regeringens uppdrag att forma pilotinsatser för tillämpning av designrelaterad kompetens för utveckling av offentliga tjänster. Under året

FFI (Fordonsstrategisk Forskning och Innovation) är ett forsknings- och innovationssamarbete mellan myndigheter och fordonsindustrin med fokus på energi- och miljöfrågor samt fordons- och trafiksäkerhet. Ett område det satsas på är fordonståg med förarlösa lastbilar, vars syfte är att sänka bränsleförbrukningen.

VINNOVA har under 2013 genomfört satsningar inom områdena gruv-, mineral- och stålforskning inom ramen för de strategiska innovationsområdena med mer än 25 miljoner kronor.

har samrådsmöten hållits med Tillväxtverket, Rådet för innovation och kvalitet i offentlig sektor (Innovationsrådet), Statskontoret, Stiftelsen Svensk Industridesign (SVID) samt Sveriges kommuner och landsting (SKL). En förstudie har tagits fram som innehåller en kunskapsöversikt samt en effektstudie över områden/aktörer där designbaserade metoder har förutsättningar att få störst effekt. VINNOVA har tillsammans med SVID, SKL och Innovationsrådet initierat en webinarserie som har löpt under våren 2013. Serien har innehållit åtta webinarier och fokus har varit på vård och omsorg, men samtliga webinarier har haft hög relevans för all offentligt finansierad verksamhet. Fyra pilotsatsningar, bland annat inom vården, har beslutats. Fler har initierats för beslut kommande år.

RB 3.2.18 Regeringsbeslut den 5 juli 2012 (N2012/3381/E) med uppdrag att genomföra en särskild satsning med syfte att utveckla testbäddar inom miljöteknikområdet. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 januari 2015.

Under 2013 har två öppna utlysningar genomförts inom uppdraget. 48 projekt till ett belopp av 45 miljoner kronor beviljades i dessa utlysningar (varav 18 miljoner kronor från regeringsuppdraget). Tillsammans med de projekt som beviljades 2012 har totalt 61 projekt beviljats till ett belopp av totalt 69 miljoner kronor (varav 34,5 miljoner från regeringsuppdraget).

RB 3.2.19 Regeringsbeslut den 26 juli 2012 (N2012/3599/ITP) med uppdrag att utveckla och vidareutveckla den tekniska plattformen öppnadata.se – en portal för innovation. Uppdraget ska delredovisas senast den 15 mars 2013 respektive den 15 mars 2014 samt slutredovisas senast den 1 juli 2015.

En portal för öppna data utvecklades och lanserades i december 2012. Efter det har en utvärdering av portalens konstruktion och funktion genomförts genom nationell dialog (Forum öppna data) samt genom dialog med internationella experter med erfarenhet av liknande nationella portaler. Slutsatsen var att en ny teknisk lösning behövs. En ny lösning togs fram och den nya portalen lanserades i november 2013.

NYA UPPDRAG

RB 3.3.1 VINNOVA ska genomföra en satsning inom områdena gruv-, mineral och stålforskning som omfattar 25 miljoner kronor under 2013. Satsningar inom de geovetenskapliga områdena och inom metallbaserad materialforskning ska göras med hög näringsrelevans och hög vetenskaplig kvalitet. Satsningarna ska omfatta hela kedjan från malmgeologi och prospekterings-teknik via gruvsdrift och tillverkningsprocesser till användningsområden för restprodukter och substitution av kritiska råvaror. Satsningen kan göras inom ramen för de strategiska innovationsområdena som finns beskrivna i propositionen Forskning och innovation (prop. 2012/13:30).

VINNOVA har under 2013 genomfört satsningar inom områdena gruv-, mineral- och stålforskning inom ramen för de strategiska innovationsområdena med mer än 25 miljoner kronor. Satsningarna under 2013 uppgår till mer än 35 miljoner. Satsningarna har gjorts genom de två strategiska innovationsprogrammen *Metalliska material* och *Gruv och metallutvinning* (läs mer i kapitel 3.3, sidan 57). Därutöver har en särskild satsning gjorts inom mineralområdet genom MIN-BAS. Samtliga satsningar har utvärderats av nationell och internationell expertis inom såväl områdena som innovationssystem. Satsningar kommer att pågå minst fram till 2016.

RB 3.3.2 VINNOVA ska inrätta en nationell EU-samordningsfunktion där övriga forskningsfinansiärer ingår. Samordningsfunktionen ska underlätta prioritering av deltagandet i europeiska partnerskapsprogram och ta fram rekommendationer för regeringens beslut om deltagande inom vissa typer av partnerskap. Vidare ska samordningsfunktionen samordna och förstärka det strategiska och proaktiva arbetet inom det europeiska forsknings- och innovationssamarbetet, föra dialog med relevanta aktörer och aktörsgrupper på nationell och regional nivå, samt verka för synergier mellan EU-satsningar och nationella satsningar inom forskning och innovation. Samordningsfunktionen ska även följa och analysera utvecklingen av det forskningsområdet. Vid VINNOVA ska det finnas ett sekretariat som bistår samordningsfunktionen med underlag.

Under 2013 har arbetet med att etablera EU-samordningsfunktionen (EU-Sam) med ett sekretariat vid VINNOVA påbörjats. EU-Sam samlar Energimyndigheten, Forte, Formas, Rymdstyrelsen, Vetenskapsrådet och VINNOVA för samordning av svenskt deltagande i europeiska partnerskapsprogram. Samordningsfunktionen har sammanträtt fem gånger, varav ett konstituerande möte, och har påbörjat en inventering av det svenska deltagandet i partnerskapsprogrammen. Sekretariatet har haft regelbundna möten med handläggare vid de ingående myndigheterna samt andra myndigheter. EU-Sam har i sitt arbete lämnat rekommendationer för svenskt deltagande i europeiska partnerskapsprogram.

RB 3.3.3 VINNOVA ska i samråd med Vetenskapsrådet fördela medel för forskning som är av hög vetenskaplig kvalitet inom olika vetenskapliga discipliner och som bedöms bidra till utveckling och framsteg för praktiskt jämställdhetsarbete inom universitet och högskola samt näringsliv och offentlig sektor.

För uppdraget får VINNOVA disponera 12 miljoner kronor 2013 och 20 miljoner kronor 2014 från det under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet uppförda anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder, anslagsposten 4 Särskilda jämställdhetsåtgärder – del till VINNOVA.

Fördelningen av utbetalade medel ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet med kopia till Näringsdepartementet) senast den 1 mars 2015. Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet med kopia till Näringsdepartementet) senast den 1 mars 2016.

VINNOVA har i samråd med Vetenskapsrådet genomfört utlysningen *Behovsmotiverad forskning för ökad jämställdhet*. Det kom in 29 ansökningar, varav 10 beviljades finansiering. De projekt som får finansiering ska vetenskapligt pröva metoder, verktyg och processer som kan bidra till ökad jämställdhet inom en rad olika områden såsom transport, skogsbruk, filmproduktion, materialforskning, offentlig finansiering, design, innovationssystem, kommuner, landsting och staten.

Under 2013 har arbetet med att etablera EU-samordningsfunktionen (EU-Sam) med ett sekretariat vid VINNOVA påbörjats.

VINNOVA har under året startat *Tjänstelyftet*, en satsning som syftar till tjänsteforskning av internationellt hög vetenskaplig kvalitet kombinerat med resultat för ett effektivt nyttiggörande av tjänsteforskning och tjänsteinnovation.

RB 3.3.4 VINNOVA ska öka tillgängligheten till test- och demonstrationsanläggningar vid industriforskningsinstituterna inom RISE Research Institutes of Sweden Holding AB (RISE) samt genomföra andra investeringar och nyetableringar av test- och demonstrationsanläggningar, för 50 miljoner kronor 2013. VINNOVA ska tillsammans med RISE ta fram en strategi för att tillgängliggöra test- och demonstrationsanläggningar inom RISE, samt gemensamt bedöma behovet av andra investeringar och nyetableringar. Strategin ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 juni 2013.

Implementeringen av den inrapporterade strategin genomförs i olika delar. En central del i denna implementering är ett särskilt utvecklingsprojekt vid RISE där instituten samverkar för att underlätta för framför allt små och medelstora företag samt lärosäten att utnyttja test- och demoanläggningarna. Detta utvecklingsprojekt kompletteras med ett pilotprojekt där institut och samverkande lärosäten och företag genomför konkreta test- och demoprojekt. Erfarenheter och lärande från pilotprojektet kommer att integreras i utvecklingsprojektet. Utöver dessa satsningar har VINNOVA under året delfinansierat ett antal test- och demoprojekt. Regeringsuppdraget redovisades den 26 juni 2013.

RB 3.3.5 VINNOVA ska genomföra satsningar på tjänsteforskning i syfte att skapa en svensk tjänsteforskning med internationellt hög vetenskaplig kvalitet som kan bidra till näringslivets konkurrenskraft och till förnyelse av offentlig sektor. Det finns en stor efterfrågan på kunskap och kompetens för tjänsteinnovation. Tjänsteforskning är ett möjliggörande kunskapsområde, men samverkan mellan

företag, offentlig sektor och akademi krävs för att kunskapen ska bidra till produktivitet och konkurrenskraft i företag, liksom till effektivitet och kvalitet i offentliga tjänster. Ett effektivt nyttiggörande av tjänsteforskning är en viktig förutsättning för att framgångsrikt möta samhällsutmaningar och de behov som näringslivet har.

Tjänsteinnovation har relevans inom alla VINNOVAs satsningar. Tjänster utvecklas och produceras inom samtliga sektorer och därför bidrar tjänsteforskning och tjänsteinnovation på en bred front.

VINNOVA har under året startat *Tjänstelyftet*, en satsning som syftar till tjänsteforskning av internationellt hög vetenskaplig kvalitet kombinerat med resultat för ett effektivt nyttiggörande av tjänsteforskning och tjänsteinnovation. I utlysningen *Tjänstelyftet-Innovationsprojekt* startade under året ett antal nya samarbeten mellan aktörer från akademi, företag och offentlig sektor, med ett särskilt fokus på behov hos kunder och användare. En första ansökningsomgång har genomförts under 2013 och 17 projekt har beviljats totalt 23 miljoner kronor från VINNOVA.

Övriga satsningar på VINNOVA som direkt eller indirekt bidrar, genom tjänsteforskning och innovation, till näringslivets konkurrenskraft och förnyelse av offentlig sektor är *Öppen innovation och Innovations tävlingar*, *Innovationslussar inom hälso- och sjukvården*, *Innovationsupphandling*, *Innovationskraft i offentlig sektor*, *Innovationscheckar*, *Forska&Väx*, *Innovativ produktframtagning* samt *Finansmarknadsforskningsprogrammet*.

De regeringsuppdrag VINNOVA har som också bidrar till att utveckla och stärka tjänsteområdet är *Social innovation*, *Innovation i offentliga tjänster med stöd av designbaserade metoder*, *Utveckling av den tekniska plattformen öppnadata.se*, *Innovation och design* samt *Uppdrag angående utlysning av medel för skapande av tillämpningar till det Personliga hälsokontot*.

RB 3.3.6 VINNOVA ska delta i och samverka i fråga om genomförandet av de forsknings-samarbeten som blir en följd av samarbeten med de länder som Sverige har slutit bilaterala avtal eller överenskommelser med.

Se kapitel 3, sidan 61.

RB 3.3.7 VINNOVA ska göra en översyn av programmet Fordonsstrategisk Forskning och Innovation. Regeringen aviserade i beslut "Uppdrag att komplettera programmet Fordonsstrategisk Forskning och Innovation" (N2012/1049/FIN) sin avsikt att göra en översyn av programmet för Fordonsstrategisk forskning och innovation, FFI. Översynen ska omfatta hur programmet i dag och den pågående utvecklingen av programmet med bl.a. färdplaner, svarar mot de samhällsbehov i n om fordonssektorn, konkurrenskraft, trafiksäkerhet och energi/miljö, som programmet adresserar. Översynen ska även beakta den strukturomvandling som nyligen skett och sker inom fordonsindustrin, och speciellt diskutera balansen mellan fordonstillverkare/leverantörer och relationen till det i dag separata Leverantörsprogrammet hos Tillväxtverket. Vidare ska översynen belysa förutsättningar och möjliga vägar för ett ökat nyttiggörande av programmet resultat. Slutligen ska möjligheterna belysas för FFI både att bidra till regeringens Innovationsstrategi och dra nytta av densamma. Översynen ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 mars 2013.

VINNOVA har genomfört en översyn av samverkansprogrammet Fordonsstrategisk Forskning och innovation (FFI). Arbetet med uppdraget har genomförts i en arbetsgrupp med representanter för VINNOVA, Trafikverket och Energimyndigheten. Styrelsen för FFI har deltagit i arbetet och står bakom förslagen i rapporten. De utmaningar som har identifierats i översynen har grupperats i fyra större områden; globalisering, ökad komplexitet, kompetensväxling samt miljö-, klimat-, hälsa och trafiksäkerhet. I översynen föreslås bland annat ett ökat fokus på test och demonstrationsprojekt, en utökad satsning på samverkansforum och att framtagna färdplaner ytterligare systematiseras samt en bättre samverkan med universitet, högskolor och institut kring utbildningsfrågor.

RB 3.3.8 VINNOVA ska tillsammans med Tillväxtverket under 2013-2014 utveckla och genomföra en fortsättning av programmet Ungas Innovationskraft. Insatserna ska bidra till att öka andelen unga som utvecklar och kommersialiserar sina idéer. En delrapport ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 mars 2013 där myndigheterna gemensamt redovisar vilka insatser och grupper man avser att prioritera i programmet, hur man avser bedriva det fortsatta arbetet samt hur insatserna ska förankras i målgrupperna. Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 15 mars 2015 i enlighet med rapporteringskraven i regeringens beslut om uppdrag till Tillväxtverket m.fl. avseende insatser för unga innovatörer (N2010/3256/ENT).

Den första omgången av programmet *Ungas Innovationskraft* som VINNOVA driver tillsammans med Tillväxtverket avslutades och avrapporterades den 15 mars 2013. Där sammanfattades alla de insatser som gjorts från 2010 och rekommendationer framåt.

Desirée Rova, VD på Personalexperterna i Norr, fick pris inom VINNOVAs program *VINN NU*. Under året har medel från *Ungas Innovationskraft* lagts in med en särskild inbjudan riktad till gruppen unga (18–30 år).

Målet med finansieringen på 300 000 kronor är att de ska förbereda kommersialisering och bli mer investeringsfärdiga.

Ett urval av förslagen är att den grundläggande kunskapen hos systemets aktörer behöver utvecklas när det gäller att intressera, bemöta och nå ut till unga innovatörer. Det behövs enkla ansökningsförfaranden för finansiering av mindre belopp för utveckling av idéer och ett flexibelt synsätt hur stödet får användas. Det eftersöks riktade pengar till unga för utveckling och kommersialisering av ungas idéer i kombination med mentorskap. Små och flexibla tillskott har en stor potentiell betydelse för målgruppen. I samband med slutrapportering arrangerades slutkonferensen *Destination Innovation*.

Regeringsuppdraget har fått en fortsättning med slutrapportering den 15 mars 2015.

Med avstamp i slutsatserna från tidigare programperiod kommer två områden att prioriteras: strukturpåverkande insatser samt insatser för utveckling och kommersialisering av ungas idéer. VINNOVAs fokus inom programmet ligger inom området, utveckling och kommersialisering.

I programmet VINN NU, riktat till nystartade företag, har medel från *Ungas Innovationskraft* lagts in med en särskild inbjudan riktad till gruppen unga (18–30 år) under både vårens och höstens utlysning. Målet med finansieringen på 300 000 kronor är att de ska förbereda kommersialisering och bli mer investeringsfärdiga. Med anledning av att andelen kvinnor är låg, se tabell 22, har VINNOVA arrangerat en fokusgrupp med kvinnliga innovatörer. Detta för att få inspel till hur vi som myndighet bör fokusera för att attrahera fler unga kvinnor att kommersialisera sina idéer.

TABELL 22. ANDELEN KVINNOR SOM SÖKT INOM UTLYSNINGEN VINN NU SAMT ANDEL UNGA KVINNOR

VINN NU	2013 vår	2013 höst
Ansökningar totalt (kvinnor)	153 (39)	209 (49)
Varav unga (kvinnor)	43 (13)	60 (14)
Finansierade (kvinnor)	3 (1)	10 (1)

RB 3.3.9 VINNOVA ska bistå Regeringskansliet (Näringsdepartementet) i arbetet med innovations- och näringspolitiska frågor inför och under det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet. I uppdraget ingår att bistå dels i anordnandet av en konferens om Nordens framtida näringspolitik under våren 2013, dels i arbetet med att ta fram ett nytt nordiskt samarbetsprogram för innovations- och näringspolitiken från 2014 och framåt.

VINNOVA har under 2013 bidragit i planeringen och genomförandet av ordförandeskapskonferensen *What will the Nordic business environment look like in the future?* samt deltagit i arbetet med att ta fram ett nytt samarbetsprogram för den *Nordiska näringspolitiken 2014–2017*. Ett resultat av detta arbete är att innovationer inom välfärdssektorn kommer att utgöra ett prioriterat område för det nordiska innovationsarbetet kommande programperiod. VINNOVA har under året varit styrelseordförande för den nordiska innovationsmyndigheten *Nordic innovation*.

RB 3.3.10 VINNOVA ska i nära dialog med Tillväxtanalys genomföra minst två effektutvärderingar avseende olika insatser. De insatser som analyseras ska vara av budget- och verksamhetsmässig betydelse. Effektanalyserna ska omfatta beräkningar av de effekter i form av hållbar tillväxt och förnyelse som FoU-stödet från myndigheten resulterar i. Myndigheten ska också analysera hur insatsformer och bedömningskriterier påverkat resultaten. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 22 februari 2014.

2013 års effektanalyser har genomförts enligt plan. Årets fokus är VINNOVAs satsningar på små och medelstora företag samt

hälsoområdet. Analyserna genomförs av VINNOVAs egna medarbetare, i vissa fall i samarbete med upphandlade konsulter. Analyserna färdigställs under första kvartalet 2014.

RB 3.3.11 Utifrån den nationella innovationsstrategins mål att "Sverige lär av andra länders arbete med att utveckla innovationspolitiken och inspirerar internationellt genom ett långsiktigt och samordnat arbete med att stärka innovationsklimatet", ska VINNOVA under 2013 genomföra en internationell konferens i samverkan med Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Konferensen ska utformas så att den stödjer genomförandet av innovationsstrategin.

På uppdrag av Näringsdepartementet arrangerade VINNOVA konferensen *Innovation Policy for the Future* den 12 december i Stockholm. Fokus för konferensen var att skildra genomförandet av den nationella innovationsstrategin och diskutera systeminnovation med reflektioner från andra länder. Flera internationella gäster och ambassadörer från ett 20-tal länder var närvarande vid konferensen som avslutades med en *Innovation Catwalk* med svenska innovationer som: Hövding, Solvatten, Peepoople, NeoDynamics, J-Dome, Penny, Algodoos och Selektope.

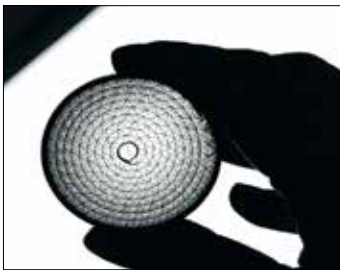
RB 3.3.12 VINNOVA ska tillsammans med Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser ta fram ett underlag för utformning av den regelbundna uppföljningen av den nationella innovationsstrategin och redovisningen av det svenska innovationsklimatets utveckling på nationell och regional nivå, vilket har aviserats i regeringsbeslutet om den nationella innovationsstrategin den 11 oktober 2012 (N2011/547/FIN). Uppdraget ska genomföras i

dialog med Tillväxtverket och Statistiska centralbyrån (SCB), i det senare fallet inom ramen för SCB:s uppdrag att utveckla indikatorer för innovation (N2011/7252/FIN). Ett första underlag till utformning av uppföljningen ska presenteras för Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 mars 2013. Uppdraget ska delredovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 september 2013 och senast den 28 februari 2014 samt slutredovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 juni 2014.

VINNOVA har under 2013 presenterat ett första underlag och en delredovisning av uppföljningen av den nationella innovationsstrategin. VINNOVA har regeringens uppdrag att tillsammans med Tillväxtanalys föreslå en utformning av uppföljningen av den nationella innovationsstrategi som regeringen antog i oktober 2012. Under 2013–2014 kommer arbetet med att utforma uppföljningen att initieras och utvecklas. Myndigheterna samverkar i uppdraget men har fokus fördelat mellan två olika delar. Tillväxtanalys inriktar sig på uppföljning av innovationsklimatet. Statistiska centralbyrån (SCB) har i sammanhanget ett särskilt uppdrag att utveckla innovationsindikatorer vilket kan användas av de övriga myndigheterna för att genomföra uppdraget. VINNOVAs inriktning är på utförandet och resultatet av innovationspolitik i olika myndigheter. Den senare delen har genomförts i dialog med parterna som ingår i forumet innovationskoordinering (VINNOVA, Tillväxtanalys, Energimyndigheten, Tillväxtverket, Almi, RISE, PRV).

På uppdrag av Näringsdepartementet arrangerade VINNOVA konferensen *Innovation Policy for the Future*. Ett 20-tal länder närvarade vid konferensen som avslutades med en *Innovation Catwalk* med svenska innovationer.

VINNOVA har under året finansierat fem *Strategiska innovationsprogram* inom ramen för satsningen på strategiska innovationsområden. Programmen finns inom områdena processindustriell IT och automation, gruv och metallutvinning, metalliska material, produktion samt lättvikt.

RB 3.3.13 VINNOVA ska utlysa program för strategiska innovationsområden för att skapa ny, långsiktig och fördjupad samverkan mellan olika aktörer så som universitet och högskolor, forskningsinstitut, näringsliv, offentlig sektor på nationell och regional nivå, civilsamhälle samt andra aktörer. De strategiska innovationsområdena ska utgå från samhällsutmaningar, forskningen ska hålla hög vetenskaplig kvalitet, ha inslag av medfinansiering och kunna påvisa ny eller områdesövergripande samverkan. Insatserna kan med fördel vara flervetenskapliga. Centralt är att alla dessa aktörer och andra användare aktivt involveras redan i problemformuleringsstadiet. Kunskapsutbyte och gemensamma processer för problemformuleringen bör alltså ske. De strategiska innovationsområdena ska identifieras inom svenska styrkeområden utifrån ett syfte att bidra till att möta samhällsutmaningar. Delfinansiering från näringsliv och offentlig verksamhet ska vara en förutsättning. Insatserna ska utformas så att det finns möjlighet att löpande ompröva inriktning och struktur på insatserna för att kunna möta nya utmaningar i samhället. Lärdomar dragna av svenska och internationella erfarenheter och av dialoger med berörda parter bör löpande integreras i arbetet. Återkommande uppföljningar av de strategiska innovationsområdena ska genomföras. VINNOVA bör ha i åtanke att det på medellång och längre sikt ska göras en eller flera utvärderingar av effekter av satsningen, både i termer av uppnådda resultat och av effekter på samverkansmönster mellan aktörer. För uppdraget har avsatts 75 miljoner kronor 2013. Uppdraget ska delredovisas i samband

med årsredovisningen. VINNOVA ska, inom det strategiska innovationsområdet energi, där medel tillförs Statens energimyndighet, ha ett samlat ansvar för de delar av satsningen där olika samverkanskonstellationer sammanförs. VINNOVA och Statens energimyndighet ska i samverkan bedöma insatsernas relevans och kvalitet.

Se kapitel 3, sidan 56.

RB 3.3.14 VINNOVA ska, i samråd med Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande och Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, utforma metoder och kriterier för bedömning av prestation och kvalitet i lärosätenas samverkan med det omgivande samhället, i termer av relevans och nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap. I begreppet samverkan med det omgivande samhället avses samverkan med part som inte är universitet eller högskola. För uppdraget har avsatts 30 miljoner kronor 2013. För 2014 planeras anslaget för uppdraget vara 50 miljoner kronor och efterföljande år 60 miljoner kronor. I arbetet med att utforma metod och kriterier bör lärdomar och synpunkter från lärosäten och forskningsfinansiärer beaktas. Vidare bör även synpunkter från näringsliv, forskningsinstitut, organisationer, samt offentlig sektor på nationell och regional nivå, beaktas. Dessutom bör en internationell utblick göras och lärdomar från detta beaktas. De metoder och kriterier som tas fram ska utformas på ett sätt som gör det möjligt att användas i ett framtida resursfördelnings-system. Det är viktigt med ett löpande utvecklingsarbete i syfte att förbättra

och kvalitetssäkra statistik och metoder för att bedöma och visa på resultaten av samverkan och nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap. Baserat på den modell och de kriterier som utvecklas ska VINNOVA genomföra utlysning och fördela medel. Medlen ska fördelas till de lärosäten som efter ett ansökningsförfarande bedöms visa bäst kvalitet och prestation i samverkan med det omgivande samhället. Under en initial utvecklingsfas kan medel vid behov användas för lärosätens medverkan i utformning av modell och kriterier. Uppdragets bakgrund beskrivs närmare i avsnitt 6.3 i propositionen Forskning och innovation (prop. 2012/13:30). Uppdraget anknyter även till det uppdrag om ett framtida resursfördelningssystem som ges till Vetenskapsrådet enligt avsnitt 6.2.4 i samma proposition, samt till uppdrag nummer 15 nedan. VINNOVA ska ansvara för uppföljning och utvärdering av satsningen. VINNOVA ska delredovisa uppdraget i samband med årsredovisningen. I delredovisningen ska framgå hur medlen fördelas och hur modellen utvecklats.

Se kapitel 3, sidan 42.

RB 3.3.15 VINNOVA ska, i samråd med Vetenskapsrådet, stödja universitets och högskolors strategiska arbete när det gäller samverkan med det omgivande samhället och verka för att forskningsbaserad kunskap kommer till nytta. VINNOVAs stöd för lärosätenas strategiska arbete bör ta sin utgångspunkt i en starkare koppling mellan utbildning, forskning och innovation. Detta närmare samband bidrar till att både stärka kvaliteten i, och öka nyttiggörandet av, forskningsbaserad

kunskap. I universitetens och högskolornas uppgift ingår att samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt att verka för att forskningsresultat som tagits fram vid högskolan kommer till nytta. För att universiteten och högskolorna effektivt ska bidra till samhällets utveckling och Sveriges globala konkurrenskraft, är det viktigt att lärosätena arbetar strategiskt med att underlätta samverkan och utveckla sina samverkansformer med det omgivande samhället. Uppdragets bakgrund beskrivs närmare i avsnitt 11.3.1 i propositionen Forskning och innovation (prop. 2012/13:30). Uppdraget anknyter även till uppdrag 14 ovan. Uppdraget ska redovisas i samband med årsredovisningen.

Se kapitel 3, sidan 42.

7. Strategisk kompetensförsörjning

VINNOVA är en kunskapsorganisation som bygger på vetenskaplig och teknisk kompetens, kompetens om affärsmodeller, kunskap om olika aktörer och aktörers samspel,

ledarskap och organisation i det svenska samhället och näringslivet som en del i det europeiska och internationella samspelet.

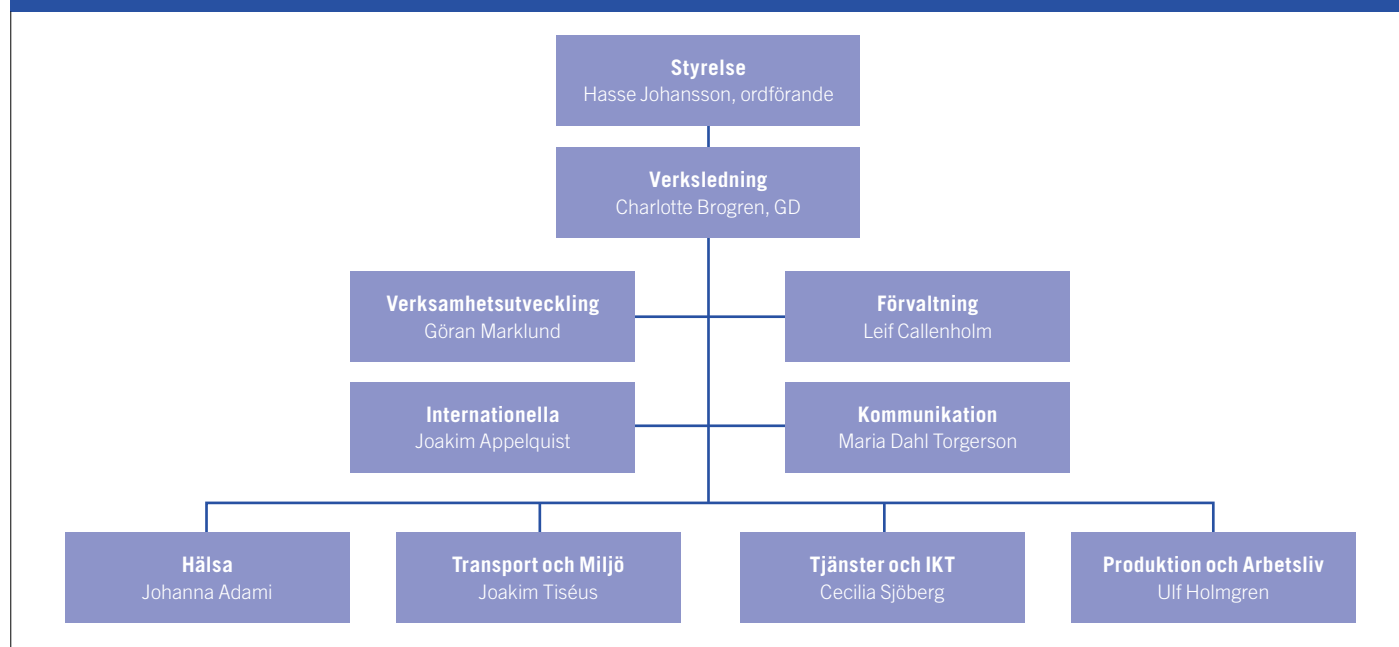
7.1 Lärande organisation och verksamhetsmodell

VINNOVA behöver utöva ett kontinuerligt lärande både genom att inhämta ny kunskap och erfarenhet, och genom att delta och driva effektiva processer där kunskap, erfarenhet och nätverk delas både inom myndigheten och med andra organisationer i Sverige och internationellt.

En del i det ständiga kunskaps- och

erfarenhetsutbytet ligger i den verksamhetsmodell som VINNOVA vidareutvecklat under 2013. Genom ett systematiskt arbete inför start av program och utlysningar har nya möjligheter identifierats som kan göra det lättare att samverka inom myndigheten och med externa aktörer. I december 2013 gällde nedan organisation.

FIGUR 12. I DECEMBER 2013 GÄLLDE FÖLJANDE ORGANISATION

7.2 Personal

Tabellerna nedan redovisar sammansättningen av personalen under 2013.

TABELL 23. ÅRSARBETSKRAFTER 2013-12-31 FÖRDELDE AVDELNINGSVIS

	Januari		December		Genomsnitt		Totalt
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	
Verksledning	4,20	1,00	4,20	1,00	4	1	5
Verksamhetsutveckling	9,90	9,00	8,00	11,20	9	10	19
Internationellt kansli	9,80	8,90	10,00	9,90	10	9	19
Förvaltningsavdelningen	20,25	8,80	16,65	8,00	18	8	27
Kommunikationsavdelningen	10,00	2,80	8,80	3,30	9	3	12
Hälsa	16,80	9,00	15,80	8,00	16	9	25
Transport och Miljö	15,90	15,15	16,00	12,00	16	14	30
Tjänster och IKT	10,70	16,90	10,65	20,95	11	19	30
Produktion och Arbetsliv	11,60	12,70	10,85	13,70	11	13	24
					105	86	191

Källa: Uppgifterna är hämtade ur Agresso och är baserade på Ekonomistyrningsverkets (ESV) tillämpning av årsarbetskrafter.

TABELL 24. TILLSVIDAREANSTÄLLDA 2013-12-31 EFTER BEFATTNING REDOVISADE UTIFRÅN ANTAL/ÅLDER/MÅNADSLÖN

Befattning	Antal (medelvärde)		Ålder (medelvärde)		Lön/månad (medelvärde)	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Ledningskompetens	15	11	48	50	63 400	66 600
Kärnkompetens	45	56	48	49	47 600	49 700
Stödkompetens	49	19	50	52	34 300	43 700
Totalt antal	109	86	49	50	43 800	50 500
Medelvärden	195		50		46 800	

Källa: VINNOVAs datalager

TABELL 25. SJUKFRÅNVARO I PROCENT AV TILLGÄNGLIG ARBETSTID

Sjukfrånvaro	Procent			
	2013	2012	2011	
Totala sjukfrånvaron i % av tillgänglig arbetstid.	3,4	3,7	2,9	
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.	44,6	61,7	59,9	
Sjukfrånvaro i % av tillgänglig arbetstid.				
	Kvinnor	4,1	4,4	3,9
	Män	2,7	2,8	1,6

Källa: Agresso

TABELL 26. SJUKFRÅNVARO I PROCENT AV TILLGÄNGLIG ARBETSTID

Åldersgrupp	Procent		
	2013	2012	2011
-29	1,8	3,5	1,4
30-49	4,0	3,4	3,4
50-	2,9	4,1	2,4

Källa: Agresso

7.3 Kompetensförsörjning

TABELL 27. MÅLUPPFYLLELSE OCH VIDTAGNA ÅTGÄRDER 2013

Målområden	Mål	Åtgärd
Chefskap	Förtydliga och stärka chefskapet inom myndigheten i rollen som arbetsgivarföreträdare.	Fortsatt användning av arbetsgivarforum för att utveckla cheferna i deras arbetsgivarroll. Genomförs kontinuerligt. Genomförd utbildning av samtliga chefer med hjälp av Arbetsgivarverkets utbildningsmaterial, <i>Chef i staten</i> , samt genomförd UGL-utbildning (utveckling av grupp och ledare) eller motsvarande. Utbildning i arbetsmiljö och arbetsrätt genomförd.
Ledarskap	Omsätta upprättade handlingsplaner utifrån medarbetarenkät och identifierade förbättringsområden. Tydligare ledarskap Enhetligt arbetssätt	Riktade utvecklingsinsatser inom förbättringsområdena ökar chefernas förmåga att stimulera till gränsöverskridande samarbete och kunskaps-spridning. Handlingsplaner efter medarbetarenkäten 2012 är upprättade. Utbildning i svåra samtal genomförd. Utbildning i värderingsarbete genomförd för enhetschefer.
Medarbetarskap	Ett enhetligt arbetssätt Processer tillämpas Gemensam kultur och värderingar	Utformning av handläggartutbildning med olika moduler påbörjad och delvis definierad. Detta bidrar till ett enhetligt arbetssätt. Värderingsarbetet påbörjat 2012. Arbetet fortsatt under året med arbetsmöten där alla medarbetare definierat VINNOVAs värderingar samt ytterligare fördjupning på enhetsnivå.
HR-system (human resources)	Effektivisera och decentralisera HR-administrationen	HRM-system används för medarbetarsamtal och utbildnings-administration.
Strategisk kompetens-försörjning	Aktuellt underlag för strategisk kompetens-försörjning. Kompetensförsörjnings-frågorna ska utgå från strategiska mål, visioner och verksamhetsplanen. Identifiera utvecklingsvägar Talent Management och Succession Planning Employer Branding	Utvecklat struktur för medarbetarsamtal samt genomgång av kompetens- och medarbetarprofil. Vidareutveckling av verktyg för dessa frågor är en ständigt pågående process. Gemensamt projekt med Näringsdepartementet och sju myndigheter för att öka rörligheten mellan myndigheterna har startat, hösten 2013. Under uppstart hösten 2013 Under 2013 har vi medverkat med artiklar om våra medarbetare i olika sammanhang. Ett exempel är tidningen <i>Destination Framtiden</i> som distribueras via Dagens Industri och Metro.

Kommentarer:

Arbetsgivarforum har genomförts vid elva tillfällen under året för att förtydliga och stärka chefskapet.

Efter genomförd medarbetarenkät hösten 2012 har förbättringsområden identifierats och handlingsplaner upprättats. Dessa om-sätts nu i konkreta åtgärder. Cheferna har fått stöd av *coacher* för att öka sin förmåga att sti-mulera till gränsöverskridande samarbete och kunskaps-spridning.

Ny struktur för medarbetarsamtal an-vänds regelbundet så att alla medarbetare kan identifiera tydliga mål för sin kompetens-utveckling. Därmed kan riktade kompetens-utvecklingsinsatser genomföras.

Arbetet med *Employer Branding* har fort-satt intensivt för att attrahera och behålla kompetens. VINNOVA finns på LinkedIn och Facebook.

VINNOVA medverkade som *raket* i *Karriär-barometern 2013*, där Sveriges unga yrkesverk-samma akademiker rankar sina ideala ar-betsgivare, och kom på plats 63 i ingenjör-s-rankingen. 2012 kom vi på plats 74.

Kompetensanalysen av kärnkompetenser har fortskridit enligt plan och är klar. Den an-vänds i medarbetarsamtalen och för plane-ring av utbildning.

KARE-
SUANDO

ABISKO SVAPPAVAARA

KIRUNA VITTANGI PAJALA

JOKKMOKK GÄLLIVARE ULATTI

LAISVALL

ARJEPLOG

DEL 2

ARVIDSJOUR VUOLLERIM HARADS

ARVIDSJOUR TALLVIK ÖVERTORNEÅ

STORUMAN MORJÄRV KARUNGI

SORSELE ÅSELE NIEMISEL HAPARANDA

GÄDDEDE DOROTEA BODEN KALIX

VILHELMINA ÄLVSBYN LULEÅ

SIKFORS LYCKSELE BÖLE PITEÅ

STRÖMSUND ÅSELE SKELLEFTEÅ

8. FREDRIKA KROKOM BUREÅ

BYGDSILJUM ROBERTSFORS

JUNSELE BACKE VÄNNÄS BYGDEÅ

SÄVAR

UMEÅ

FINANSIELL REDOVISNING

ÖSTERSUND SOLLEFTEÅ RAGUNDA

RAGUNDA ÅNGE HÄRNÖSAND

FUNÄSDALEN SUNDSVALL

IDRE SVEG STÖDE GNARP

KÅRBÖLA LJUSDAL DELSBO

BOLLNÄS HUDIKSVALL

EDSBYEN IGGESUND

ORSA ALFTA SÖDERHAMN

MALUNG MORA OCKELBO

LEKSAND FALUN GÄVLE

TORSBY BORLÄNGE TIERP

SUNNE DEJE AVESTA NORRTÄLJE

ARVIKA KÖPING VÄSTERÅS UPPSALA

KIL KARLSTAD ÖREBRO STOCKHOLM

ED ÅMÅL HALLSBERG SÖDERTÄLJE

MELLERUD FINSPÅNG NYKÖPING

LYSEKIL SKARA NORRKÖPING

TROLLHÄTTAN HJO LINKÖPING

STENUNGSUND ÅTVIDABERG

GÖTEBORG BORÅS VÄSTERVIK

MÖLNDAL JÖNKÖPING EKSJÖ

VISBY

VARBERG VÄRNAMO ÅSEDA

HEMSE

FALKENBERG OSKARSHAMN

HALMSTAD VÄXJÖ ÅLEM

ÄNGELHOLM KALMAR BORGHOLM

HELSINGBORG ÅHUS

LUND KIVIK

MALMÖ

YSTAD

8.1 Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr)

	2013	2012	2011	2010	2009
Låneram i Riksgälden					
Beviljad låneram	23 000	23 000	23 000	26 000	27 000
Utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut	12 984	16 037	17 871	23 119	24 835
Beviljade och utnyttjade kontokrediter hos Riksgälden					
Beviljad kontokredit	11 000	11 000	11 000	14 000	14 000
Maximalt utnyttjad kontokredit	3 453	0	0	1 373	7 949
Räntekostnader och ränteintäkter på räntekonto					
Räntekostnader	1	0	0	0	12
Ränteintäkter	91	262	287	85	14
Avgiftsintäkter					
Avgifter och ersättningar som inte disponeras av myndigheten	0	0	0	0	0
Avgifter och andra ersättningar som disponeras av myndigheten	3 673	3 567	4 614	8 517	11 566
Beviljad och utnyttjad anslagskredit					
Beviljad anslagskredit 24:1:1 ap.1 Förvaltningskostnader	4 651	5 080	4 290	4 277	4 277
Utnyttjad anslagskredit 24:1:1 ap.1 Förvaltningskostnader	1 124	0	0	0	0
Beviljad anslagskredit 24:1:2 ap.1 Forskning och utveckling	66 717	60 554	58 144	57 114	57 114
Utnyttjad anslagskredit 24:1:2 ap.1 Forskning och utveckling	11 350	0	66	5 712	32 114
Beviljad anslagskredit 2:1:16 ap.1 Finansmarknadsforskning	900	0	0	0	
Utnyttjad anslagskredit 2:1:16 ap.1 Finansmarknadsforskning	237	0	0	0	
Utgående reservationer och anslagssparande samt de belopp därav som är in-tecknade av åtaganden					
Utgående anslagssparande 24:1:1 ap.1 Förvaltningskostnader	-	4 437	466	4 163	67
- därav som är in-tecknat av åtaganden	-	-	-	-	-
Utgående anslagssparande 24:1:2 ap.1 Forskning och utveckling	-	3 729	-	-	-
- därav som är in-tecknat av åtaganden	-	-	-	-	-
Utgående anslagssparande 2:1:16 ap.1 Finansmarknadsforskning	-	293	416	366	
- därav som är in-tecknat av åtaganden	-	-	-	-	
Utgående anslagssparande 24:1:5 ap 2 Näringslivsutveckling (avslutats 2012)	-	152	4 772		
- därav som är in-tecknat av åtaganden	-	-	-		
Bemyndiganden enligt §17					
Totalt tilldelade bemyndiganden	2 500 000	2 500 000	2 000 000	2 000 000	1 800 000
- åtaganden som gjorts med stöd av bemyndiganderam	1 968 645	1 560 493	1 553 830	1 509 817	1 794 419
Antal årsarbetskrafter och medeltal anställda					
Antal årsarbetskrafter	190	190	186	190	192
Medeltal anställda	214	219	210	214	221
Driftkostnad per årsarbetskraft					
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 497	1 490	1 487	1 474	1 522
Årets kapitalförändring och balanserad kapitalförändring					
Årets kapitalförändring och balanserad kapitalförändring	0	0	0	0	0
Balanserad kapitalförändring	0	0	0	0	0

8.2 Resultaträkning

		2013	2012
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		275 203	270 804
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 1	3 732	3 567
Intäkter av bidrag		13 717	15 237
Finansiella intäkter (<i>avrundningsdiff</i>)	Not 2	105	577
Summa verksamhetens intäkter		292 757	290 185
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 3	176 842	173 521
Kostnader för lokaler		20 535	19 229
Övriga driftkostnader	Not 4	86 794	90 046
Finansiella kostnader	Not 5	171	338
Avskrivningar och nedskrivningar		8 415	7 051
Summa verksamhetens kostnader	Not 6	292 757	290 185
VERKSAMHETSUTFALL		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		2 165 308	1 958 434
Medel som erhållits av myndigheter för finansiering av bidrag		199 921	198 314
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag (<i>avrundningsdiff</i>)		11 008	46 904
Lämnade bidrag	Not 7	-2 376 237	-2 203 652
SALDO		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING		0	0

8.3 Balansräkning (tkr)

TILLGÅNGAR		2013-12-31	2012-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	Not 8	4 812	9 665
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	Not 9	2 125	1 784
Summa immateriella anläggningstillgångar		6 937	11 449
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 10	1 317	1 735
Maskiner, inventarier, installationer m.m. (avrundningsdiff)	Not 11	4 730	4 155
Summa materiella anläggningstillgångar		6 047	5 890
Fordringar			
Kundfordringar (avrundningsdiff)		3 141	3 677
Fordringar hos andra myndigheter	Not 12	5 910	6 108
Övriga fordringar		428	641
Summa fordringar		9 479	10 426
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		6 699	6 172
Upplupna bidragsintäkter		23 290	17 326
Summa periodavgränsningsposter	Not 13	29 989	23 498
AVRÄKNING MED STATSVERKET	Not 14	116 107	96 798
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgälden		7 219	22 373
Valutakonto		53 627	47 423
Summa kassa och bank		60 846	69 796
SUMMA TILLGÅNGAR		229 405	217 857

KAPITAL OCH SKULDER		2013-12-31	2012-12-31
Avsättningar	Not 15		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		707	442
Övriga avsättningar		0	295
Summa avsättningar		707	737
Skulder m.m.			
Lån i Riksgälden	Not 16	12 984	16 037
Skulder till andra myndigheter (avrundningsdiff)		6 227	5 248
Leverantörsskulder		10 919	11 025
Övriga skulder	Not 17	57 467	51 549
Summa skulder m.m.		87 597	83 859
Periodavgränsningsposter	Not 18		
Upplupna kostnader		13 037	13 760
Oförbrukade bidrag		128 064	119 501
Summa periodavgränsningsposter		141 101	133 261
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		229 405	217 857

8.4 Anslagsredovisning (tkr)

REDOVISNING MOT ANSLAG

Anslag			Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev
U024	1:1 ap 1	Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader Anslagssparande – Anslagskredit (3 %) 4 651	4 437	155 019
U024	1:2 ap 1	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling Anslagssparande – Anslagskredit (3 %) 66 717	3 729	2 223 891
U024	1:5 ap 2	Näringslivsutveckling (del till VINNOVA) Anslagssparande får ej nyttjas	152	0
U002	1:16 ap 1	Finansmarknadsforskning (del till VINNOVA) Anslagskredit 900	293	30 006
U013	3:1 ap 4	Särskilda jämställdhetsåtgärder Anslagssparande får ej nyttjas	0	12 000
SUMMA			8 610	2 420 916

REDOVISNING AV BESTÄLLNINGSBEMYNDIGANDE I ÅRSREDOVISNINGEN

Anslag/ anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande*	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år				
				2014	2015	2016	2017	2018
U024 1:2 ap 1 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 500 000	1 560 493	1 968 645	1 158 143	559 134	222 917	27 071	1 380

* Bemyndiganderamen är 2 500 000 tkr varav 1 500 000 tkr avser infrianden under 2014, 600 000 tkr infrianden under 2015 och 400 000 tkr infrianden under perioden 2016–2018.

Omdisponerade anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Inkomster	Utgående överföringsbelopp
			159 456	160 580		-1 124
			2 227 620	2 238 970		-11 350
		-152	0	0		0
		-293	30 006	30 243		-237
			12 000	12 000		0
0	0	-444	2 429 082	2 441 793	0	-12 711

ANDRA FINANSIELLA VILLKOR

Under 2013 anslag 24:1:2 ap1 finns andra finansiella villkor som redovisas nedan:	Villkor	Utfall
Strategisk forskning inom Produktionsteknik	20 000	20 332
Strategisk forskning inom Transportområdet*	80 000	281 999
Strategisk forskning inom Flygområdet*	20 000	41 870
Strategisk forskning inom Säkerhet och Krisberedskap	20 000	21 061
Nationella Inkubatorprogram, Innovationsbron AB	50 000	50 000
Test och demo anläggningar inom RISE mfl	50 000	71 073
Utlandsbaserad verksamhet vid myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar	4 000	4 000

* Kolumnen villkor redovisar det som enligt regleringsbevet minst ska ha förbrukats av de anslagna medlen.

I utfall ingår det som enligt regleringsbrevet ska användas för området utöver andra finansiella villkor.

8.5 Tilläggsupplysningar och noter

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Förordning (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Redovisningen följer god redovisningssed enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 2 kap. § 5 FÅB och allmänna råd till Förordningen om myndigheters bokföring § 6

VÄRDERING AV FORDRINGAR OCH SKULDER

Fordringarna har upptagits till det belopp som beräknas bli betalt. Skulderna har tagits upp till nominellt värde.

PERIODISERINGSPRINCIPER

I de fall fakturor eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2014-01-03) eller när fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt känt när bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Övriga händelser tas upp som fordringar respektive skulder. Beloppsgräns för periodisering av intäkter och kostnader är 50 tkr exklusive moms per faktura.

VÄRDERING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 50 tkr exklusive moms och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar. De skrivs av linjärt, varje månad under den ekonomiska livslängden. Följande avskrivningstider tillämpas för de olika typerna av anläggningstillgångar:

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Balanserade utgifter för utveckling	5 år
Köpta dataprogram och licenser	3 år

Materiella anläggningstillgångar

Förbättringsutgifter på annans fastighet	5 år
--	------

Maskiner, inventarier, installationer m. m.

Bilar och andra transportmedel	5 år
Möbler och övrig lokalutrustning	5 år
Datorer och kringutrustning	3 år

UPPGIFTER OM SJUKFRÅNVARO

De obligatoriska uppgifterna om sjukfrånvaro redovisas i avsnitt 7.2, sidan 93 i resultatredovisningen.

ERSÄTTNING TILL STYRELSELEDAMÖTER OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE SAMT UPPGIFT OM SIDOUPPDRAG

Nedan redovisas arvoden och annan ersättning till VINNOVAs styrelseledamöter 2013 samt deras uppdrag i andra myndigheter och aktiebolag.

Namn	Ersättning	Uppdrag
Hasse Johansson ordförande	66	Alelion Batteries AB Lindholmens Science Park AB Dynamate Industrial Services AB C-Garden AB AB Electrolux Fouriertransform AB Calix Group AB Skyllbergs Bruk AB Johansson Teknik och Form AB Klippan Group AB LeanNova AB
Charlotte Brogren Bilförman	1 290 47	Gunnebo AB Industrifonden Q-Free ASA HMS Networks AB
Kristina Alsér	33	Kulturkvarteret Astrid Lindgrens Näs AB Familjen Kamprads stiftelse Entreprenörinvest AB Transportstyrelsen
Karin Röding	33	Arbetsgivarverket Högskolan i Halmstads styrelse t.o.m. 2013-04-30 Insynsrådet länsstyrelsen Södermanland Insynsrådet länsstyrelsen Västmanland Ledamot Etablering Västerås RUVU, Danmark (Det rådgivande udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser) fr. o.m. 2013-11-01 Styrelsen för NTNU (Norges Tekniske Naturvetenskaplige universitet) Trondheim, Norge Södertörns högskolestyrelse t.o.m. 2013-04-30 Universitets- och högskolerådet Västerås Science Park
David Sonnek	33	Actiwave AB Scandinova Systems AB SP Devices AB Tail-f Systems AB
Eva Wigren	43	Teknikföretagen IVA, ordförande för Industriforskningsgruppen ELU Konsult AB IMIT- Institute for Management of Innovation and Technology Swerea AB EFFRA - European Factories of the Future Research Association TEBAB - Teknikföretagens Branschgrupper AB
Sune Wännström	33	SP Sveriges Tekniske Forskningsinstitut MoRe Research AB SweTree Technologies AB Taurus Energy AB

Not 1. Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2013	2012
<i>Intäkter enligt avgiftsförordningen § 4</i>		
Ersättning för gemensam IT-plattform, inomstatliga	2 232	2 096
Ersättning för gemensam IT-plattform, utomstatliga	405	526
Konsultuppdrag/utlånad personal, inomstatliga	742	791
Konsultuppdrag/utlånad personal, utomstatliga	240	202
Kurs- och konferensavgift, inomstatliga	6	24
Kurs- och konferensavgift, utomstatliga	12	-123
Försäljning av trycksaker, utomstatliga	28	49
Intäkter enligt avgiftsförordningen § 15–24	8	2
Övriga intäkter	59	0
SUMMA	3 732	3 567
Not 2. Finansiella intäkter		
Riksgälden – ränta på räntekontot (avrundningsdiff)	91	262
Övriga finansiella intäkter	14	315
SUMMA	105	577
Not 3. Kostnader för personal		
Lönekostnader exklusive arbetsgivaravgifter, premier m.m.	111 719	107 486
Övriga kostnader för personal	65 123	66 035
SUMMA	176 842	173 521
Not 4. Övriga driftskostnader		
Konsulttjänster, exklusive IT-konsulter	32 277	31 756
Resekostnader	7 759	8 159
IT-konsulter och teletjänster (avrundningsdiff)	29 587	29 049
Övriga kostnader	17 171	21 082
SUMMA	86 794	90 046
Not 5. Finansiella kostnader		
Riksgälden – ränta på lån till anläggningstillgångar	157	252
Riksgälden – ränta på räntekontot	1	0
Övriga finansiella kostnader	13	86
SUMMA	171	338

Not 6. Verksamhetens kostnader

	2013	2012
Förvaltningsanslaget	163 384	168 402
Forskningsanslaget (avrundningsdiff)	117 433	106 890
Finansmarknadsforskning	0	579
Näringslivsutveckling	0	348
Externa medel inklusive övrigt	11 940	13 966
SUMMA	292 757	290 185

Not 7. Lämnade bidrag

	2013	2012
Inomstatligt	1 323 509	1 141 029
Kommuner/Landsting	107 533	177 459
Privata företag/ekonomiska föreningar	804 741	706 800
Övrigt	140 454	178 364
SUMMA	2 376 237	2 203 652

Not 8. Balanserade utgifter för utveckling

	2013	2012
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	25 245	25 245
Årets anskaffningar	0	0
Årets upparbetade kostnader	0	0
Årets utrangeringar	0	0
SUMMA	25 245	25 245
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-15 580	-10 727
Årets avskrivning	-4 853	-4 853
Årets utrangeringar	0	0
SUMMA	-20 433	-15 580
SUMMA BOKFÖRT VÄRDE	4 812	9 665

Not 9. Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

	2013	2012
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	3 603	1 901
Årets anskaffningar	937	1 702
Årets utrangeringar	-333	0
SUMMA	4 207	3 603
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-1 819	-1 129
Årets avskrivning	-596	-690
Årets utrangeringar	333	0
SUMMA	-2 082	-1 819
SUMMA BOKFÖRT VÄRDE	2 125	1 784

Not 10. Förbättringsutgifter på annans fastighet	2013	2012
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans (avrundningsdiff ingående balans föregående år)	2 705	1 069
Årets anskaffningar	0	1 637
SUMMA	2 705	2 706
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans (avrundningsdiff ingående balans föregående år)	-970	-840
Årets avskrivning (avrundningsdiff)	-418	-131
SUMMA	-1 388	-971
SUMMA BOKFÖRT VÄRDE	1 317	1 735
Not 11. Maskiner, inventarier, installationer m. m.		
2013		
2012		
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	19 404	17 913
Årets anskaffningar	2 714	3 042
Årets utrangeringar	-76	-1 551
SUMMA	22 042	19 404
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans (avrundningsdiff ingående balans föregående år)	-15 249	-15 423
Årets avskrivning (avrundningsdiff)	-2 139	-1 376
Årets utrangeringar	76	1 551
SUMMA	-17 312	-15 248
SUMMA BOKFÖRT VÄRDE	4 730	4 156
Not 12. Fordringar hos andra myndigheter		
2013		
2012		
Kundfordringar hos andra myndigheter	884	1 167
Mervärdesskattefordran	5 026	4 941
SUMMA	5 910	6 108
Not 13. Periodavgränsningsposter		
2013		
2012		
Förutbetalda hyror	4 772	4 514
Övriga förutbetalda kostnader	1 927	1 658
Upplupna bidragsintäkter inomstatliga (ny uppdelning av not, korrigerade jämförelsesiffror för 2012)	19 830	550
Upplupna bidragsintäkter utomstatliga (ny uppdelning av not, korrigerade jämförelsesiffror för 2012)	3 460	16 776
SUMMA	29 989	23 498

Not 14. Avräkning med statsverket	2013	2012
ANSLAG I ICKE RÄNTEBÄRANDE FLÖDE		
Ingående balans	-26 131	-7 248
Redovisat mot anslag	2 281 213	2 065 140
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-173 915	-2 092 268
Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	2 081 167	-34 376
ANSLAG I RÄNTEBÄRANDE FLÖDE		
Ingående balans (rättning av UB 2012 har gjorts under året)	-4 437	7 780
Redovisat mot anslag	160 580	165 370
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-155 019	-169 341
Återbetalning av anslagsmedel	0	0
Fordran avseende anslag i räntebärande flöde	1 124	3 809
FORDRAN AVSEENDE SEMESTERLÖNESKULD SOM INTE HAR REDOVISATS MOT ANSLAG		
Ingående balans fordran avseende semesterlöneskuld	3 987	5 258
Förändring av semesterlöneskuld ej anslagsavräknade	-1 282	-1 271
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	2 705	3 987
ÖVRIGA FORDRINGAR/SKULDER PÅ STATENS CENTRALKONTO I RIKSBANKEN		
Ingående balans	123 378	123 378
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	300 898	300 242
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-2 567 081	-2 392 510
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	0	0
Omföring av betalning	173 915	2 092 268
Övriga fordringar på statens centralkonto i Riksbanken	-1 968 890	123 378
SUMMA AVRÄKNING MED STATSVERKET (AVRUNDNINGSDIFF)	116 107	96 798

Not 15. Avsättningar	2013	2012
Ingående balans, avsättning för pensioner	442	776
Årets utbetalning av pensioner	536	-296
Årets avsättning för pensioner	-271	-37
Ingående balans, övriga avsättningar	294	2 478
Övriga avsättningar (omstruktureringskostnader)	-294	-2 184
UTGÅENDE BALANS AVSÄTTNING FÖR PENSIONER M.M.	707	737

Not 16. Lån i Riksgälden	2013	2012
LÅN I RIKSGÄLDEN FÖR ANSKAFFNING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Beviljad låneram	23 000	23 000
Utnyttjad låneram maximalt under året	15 098	16 336
Utnyttjad låneram vid årets slut	12 984	16 037
Ingående balans	16 037	17 871
Nya lån	5 382	5 197
Årets amorteringar	-8 435	-7 031
UTGÅENDE BALANS	12 984	16 037

Not 17. Övriga skulder	2013	2012
Förskott från EU	54 489	48 072
Källskatter m.m.	2 978	3 477
SUMMA	57 467	51 549

Not 18. Periodavgränsningsposter	2013	2012
Upplupna semesterlöner och andra löner/arvoden inkl. avgifter	11 335	12 836
Övriga upplupna kostnader, inomstatliga	500	550
Övriga upplupna kostnader, utomstatliga	1 202	374
Oförbrukade bidrag, inomstatliga (jämförelsesiffror för 2012 har korrigerats)		
Utbetalas inom 3 mån	32 325	20 431
Utbetalas inom 3 mån - 1 år	61 175	65 677
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	34 564	33 393
SUMMA	141 101	133 261

9. Styrelsens underskrifter

Styrelsen har 2014-02-19 fattat beslut om VINNOVAs årsredovisning räkenskapsåret 2013.

Stockholm 2014-02-19

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Hasse Johansson
Ordförande

Kristina Alsér

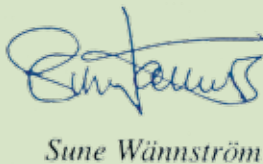
Karin Röding

David Sonnek

Eva Wigren

Sune Wännström

Charlotte Brogren

Bilaga 1. Läsanvisningar

Läsanvisningar utifrån VINNOVAs instruktion

- SID 9** 1 § Verket för innovationssystem har till uppgift att främja hållbar tillväxt genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling av effektiva innovationssystem. Myndigheten har ett särskilt ansvar inom teknikområdet samt områdena transport, kommunikation och arbetsliv. Med innovationssystem avses nätverk av offentliga och privata aktörer där ny teknik och kunskap produceras, sprids och används. Myndigheten ska verka för nyttiggörande av forskning för att uppnå hållbar tillväxt och stärka Sveriges konkurrenskraft.
- SID 16** 4 § – Verket för innovationssystem ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för företag och andra berörda.
- SID 26** 2 § 3 – Verket för innovationssystem ska bidra till att stärka och utveckla viktiga sektorer inom de svenska innovationssystemen.
- SID 36** 2 § 1 – Verket för innovationssystem ska bidra till att stärka och utveckla universitet och högskolor, industriforskningsinstitut, företag och andra samhällsaktörer samt utveckla samarbetet mellan dessa inom de svenska innovationssystemen.
- SID 50** 2 § 2 – Verket för innovationssystem ska bidra till att utveckla industriforskningsinstitutens roll inom de svenska innovationssystemen.
- SID 60** 3 § 1 – Verket för innovationssystem ska stimulera internationellt samarbete som stärker svensk forskning och innovation samt bidrar till nytta för Sverige.
- SID 63** 3 § 2 – Verket för innovationssystem ska främja svenskt deltagande, särskilt näringslivets, i EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling.
- SID 63** 3 § 4 – Verket för innovationssystem ska svara för information och rådgivning till forskare, myndigheter, företag och övriga intressenter om EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling.
- SID 66** 3 § 3 – Verket för innovationssystem ska utvärdera och samordna det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och teknisk utveckling.
- SID 66** 3 § 5 – Verket för innovationssystem ska vara nationellt kontaktorgan för forskningen inom EU, forskningsprogrammet COST och det industriella utvecklingsprogrammet EUREKA.
- SID 68** 2 § 5 - Verket för innovationssystem ska sprida information om forskning, utveckling och innovation till utförare, användare och allmänhet.
- SID 68** 6 § – Verket för innovationssystem ska inom sitt verksamhetsområde samverka med berörda nationella, regionala och internationella aktörer.
- SID 70** 7 § – För Verket för innovationssystem, Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande och Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap ska det finnas en samordningsgrupp bestående av myndighetscheferna. Gruppen ska samverka och gemensamt utarbeta analyser, strategier och forskningsprogram samt i övrigt ta initiativ för att utveckla och förnya formerna för forskningsverksamheten.

Läsanvisningar utifrån VINNOVAs regleringsbrev

- SID 20** RB 1.2.1 VINNOVA ska redogöra för myndighetens interna strategiarbete och hur detta påverkar VINNOVAs prioriteringar.
- SID 21** RB 1.2.2 VINNOVA ska redogöra för förändring i omsättning, antal anställda och förädlingsvärde i de små och medelstora företagen VINNOVA har bidragit med finansiering till de senaste tre åren.
- SID 22** RB 1.1.1 VINNOVA ska redovisa på vilka grunder prioriteringar mellan olika insatser genomförts och vilken roll framsyn, effektlogikprövning, uppföljning, utvärdering och effektanalyser spelat.
- SID 26** RB 1.1.2 VINNOVA ska redovisa de förstärkningar som skett inom ramen för propositionen Ett lyft för forskning och innovation (prop. 2008/09:50, bet. 2008/09:UbU4, rskr. 2008/09:160) inom områdena produktionsteknik, transport, flyg samt säkerhet och krisberedskap
- SID 38** RB 1.1.3 VINNOVA ska redovisa hur myndigheten förbättrar sina insatser för små och medelstora företag, inklusive små och medelstora företags internationalisering, samt myndighetens samlade insatser för dessa aktörer. För de insatser som vänder sig till små och medelstora företag ska VINNOVA redovisa hur insatserna utformats, hur myndigheten tar hänsyn till relevans och kvalitet samt vilka metoder som använts för att särskilt nå kvinnor, män, unga personer och personer med utländsk bakgrund. VINNOVA ska bedöma de faktiska resultaten av detta arbete.
- SID 60** RB 1.3.1 VINNOVA ska redovisa hur det internationella perspektivet integreras i VINNOVAs satsningar.
- SID 61** RB 3.3.6 VINNOVA ska delta i och samverka i fråga om genomförandet av de forskningssamarbeten som blir en följd av samarbeten med de länder som Sverige har slutit bilaterala avtal eller överenskommelser med.
- SID 63** RB 1.3.2 VINNOVA ska redovisa arbetet med EU:s sjunde ramprogram för forskning och utveckling. Redovisningen ska omfatta VINNOVAs roll som finansiär av partnerskapsprogram, rollen som nationellt ansvarig för information och rådgivning inklusive redogörelse för det svenska deltagandet i sjunde ramprogrammet.
- SID 66** RB 1.3.3 VINNOVA ska redovisa hur myndigheten arbetat med frågor som gäller förverkligandet av Europeiska forskningsområdet.
- SID 72** RB 2.1 Myndighetens verksamhet ska regelbundet bli föremål för omprövning och nya beslut. VINNOVA ska återskärpa resultatet. Verksamheten i sin helhet ska om möjligt ha omprövats under en fyraårsperiod.
- SID 72** RB 2.2 För EU-samarbete och internationellt arbete ska VINNOVA särskilt:
- SID 72** RB 2.2.1 Bistå Regeringskansliet i europeiska forskningsområdeskommitténs arbetsgrupp om kunskapsöverföring, ERAC Working Group on Knowledge Transfer.
- SID 72** RB 2.2.2 Bistå Regeringskansliet i programkommittéarbetet i EU:s sjunde ramprogram för forskning och utveckling inom områdena IKT, Nanoteknik/material/produktion, Transport, Säkerhet, Små och medelstora företag, Kunskapsregioner samt Internationellt samarbete.
- SID 72** RB 2.2.3 Bistå Regeringskansliet i programkommittéarbetet med EU:s ramprogram för konkurrenskraft och innovation. VINNOVA ska ha ett huvudansvar för delprogram 2, IKT, samt delta i delprogram 1, Entreprenörskap och innovation. VINNOVA ska komplettera Tillväxtverket i de delar av delprogram 1 som rör innovation exempelvis genom utbildningar för Enterprise Europe-nätverkets regionala organisation.
- SID 74** RB 2.2.4 Företråda staten i medlemskapet i relevanta EG-artikel 187 och 185 samarbeten.
- SID 74** RB 2.2.5 Bistå Regeringskansliet i arbete kopplat till EU 2020-strategin och underliggande flaggskeppsinitiativ inom myndighetens verksamhetsområde, inklusive europeiska innovationspartnerskap och utvecklingen av det kommande programmet för forskning och innovation, Horisont 2020.
- SID 74** RB 2.2.6 Bistå Regeringskansliet i arbetet i OECD:s kommitté för forsknings- och teknikpolitik (CSTP) och dess undergrupper, antingen som expert eller genom att svara för delegatskapet.
- SID 76** RB 2.2.7 Bistå Regeringskansliet i arbetet med det Europeiska innovationspartnerskapet för råvaror.
- SID 76** 2.2.8. VINNOVA ska i sitt NCP-arbetet inkludera spridning av information om verksamheten vid kommissionens gemensamma forskningscentra (Joint Research Centre JRC) om möjligheten till forskningssamarbeten och vistelser vid dess institut. VINNOVA bör samråda med Vetenskapsrådet för att koordinera sina insatser med den verksamhet som bedrivs av Vetenskapsrådet.
- SID 76** RB 2.3 VINNOVA ska inom ramen för sin uppgift bistå regeringen i genomförandet av den nationella innovationsstrategin och bidra till att uppfylla dess mål.
- SID 76** RB 2.4 VINNOVA ska bistå Regeringskansliet i förberedelserna av programperioden för 2014-2020 för EU:s sammanhållningspolitik och politiken för landsbygds-, havs- och fiskerifonden inklusive arbetet med partnerskapsöverenskommelsen. Myndigheten ska vidare utifrån sitt uppdrag stödja de aktörer som fått i uppdrag att utarbeta förslag till EU:s strukturfondsprogram.
- SID 77** RB 2.5 VINNOVA ska i samverkan med Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggnad, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, Vetenskapsrådet samt universitet och högskolor utveckla rutiner för utbetalning av forskningsstöd så att de bättre anpassas till lärosätenas planering.
- SID 77** RB 2.6 VINNOVA ska samverka med Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap och Vetenskapsrådet inom området vård, hälsa och omsorg.
- SID 78** RB 3.1.1 VINNOVA ska medverka i Nordiska ministerrådets toppforskningsprogram om klimat, miljö och energi som pågår 2009-2013. VINNOVA ska under 2013 tillsammans med Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Vetenskapsrådet och Statens Energimyndighet finansiera forskning inom programmet med minst 9,4 miljoner kronor för de fyra myndigheterna sammantaget.

- SID 78** RB 3.2.1 Regeringsbeslut den 27 november 2008 (N2008/7709/FIN) med uppdrag om utlysning, utvärdering och bedömning av strategiska forskningsområden. Uppdraget ska redovisas i samband med årsredovisningen. Beslut justerat genom regeringsbeslut den 30 september 2010 (U2010/5686/F). Redovisning av årliga uppföljningar ska ske senast den 30 mars påföljande år.
- SID 78** RB 3.2.2 Regeringsbeslut den 21 december 2009 (Fi2008/7811, E2009/1828, Fi2009/4756, Fi2009/7978 (delvis)) med uppdrag att genomföra ett program för finansmarknadsforskning. Uppdraget ska redovisas i samband med årsredovisningen. Tidpunkten för redovisning justerades i regleringsbrevet för budgetåret 2012 avseende anslag 1:16 Finansmarknadsforskning, till den 1 mars 2013.
- SID 79** RB 3.2.3 Regeringsbeslut den 10 juni 2010 (N2009/8901/ENT, delvis) med uppdrag avseende innovation och design inom regeringens handlingsplan för kulturella och kreativa näringar. Uppdraget ska slutredovisas senast den 25 januari 2013.
- SID 79** RB 3.2.4 Regeringsbeslut den 10 juni 2010 (N2010/3256/ENT) med uppdrag avseende insatser för unga innovatörer. Uppdraget ska redovisas senast den 15 mars 2013.
- SID 79** RB 3.2.5 Regeringsbeslut den 30 september 2010 (U2010/5686/F) med uppdrag om utvärdering av satsningen på strategiska forskningsområden. Redovisning av den årliga uppföljningen ska ske senast den 30 mars påföljande år t.o.m. år 2014. Utvärderingen ska redovisas senast den 1 maj 2015.
- SID 79** RB 3.2.6 Regeringsbeslut den 16 december 2010 (N2009/8901/ENT, delvis), med uppdrag avseende Ledarskap och arbetsorganisation inom kulturella och kreativa näringar. Uppdraget ska slutredovisas senast den 25 januari 2013.
- SID 80** RB 3.2.7 Regeringsbeslut den 16 december 2010 (N2009/8901/ENT, delvis), med uppdrag avseende fortsatt utveckling av inkubatorer, företagsshotell och liknande som är anpassade för kulturella och kreativa näringar. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 mars 2013.
- SID 80** RB 3.2.8 Regeringsbeslut den 28 april 2011 (N2011/3000/FIN) med uppdrag att genomföra en satsning med syfte att utveckla testbäddar inom hälso- och sjukvård och äldreomsorg. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2014.
- SID 80** RB 3.2.9 Regeringsbeslut den 1 september 2011 (N2011/5142/E) med uppdrag att genomföra en satsning på forskning och kunskapsutveckling inom miljöteknikområdet. Uppdraget ska redovisas i samband med årsredovisningen till och med 2014.
- SID 81** RB 3.2.10 Regeringsbeslut den 13 oktober 2011 (N2011/5769/RT) med uppdrag att medverka i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan. Uppdraget ska årligen redovisas senast den 31 januari till och med 2015.
- SID 81** RB 3.2.11. Regeringsbeslut den 17 november 2011 (N2011/6170/FIN) med uppdrag att utlysa planeringsbidrag för ansökningar om nya kunskaps- och innovationsplattformar vid det Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT). Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 juli 2013.
- SID 82** RB 3.2.12. Regeringsbeslut den 24 november 2011 (N2011/6169/FIN) med uppdrag att genomföra insatser för att öka små och medelstora företags konkurrenskraft genom förbättrat offentligt stöd för hantering av immateriella tillgångar. Uppdraget ska delredovisas senast den 31 maj och 30 november 2012 samt 28 februari och 31 augusti 2013 samt slutredovisas senast den 15 mars 2014.
- SID 82** RB 3.2.13. Regeringsbeslut den 16 februari 2012 (U2012/907/F) med uppdrag att stärka det svensk-kinesiska forsknings- och innovationssamarbetet. Arbetets utfall ska utvärderas senast den 1 juli 2015.
- SID 83** RB 3.2.14. Regeringsbeslut den 23 februari 2012 (N2012/1049/FIN) med uppdrag att komplettera programmet Fordonsstrategisk Forskning och Innovation.
- SID 83** RB 3.2.15. Regeringsbeslut den 3 mars 2012 (N2011/6151/FIN) med uppdrag att genomföra insatser för tillväxt i små och medelstora företag genom innovationscheckar och innovationscoacher. Uppdraget ska delredovisas senast den 15 maj 2013 respektive den 15 maj 2014 samt slutredovisas senast den 1 juli 2015.
- SID 83** RB 3.2.16. Regeringsbeslut den 4 april 2012 (N2012/2145/E) med uppdrag att genomföra en särskild satsning på teknik- och innovationsupphandling inom området miljöteknik. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 januari 2015.
- SID 83** RB 3.2.17. Regeringsbeslut den 31 maj 2012 (N2012/2819/FIN) med uppdrag att utforma och genomföra en pilotinsats för tillämpning av ö designbaserad kompetens i utvecklingen av offentliga tjänster. Uppdraget har justerats genom regeringsbeslut den 15 oktober 2012 (N2012/5390/FIN). Uppdraget ska delredovisas senast den 15 maj 2013 respektive den 15 maj 2014 samt slutredovisas senast den 1 juli 2015.
- SID 84** RB 3.2.18. Regeringsbeslut den 5 juli 2012 (N2012/3381/E) med uppdrag att genomföra en särskild satsning med syfte att utveckla testbäddar inom miljöteknikområdet. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 januari 2015.
- SID 84** RB 3.2.19. Regeringsbeslut den 26 juli 2012 (N2012/3599/ITP) med uppdrag att utveckla och vidareutveckla den tekniska plattformen öppnadata.se – en portal för innovation. Uppdraget ska delredovisas senast den 15 mars 2013 respektive den 15 mars 2014 samt slutredovisas senast den 1 juli 2015.
- SID 84** RB 3.3.1. VINNOVA ska genomföra en satsning inom områdena gruv-, mineral och stålforskning som omfattar 25 miljoner kronor under 2013. Satsningar inom de geovetenskapliga områdena och inom metallbaserad materialforskning ska göras med hög näringsrelevans och hög vetenskaplig kvalitet. Satsningarna ska omfatta hela kedjan från malmgeologi och prospekteringsteknik via gruvidrift och tillverkningsprocesser till användningsområden för restprodukter och substitution av kritiska råvaror. Satsningen kan göras inom ramen för de strategiska innovationsområdena som finns beskrivna i propositionen Forskning och innovation (prop. 2012/13:30).

- SID 85** RB 3.3.2. VINNOVA ska inrätta en nationell EU-samordningsfunktion där övriga forskningsfinansierare ingår. Samordningsfunktionen ska underlätta prioritering av deltagandet i europeiska partnerskapsprogram och ta fram rekommendationer för regeringens beslut om deltagande inom vissa typer av partnerskap. Vidare ska samordningsfunktionen samordna och förstärka det strategiska och proaktiva arbetet inom det europeiska forsknings- och innovations-samarbetet, föra dialog med relevanta aktörer och aktörsgupper på nationell och regional nivå, samt verka för synergier mellan EU-satsningar och nationella satsningar inom forskning och innovation. Samordningsfunktionen ska även följa och analysera utvecklingen av det forskningsområdet. Vid VINNOVA ska det finnas ett sekretariat som bistår samordningsfunktionen med underlag.
- SID 85** RB 3.3.3. VINNOVA ska i samråd med Vetenskapsrådet fördela medel för forskning som är av hög vetenskaplig kvalitet inom olika vetenskapliga discipliner och som bedöms bidra till utveckling och framsteg för praktiskt jämställdhetsarbete inom universitet och högskola samt näringsliv och offentlig sektor. För uppdraget får VINNOVA disponera 12 miljoner kronor 2013 och 20 miljoner kronor 2014 från det under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet uppförda anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder, anslagsposten 4 Särskilda jämställdhetsåtgärder - del till VINNOVA. Fördelningen av utbetalade medel ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet med kopia till Näringsdepartementet) senast den 1 mars 2015. Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet med kopia till Näringsdepartementet) senast den 1 mars 2016.
- SID 86** RB 3.3.4. VINNOVA ska öka tillgängligheten till test- och demonstrationsanläggningar vid industriforskningsinstituterna inom RISE Research Institutes of Sweden Holding AB (RISE) samt genomföra andra investeringar och nyetableringar av test- och demonstrationsanläggningar, för 50 miljoner kronor 2013. VINNOVA ska tillsammans med RISE ta fram en strategi för att tillgängliggöra test- och demonstrationsanläggningar inom RISE, samt gemensamt bedöma behovet av andra investeringar och nyetableringar. Strategin ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 juni 2013.
- SID 86** RB 3.3.5. VINNOVA ska genomföra satsningar på tjänsteforskning i syfte att skapa en svensk tjänsteforskning med internationellt hög vetenskaplig kvalitet som kan bidra till näringslivets konkurrenskraft och till förnyelse av offentlig sektor. Det finns en stor efterfrågan på kunskap och kompetens för tjänsteinnovation. Tjänsteforskning är ett möjliggörande kunskapsområde, men samverkan mellan företag, offentlig sektor och akademi krävs för att kunskapen ska bidra till produktivitet och konkurrenskraft i företag, liksom till effektivitet och kvalitet i offentliga tjänster. Ett effektivt nyttiggörande av tjänsteforskning är en viktig förutsättning för att framgångsrikt möta samhällsutmaningar och de behov som näringslivet har.
- SID 87** RB 3.3.6. VINNOVA ska delta i och samverka i fråga om genomförandet av de forskningsarbeten som blir en följd av samarbeten med de länder som Sverige har slutit bilaterala avtal eller överenskommelser med.
- SID 87** RB 3.3.7. VINNOVA ska göra en översyn av programmet Fordonsstrategisk Forskning och Innovation. Regeringen aviserade i beslut "Uppdrag att komplettera programmet Fordonsstrategisk Forskning och Innovation" (N2012/1049/FIN) sin avsikt att göra en översyn av programmet för Fordonsstrategisk forskning och innovation, FFI. Översynen ska omfatta hur programmet i dag och den pågående utvecklingen av programmet med bl.a. färdplaner, svarar mot de samhällsbehov i n om fordonssektorn, konkurrenskraft, trafiksäkerhet och energi/miljö, som programmet adresserar. Översynen ska även beakta den strukturomvandling som nyligen skett och sker inom fordonsindustrin, och speciellt diskutera balansen mellan fordons-tillverkare/leverantörer och relationen till det i dag separata Leverantörsprogrammet hos Tillväxtverket. Vidare ska översynen belysa förutsättningar och möjliga vägar för ett ökat nyttiggörande av programmets resultat. Slutligen ska möjligheterna belysas för FFI både att bidra till regeringens Innovationsstrategi och dra nytta av den samma. Översynen ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 mars 2013.
- SID 87** RB 3.3.8. VINNOVA ska tillsammans med Tillväxtverket under 2013-2014 utveckla och genomföra en fortsättning av programmet Ungas Innovationskraft. Insatserna ska bidra till att öka andelen unga som utvecklar och kommersialiserar sina idéer. En delrapport ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 mars 2013 där myndigheterna gemensamt redovisar vilka insatser och grupper man avser att prioritera i programmet, hur man avser bedriva det fortsatta arbetet samt hur insatserna ska förankras i målgrupperna. Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 15 mars 2015 i enlighet med rapporteringskraven i regeringens beslut om uppdrag till Tillväxtverket m.fl. avseende insatser för unga innovatörer (N2010/3256/ENT).
- SID 88** RB 3.3.9. VINNOVA ska bistå Regeringskansliet (Näringsdepartementet) i arbetet med innovations- och näringspolitiska frågor inför och under det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet. I uppdraget ingår att bistå dels i anordnandet av en konferens om Nordens framtida näringspolitik under våren 2013, dels i arbetet med att ta fram ett nytt nordiskt samarbetsprogram för innovations- och näringspolitiken från 2014 och framåt.
- SID 88** RB 3.3.10. VINNOVA ska i nära dialog med Tillväxtanalys genomföra minst två effektutvärderingar avseende olika insatser. De insatser som analyseras ska vara av budget- och verksamhetsmässig betydelse. Effektanalyserna ska omfatta beräkningar av de effekter i form av hållbar tillväxt och förnyelse som FoU-stödet från myndigheten resulterar i. Myndigheten ska också analysera hur insatsformer och bedömningskriterier påverkat resultaten. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 22 februari 2014.
- SID 89** RB 3.3.11. Utifrån den nationella innovationsstrategins mål att "Sverige lär av andra länders arbete med att utveckla innovationspolitiken och inspirerar internationellt genom ett långsiktigt och samordnat arbete med att stärka innovationsklimatet", ska VINNOVA under 2013 genomföra en internationell konferens i samverkan med Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Konferensen ska utformas så att den stödjer genomförandet av innovationsstrategin.

SID 89 RB 3.3.12. VINNOVA ska tillsammans med Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser ta fram ett underlag för utformning av den regelbundna uppföljningen av den nationella innovationsstrategin och redovisningen av det svenska innovationsklimatets utveckling på nationell och regional nivå, vilket har aviserats i regeringsbeslutet om den nationella innovationsstrategin den 11 oktober 2012 (N2011/547/FIN). Uppdraget ska genomföras i dialog med Tillväxtverket och Statistiska centralbyrån (SCB), i det senare fallet inom ramen för SCB:s uppdrag att utveckla indikatorer för innovation (N2011/7252/FIN). Ett första underlag till utformning av uppföljningen ska presenteras för Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 mars 2013. Uppdraget ska delredovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 september 2013 och senast den 28 februari 2014 samt slutredovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 juni 2014

SID 90 RB 3.3.13. VINNOVA ska utlysa program för strategiska innovationsområden för att skapa ny, långsiktig och fördjupad samverkan mellan olika aktörer så som universitet och högskolor, forskningsinstitut, näringsliv, offentlig sektor på nationell och regional nivå, civilsamhälle samt andra aktörer. De strategiska innovationsområdena ska utgå från samhällsutmaningar, forskningen ska hålla hög vetenskaplig kvalitet, ha inslag av medfinansiering och kunna påvisa ny eller områdesövergripande samverkan. Insatserna kan med fördel vara flervetenskapliga. Centralt är att alla dessa aktörer och andra användare aktivt involveras redan i problemformuleringsstadiet. Kunskapsutbyte och gemensamma processer för problemformuleringen bör alltså ske. De strategiska innovationsområdena ska identifieras inom svenska styrkeområden utifrån ett syfte att bidra till att möta samhällsutmaningar. Delfinansiering från näringsliv och offentlig verksamhet ska vara en förutsättning. Insatserna ska utformas så att det finns möjlighet att löpande ompröva inriktning och struktur på insatserna för att kunna möta nya utmaningar i samhället. Lärdomar dragna av svenska och internationella erfarenheter och av dialoger med berörda parter bör löpande integreras i arbetet. Återkommande uppföljningar av de strategiska innovationsområdena ska genomföras. VINNOVA bör ha i åtanke att det på medellång och längre sikt ska göras en eller flera utvärderingar av effekter av satsningen, både i termer av uppnådda resultat och av effekter på samverkansmönster mellan aktörer. För uppdraget har avsatts 75 miljoner kronor 2013. Uppdraget ska delredovisas i samband med årsredovisningen. VINNOVA ska, inom det strategiska innovationsområdet energi, där medel tillförs Statens energimyndighet, ha ett samlat ansvar för de delar av satsningen där olika samverkanskonstellationer sammanförs. VINNOVA och Statens energimyndighet ska i samverkan bedöma insatsernas relevans och kvalitet.

SID 90 RB 3.3.14. VINNOVA ska, i samråd med Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande och Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, utforma metoder och kriterier för bedömning av prestation och kvalitet i lärosätenas samverkan med det omgivande samhället, i termer av relevans och nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap. I begreppet samverkan med det omgivande samhället avses samverkan med part som inte är universitet eller högskola. För uppdraget har avsatts 30 mil-

joner kronor 2013. För 2014 planeras anslaget för uppdraget vara 50 miljoner kronor och efterföljande år 60 miljoner kronor. I arbetet med att utforma metod och kriterier bör lärdomar och synpunkter från lärosäten och forskningsfinansiärer beaktas. Vidare bör även synpunkter från näringsliv, forskningsinstitut, organisationer, samt offentlig sektor på nationell och regional nivå, beaktas. Dessutom bör en internationell utblick göras och lärdomar från detta beaktas. De metoder och kriterier som tas fram ska utformas på ett sätt som gör det möjligt att användas i ett framtida resursfördelningssystem. Det är viktigt med ett löpande utvecklingsarbete i syfte att förbättra och kvalitetssäkra statistik och metoder för att bedöma och visa på resultaten av samverkan och nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap. Baserat på den modell och de kriterier som utvecklas ska VINNOVA genomföra utlysning och fördela medel. Medlen ska fördelas till de lärosäten som efter ett ansökningsförfarande bedöms visa bäst kvalitet och prestation i samverkan med det omgivande samhället. Under en initial utvecklingsfas kan medel vid behov användas för lärosätens medverkan i utformning av modell och kriterier. Uppdragets bakgrund beskrivs närmare i avsnitt 6.3 i propositionen Forskning och innovation (prop. 2012/13:30). Uppdraget anknyter även till det uppdrag om ett framtida resursfördelningssystem som ges till Vetenskapsrådet enligt avsnitt 6.2.4 i samma proposition, samt till uppdrag nummer 15 nedan. VINNOVA ska ansvara för uppföljning och utvärdering av satsningen. VINNOVA ska delredovisa uppdraget i samband med årsredovisningen. I delredovisningen ska framgå hur medlen fördelas och hur modellen utvecklas.

SID 91 RB 3.3.15. VINNOVA ska, i samråd med Vetenskapsrådet, stödja universitets och högskolors strategiska arbete när det gäller samverkan med det omgivande samhället och verka för att forskningsbaserad kunskap kommer till nytta. VINNOVAs stöd för lärosätenas strategiska arbete bör ta sin utgångspunkt i en starkare koppling mellan utbildning, forskning och innovation. Detta närmare samband bidrar till att både stärka kvaliteten i, och öka nyttiggörandet av, forskningsbaserad kunskap. I universitetens och högskolornas uppgift ingår att samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt att verka för att forskningsresultat som tagits fram vid högskolan kommer till nytta. För att universiteten och högskolorna effektivt ska bidra till samhällets utveckling och Sveriges globala konkurrenskraft, är det viktigt att lärosätena arbetar strategiskt med att underlätta samverkan och utveckla sina samverkansformer med det omgivande samhället. Uppdragets bakgrund beskrivs närmare i avsnitt 11.3.1 i propositionen Forskning och innovation (prop. 2012/13:30). Uppdraget anknyter även till uppdrag 14 ovan. Uppdraget ska redovisas i samband med årsredovisningen.

Bilaga 2. Regeringsuppdrag utöver de i regleringsbrevet

PÅGÅENDE REGERINGSUPPDRAG 2013

VINNOVAS diarienum	Uppdrag	Rapporteringsdatum
2006-02679	Uppdrag att genomföra ett nationellt forskningsprogram - ett led i genomförandet av strategiprogrammet för skogs- och träindustrin	Avrapporteras 2014
2008-04049	Uppdrag att genomföra en satsning med syfte att öka antalet samverkansmiljöer som stimulerar kommersialisering av innovationer inom hälso- och sjukvården	Avrapporteras 2014
2008-04249	Uppföljning av SFO (ingår i uppdraget: Uppdrag om utlysning, utvärdering och bedömning av strategiska forskningsområden)	2011-03-30, 2012-04-30, 2013-03-30, 2014-03-30, 2015-03-30
2009-04930	Genomföra ett program för finansmarknadsforskning. Uppdraget gäller under förutsättning att Riksdagen godkänner att medel motsvarande 30 miljoner kronor anvisas. Regeringen avser att lämna ett sådant förslag i samband med tilläggsbudget 2010. (Finansdepartementet)	2014-03-01
2010-01527	Regeringen uppdrar åt Tillväxtverket och VINNOVA att utarbeta och genomföra ett treårigt program för att främja unga innovatörer i åldern 18-30 år.	Avrapporterat 2013-03-15 Fortsatt uppdrag med slutrapport 2015-03-15
2010-02553	Utvärdering av satsningen på strategiska forskningsområden	2015-05-01
2011-01609	Uppdrag att genomföra en satsning med syfte att utveckla testbäddar inom hälso- och sjukvård och äldreomsorg	2014-06-30
2011-03031	Uppdrag att genomföra en satsning på forskning och kunskapsutveckling inom miljöteknikområdet	2011-02-22, 2012-02-22, 2013-02-22, 2014-02-22, 2015-02-22
2011-03697	Uppdrag att medverka i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan	2012-01-31, 2013-01-31 2014-01-31, 2015-01-31
2011-04143	Öka SMF:s förmåga till affärsstrategiska hantering av sina immateriella tillgångar, förbättra affärsrådgivare kompetens, höja kunskapen hos företag och offentliga aktörer om frågorna	Delrapport 2012-05-31, 2012-11-30, 2013-02-28, 2013-08-31 Slutrapport 2014-03-15
2011-04222	Årlig rapportering av internationella överenskommelser ingångna av förvaltningsmyndigheter	2014-01-31
2012-00772	Uppdrag att komplettera programmet Fordonsstrategisk Forskning och Innovation	Löpande
2012-00922	Uppdrag att stärka det svensk-kinesiska forsknings- och innovationssamarbetet	2015-07-01
2012-00969	Uppdrag att genomföra insatser för tillväxt i små och medelstora företag genom innovationscheckar och innovationscoacher	Delrapport 2013-05-15, 2014-05-15 Slutrapport 2015-07-01
2012-01541	Uppdrag att genomföra en särskild satsning på teknik- och innovationsupphandling inom området för miljöteknik	2015-01-15
2012-02009	Uppdrag att utforma och genomföra en pilotinsats för tillämpning av designbaserad kompetens i utvecklingen av offentliga tjänster	Delrapport 2013-05-15, 2014-05-15, Slutrapport 2015-07-01
2012-02358	Uppdrag att utveckla och vidareutveckla den tekniska plattformen öppnadata.se - en portal för innovation	"Delrapport 2013-03-15, 2014-03-15, Slutrapport 2015-07-01

Bilaga 2. Regeringsuppdrag utöver de i regleringsbrevet

PÅGÅENDE REGERINGSUPPDRAG 2013

VINNOVAS diariernr	Uppdrag	Rapporteringsdatum
2012-02359	Uppdrag att genomföra en särskild satsning med syfte att utveckla testbäddar inom miljöteknikområdet	2015-01-15
2013-02758	Uppdrag att utveckla innovationskraften i offentlig sektor	Delrapport 2014-04-14 Slutrapport 2015-06-30
2013-02951	Uppdrag avseende innovationsupphandling inom området för miljöteknik	2015-03-15
2013-03155	Uppdrag att främja forsknings- och näringslivssamverkan kring svensk och internationell forskningsinfrastruktur	Delrapport 2014-04-14 Slutrapport 2016-06-30
2013-03184	Uppdrag att utveckla insatser för tillväxt i små och medelstora företag	2015-07-01
2013-05526	Uppdrag att förbereda överföring respektive inordnande av vissa uppgifter rörande upphandlingsstöd	2014-09-01

Bilaga 2. Regeringsuppdrag utöver de i regleringsbrevet

AVSLUTADE REGERINGSUPPDRAG UNDER 2013

VINNOVAS diarienum	Uppdrag	Rapporteringsdatum
2006-02048	Uppdrag om ett nationellt program för forskningssamverkan mellan universitet och högskolor och industri ett led i genomförandet av strategiprogrammet för läkemedels-, bioteknik- och medicinteknik	2013-04-18
2006-02047	Uppdrag om program för personrörlighet - ett led i genomförandet av strategiprogrammet för läkemedels-, bioteknik- och medicinteknikbranscherna	2013-04-18
2010-01486	Uppdrag avseende Innovation och design inom regeringens handlingsplan för kulturella och kreativa näringar	2013-01-23
2011-00001	Uppdrag avseende fortsatt utveckling av inkubatorer, företagshotell och liknande som är anpassade för kulturella och kreativa näringar	2013-03-01
2011-00002	Uppdrag avseende Ledarskap och arbetsorganisation inom kulturella och kreativa näringar	2013-01-25
2011-01997	Uppdrag angående social innovation i vården och omsorgen om de mest sjuka äldre samt utbetalning av medel	2013-01-23
2011-04090	Uppdrag att utlysa planeringsbidrag för ansökningar om kunskaps- och innovationsplattformar vid det Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT)	2013-07-01
2012-04385	Uppdrag att föreslå områden för förstärkt forsknings-, innovations- och utbildningssamarbete med Indien	2013-09-30
2013-02390	Uppdrag angående utlysning av medel för tillskapande av tillämpningar till det Personliga hälsokontot	2013-12-31
2013-02512	Uppdrag att utarbeta ett förslag till nationellt regionalfondsprogram för målet Investeringar i tillväxt och sysselsättning (Europeiska regionala utvecklingsfonden) avseende programperioden 2014-2020	2013-09-30
2006-01967	Uppdrag att genomföra ett strategiskt stålforsknings program för Sverige - ett led i genomförandet av strategiprogrammet för metallurgi	2013-12-31
2006-02742	Uppdrag att genomföra ett innovativt och framtidsinriktat gruvforskningsprogram – ett led i genomförandet av strategiprogrammet för metallurgi	2013-12-31

Bilaga 3. Förkortningar

AAL. Ambient Assisted Living, europeiskt program (IKT-lösningar som stöd till äldre)

BONUS. Gemensamt forskningsprogram för Östersjön

BSR. Baltic Sea Region

CIP. Competitiveness and Innovation Programme. EU-program riktat mot småföretag.

CLOSER. Transporteffektivitetscentrum i Göteborg

COST. European Cooperation in Science and Technology

EIT. European Institute of Technology

ERA. European Research Area

ERA-MIN. Europeiskt program inom mineralområdet

ERA-NET. Instrument för samverkan mellan forskningsfinansiärer i EU-länder

ERC. European Research Council. Finansierar grundforskning inom FP7.

ESBRI. Institutet för entreprenörskaps- och småföretagsforskning

EUREKA. Internationellt nätverk för att främja samarbete mellan företag och forskare.

FET. Future and emerging technologies (program inom Horisont 2020)

FFI. Fordonsstrategisk Forskning och Innovation

Fol. Forskning och innovation

FoU. Forskning och utveckling

Formas. Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande

FP7. EU:s sjunde ramprogram för forskning och utveckling

GFDemo. Grönt flygtekniskt demonstrationsprogram

IKT/ICT (eng). Informations- och kommunikationsteknik

IGLO. Nätverk mellan länders Brysselkontor

IMI. Innovative Medicine Initiative

INCO. Internationella samarbetsaktiviteter i EU:s ramprogram

INNO-net. Samarbetsprojekt mellan europeiska innovationsmyndigheter

IUC. Industriella utvecklingscentra.

IVA. Ingenjörsvetenskapsakademien

JRC. Joint Research Centre

JTI. Joint Technology Initiative (EU)

KIC. Knowledge and Innovation Communities (EU)

KK-stiftelsen. Stiftelsen för Kunskaps- och Kompetensutveckling

MoU. Memorandum of Understanding (samarbetsavtal)

MSB. Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap

NCP. National Contact Point (EU)

NFFP. Nationella Flygforskningsprogrammet

NKI. Nöjd Kund Index

NMP. Nanosciences, nanotechnologies, materials & new production technologies

OECD. The Organisation for Economic Co-operation and Development

PRV. Patent- och registreringsverket

PTS. Post- och telestyrelsen

RISE. Research Institutes of Sweden

SAFER. Trafiksäkerhetscentrum i Göteborg

SCB. Statistiska centralbyrån

SIO. Strategiska innovationsområden

SKL. Sveriges Kommuner och Landsting

SP. Sveriges tekniska forskningsinstitut

SMF. Små och medelstora företag

SSF. Stiftelsen för Strategisk Forskning

SUHF. Sveriges universitets- och högskoleförbund

TRANSAM. Samordningsfunktion inom transportområdet i Sverige

UDI. Utmaningsdriven innovation

Bilaga 4. VINNOVAs publikationer 2013

VINNOVA Analys

- 01 Chemical Industry Companies in Sweden
- 02 Metallindustrin i Sverige 2007 – 2011
- 03 Eco-innovative Measures in large Swedish Companies – *An inventory based on company reports*
- 04 Gamla möjligheter – *Tillväxten på den globala marknaden för hälso- och sjukvård till äldre*
- 05 Rörliga och kopplade – *Mobila produktions-system integreras*
- 06 Företag inom miljötekniksektorn 2007–2011
- 07 Företag inom informations- och kommunikationsteknik i Sverige 2007 – 2011
- 08 Snabbare Cash – *Effektiv kontanthantering är en tillväxtmarknad*
- 09 Den svenska maritima näringen – *2007–2011*
- 10 Long Term Industrial Impacts of the Swedish Competence Centres
- 11 Summary – Long Term Industrial Impacts of the Swedish Competence Centres. *Kortversion av VA 2013:10*
- 12 Företag inom svensk gruv- och mineralindustri 2007-2011
- 13 Innovationer och ny teknik – *Vilken roll spelar forskningen?*
- 14 Företag i energibranschen i Sverige – 2007–2011
- 15 Sveriges deltagande i sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling (FP7) – *Lägesrapport 2007–2012. Finns endast som PDF*
- 16 FP7 and Horizon 2020. *Finns endast som PDF*

VINNOVA Information

- 01 Branschforskningsprogrammet för skogs- & träindustrin – *Projektkatalog 2013*
- 02 Destination Innovation – *Inspiration, fakta och tips från Ungas Innovationskraft*
- 03 Inspirationskatalog – Trygghetsbostäder för äldre
- 04 Challenge-Driven Innovation – *Societal challenges as a driving force for increased growth. För svensk version se VI 2012:16*
- 05 UTGÅR, ersätts av VI 2013:14
- 06 Årsredovisning 2012
- 07 Trygghetsbostäder för äldre – *en kartläggning. Finns endast som PDF*
- 08 Äldre entreprenörer med sociala innovationer för äldre – *en pilotstudie kring en inkubatorverksamhet för äldre. Finns endast som PDF*
- 09 Fixartjänster i Sveriges kommuner – *Kartläggning och samhällsekonomisk analys. För kortversion se VINNOVA Information VI2013:10*
- 10 Sammanfattning Fixartjänster i Sveriges kommuner – *Kartläggning. Kortversion av VINNOVA Information VI2013:09*
- 11 New Paths to Innovation – *VINNOVA Sweden's innovation agency*
- 12 UTGÅR, ersätts av VI 2013:19
- 13 När företag och universitet forskar tillsammans – *Långsiktiga industriella effekter av svenska kompetenscentrum*
- 14 Innovationer på beställning – *en möjlighet till förnyelse och utveckling*
- 15Handledning – *för insatser riktade mot tjänsteverksamheter och tjänsteinnovation*
- 16 UTGÅR, ersätts av VI 2013:22
- 17 Innovationer på beställning – *tidning om att efterfråga innovationer i offentlig sektor*
- 18 Din kontakt i EU:s forsknings- och innovationsprogram
- 19 Arbetar du inom offentlig sektor och brinner för innovationsfrågor? – *VINNOVA är Sveriges innovationsmyndighet och arbetar för att offentlig sektor ska vara drivkraft för utveckling och användning av innovationer*
- 20 Programöversikt 2014 – *Stöd till forskning och innovation*
- 21 OECDs utvärdering av Sveriges innovationspolitik – *En sammanställning av OECDs analys och rekommendationer*
- 22 Att efterfråga innovation – *Tankesätt och processer*

VINNOVA Rapport

- 01 Från eldsjälsvivna innovationer till innovativa organisationer – *Hur utvecklar vi innovationskraften i offentlig verksamhet?*
- 02 Second International Evaluation of the Berzelii Centra Programme
- 03 Uppfinningars betydelse för Sverige – *Hur kan den svenska innovationskraften utvecklas och tas tillvara bättre?*
- 04 Innovationsslussar inom hälso- och sjukvården – *Halvtidsutvärdering*
- 05 Utvärdering av branschforskningsprogrammen för läkemedel, bioteknik och medikinteknik
- 06 Vad ska man ha ett land till? – *Matchning av bosättning, arbete och produktion för tillväxt*
- 07 Diffusion of Organisational Innovations – *Learning from selected programmes*
- 08 Second Evaluation of VINN Excellence Centres – *BiMaC Innovation, BIOMATCELL, CESC, Chase, ECO2, Faste, FunMat, GigaHertz, HELIX, Hero-m, iPACK, Mobile Life, ProNova, SAMOT, SuMo& Wingquist. Finns endast som PDF*
- 09 Förkommersiell upphandling – *En handbok för att genomföra FoU-upphandlingar*
- 10 Innovativa kommuner – *Sammanfattning av lärdomar från åtta kommuner och relevant forskning*
- 11 Design av offentliga tjänster – *En förstudie av designbaserade ansatser. Finns endast som PDF*
- 12 Erfarenheter av EU:s samarbetsprogram – *JTI-IKT (ARTEMIS och ENIAC). Finns endast som PDF*

VINNOVA stärker Sveriges innovationskraft

POST: VINNOVA SE-101 58 Stockholm BESÖK: Mäster Samuelsgatan 56
+46 (0) 8 473 3000 VINNOVA@VINNOVA.SE VINNOVA.SE